

VOL. II
No. 4

3RD MARCH, 1966
(THURSDAY)
12TH PHALGUN, 1887 S.E.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	Pages
ORAL ANSWERS TO QUESTIONS	263—298
WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS	299—303
BUSINESS OF THE HOUSE	303
POINT OF INFORMATION:	
<i>re</i> : Statement of the Minister for Public Health on 1st March, 1966	304—306
MOTION:	
<i>re</i> : Extension of time for the Presentation of the Report of the Select Committee on the Andhra Pradesh Official Language Bill, 1964—(Adopted)	306
ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR THE YEAR 1966-67 (General Discussion)—Not Concluded	305—357

PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING AND STATIONERY
AT THE GOVERNMENT SECRETARIAT PRESS
HYDERABAD, ANDHRA PRADESH

1966

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

OFFICIAL REPORT

*Twenty-sixth day of the Sixth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 3rd March 1966

The House met at Half-Past Eight of the Clock

[MR. DEPUTY SPEAKER IN THE CHAIR]

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

LANDS LEASED AT AZAMABAD INDUSTRIAL AREA

662—

* 1780 (W) Q—SRI C VITHAL REDDY (NARSAPUR)—Will hon the Chief Minister be pleased to state

(a) whether the Government are aware that lands for industrial purposes were acquired by the then Government some time back in 1940 or so and leased them to different prospective industrialists in Azamabad Industrial Area (Hyderabad City),

(b) who are the lessees;

(c) how many of the original lessees have utilised the land for industrial purpose,

(d) how many persons have not utilised the lands; and

(e) whether the Government are aware that according to the agreement of lease the Government has the power to take back the unutilised lands and re-allot them to the deserving?

The Chief Minister (SRI K. BRAHMANANDA REDDY).—(a) Yes, Sir.

(b) A list of lessees is placed on the Table of the House.

(c) 55 (fifty-five)

(d) 7 (seven)

(e) Yes, Sir

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

[Vide to clause (b) of L A Question No 662 (* 1780 W)]

A list of lessees to whom plots are allotted in the Industrial Area, Azamabad, Hyderabad

Sl. No.	Plot No	Name of the assignee
1	1	Dayaram Surajmal Lahoti.
2	2/1	Hyderabad Iron & Steel Works Ltd.,
3	2/2	do
4.	3	Shrivdatrai Gulabrai
5.	3/1	do
6	3'2 to 3/7	do.
7	3/8	Industrial Area Co-operative Society.
8	3/9	Electricity Department.
9.	4	The Indian Hume Pipe Co. Ltd.
10.	5	Hyderabad Chemical and Pharmaceutical Works Limited.
11.	6	Dandoo Pentiah
12.	7/1	Swastic Bobbin Manufacturing Co.
13.	7/2	Not assigned
14.	7/3	M/s Kapadia Industries
15.	7/4	Not assigned.
16.	8	The Vazir Sultan Tobacco Co. Ltd.
17.	9	do.
18	10	Road Transport Department.
19.	11	do
20.	12	do.
21.	12/1	Road Transport Department.
22.	12/2	Y. V. Narsimloo.
23.	13/1	Swastik Manufacturers Ltd.
24.	Vaccant land Opp- to 13/1	do
25.	13/2	Mouladina Ladhahbai.

STATEMENT—(contd.)

Sl No.	Plot No	Name of the assignee
26	13/3	Y V Narsimloo.
27	13/4	Shivdatrai Bhuramal
28	13/5	V G Kotak
29	13/6	Department of Industries & Commerce
30.	14/1 24/2	Yousuf & Co
31.	14/2	Vazir Sultan Tobacco Workers Union
32	14/3	Madanlal Gupta
33.	14/4	Shivchandrai Mohan [†] .
34	15/1 & 15/2	Labour Department.
35.	15/3	Fine Hosiery Mills Ltd.
36	15/4	Shriram Beharilal
37.	16/1	Road Transport Department.
38	16/2	Vazir Sultan Tobacco Co.,
39.	17/1	J P and Company
40	17/2	Hyderabad Hosiery Ltd ,
41.	17/3 & 17/4	Vazir Sultan Tobacco Co , Ltd.
42.	18/1	Biological Products (P) Ltd
43.	18/2	Indian Chemical & Pharmaceutical Works.
44.	18/3	Biological Products Ltd.
45.	18/4	Not assigned.
46.*	19/1	Sadanda Engineering Works
47.	19/2	R M Trivedi & Sons.
48.	19/3	Biological Products (P) Ltd
49.	19/4	Gajanand Oil Mills.
50.	20/1	Not assigned.
51.	20/2	Not assigned
52	20/3	Deccan Gas Corporation
53.	Piece of land opposite to 20/3	do
54.	20/4	Not assigned.
55.	21/1	Ram Dresses
56.	21/2	Dandoo Balanarasaiiah
57.	21/3	L B Industries.
58.	21/4	Texchem Corporation Ltd
59.	21/5	Muzhar & Co.
60.	22	Hyderabad Construction Co., Ltd.

STATEMENT—(contd).

Sl. No.	Plot No.	Name of the assignee
61.	21/1	Not assigned.
62.	23/1	B. Rajendra Oil Mills.
63.	23/2	Hyderabad Oil & Hyderabad Oil Paint Co., Ltd.
64.	23/3	B. Rajendra Oil Mills.
65.	23/4	Abbas Hussain & Bros.
66.	23/5	B. Rajendra Oil Mills.
67.	24/1	Shivdattia Gulabrai (Hyderabad Silk Mills Ltd.)
68.	24/3	Girdharlal Kedarnath Oil Mills.
69.	24/4	Soma Satyanarayana.
70.	25	The Indian Iron & Steel Corporation (P) Ltd. (Chimanlal Mody).
71.	26/1	Rahmania Machinery Factory.
72.	26/2	Raja Pannalal Govardhanlal.
73.	27/1 & 27/2	do.

శ్రీ ఎ సర్వేక్షరరావు (ఏలూరు) —ఇప్పుడు దాలో lessee ఎవరు? ఎవరు ఉపయోగిస్తున్నారు, ఎవరు ఉపయోగించడం లేదు అని question ఉన్నప్పుడు—(d) ఒక్కడానికీ Paper is laid on the Table అన్నారు. ఎంతమంది ఆ ప్లాన్ని lease కు తీసుకొని ఉపయోగిస్తున్నారు ఎంతమంది ఉపయోగించడం లేదు అనేది tick చేసినట్లయితే చాలా తేలిగ్గా తెలిసేది గదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి.—క్లాజ్ (c) కి జనాబు మనవి చేశారు గదా 55 అని.

శ్రీ ఎ. సర్వేక్షరరావు.—ఆ పేర్లు తెలియడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఎలాగు paper యిచ్చారు ఆ ప్రక్కనే వీళ్ళ ఉపయోగిస్తున్నారు వీళ్ళ ఉపయోగించడం లేదని tick చేసినట్లయితే—it will be a permanent record for us.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి.—కావలసియుంటే చెప్పమంటే చెప్తాను.

శ్రీ పిల్లలమూరి వెంకటేశ్వర్లు (నందిగామ) —ఒక్కొక్కరికి యిచ్చినట్లువంటి extent of land ఎంత? plot యిచ్చారు Extent యివ్వలేదు. అవకాశానికి మించి industrial lists తీసుకోవడం జరుగు తున్నది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి.—మొత్తం 136 ఎకరాల 4 కుంటలు. అందులో 80 plots వేశారు. ఒక్కొక్కటి ఎకరం, ఎకరంన్నర ఉండవచ్చు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — ఆ industries కు ఎంత అవసరం ఉన్నదో అది చూసే యిచ్చారా ? తో ఆ estimates ఏమి లేకుండా Industrial Development Corporation చేసినట్లు చెప్తున్నారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — Second Question does not deserve answer, Sir. మొదటి ప్రశ్నకు—అలోచించే యిచ్చారు

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు (తవనంపల్లి) — క్లాజ్ (d) లో ఉన్నది How many persons have not utilized the lands ? అని పేర్లు చెప్పవచ్చును. తక్కువగా ఉంటాయి. ఎవరైతే utilize చేసుకుంటున్నారో వారు డబ్బు యిచ్చి తీసుకుంటున్నారా ? లేక ఉచితంగా యిచ్చారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఉచితంగా కాదు Quit rent అదంతా pay చేయాలి. Till now, Rs 2,40,900 has been realised also

Dr T V S Chalapathi Rao (Vijayawada—South).—Is it a 99-year lease, or a 50-year lease or an eternal lease Will the hon Chief Minister be pleased to state

Sri K Brahmananda Reddy—I have not got the period of lease

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ) — Lease పుచ్చుకొన్నవారు ఆ sites sub-lease కు యిచ్చారనే విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినదా ? వస్తే ఏమి చర్య తీసుకున్నారు ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — 7 cases sub-lease చేసినట్లు, notice కు వచ్చినాయి. వాళ్ళపైన action is being taken.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — Action అంటే evict చేస్తున్నారా ? లేక నోయిస్ ఇంటే యింకేమైన చేస్తున్నారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — Notices వగైరా యిచ్చి దాని పైన action is being pursued, Sir.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — Action అంటే ఏమి action?

What is the action that is being pursued?

Sri K Brahmananda Reddy—Notices have been served on some and some factories have been closed. Like that action is being taken.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) — Lands 73 మందికి యిచ్చారు. 55 మంది యివ్వడం utilize చేస్తున్నారు. 18 మంది utilize చేయలేదు. అందులో ఏడుగురు

sub-lease చేసి నట్లు, complaints వచ్చినాయి ఇది జరిగింది 1940 లో 1940 లో యిచ్చింది అప్పటినుంచి యిచ్చటవరకు ఏదో action తీసుకుంటున్నాము అని చెబుతున్నారు ఆశ్చర్యంగా ఉన్నది చెప్పండి

'Sri K Brahmananda Reddy—It depends on various factors

18 మంది కాదు. ఏడుగురు Two cases లో lessees have not taken any plots. In five other cases buildings వగైరాలు construct చేశారు But they have not started the industry 7 cases లో sub-let చేశారని మాకు information 'Therefore, action is being pursued against them

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ —1940 లో యిచ్చినది ?

Sri K Brahmananda Reddy—It all depends upon when they have sub-let. వాళ్లు యిచ్చుడు sub-lease చేసినారు దానిపైనే గదా action వచ్చేది?

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ —1940 లో యిచ్చారు 1940 నుంచి utilize చేస్తున్నారా లేదా అనేది point. ఆ details అన్నీ పెట్టండి 26 సంవత్సరాలై యిచ్చి, utilize వ్యాసోయినా, sub-let చేసినా ఊరుకునే పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చింది ? 26 సంవత్సరాలు ఎందుకు జరిగింది ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి.—26 సంవత్సరాలనుంచి మెదలకుండా ఊరుకున్నారు అని కాదు point

Several units have come and some have constructed buildings Only in 7 cases, it has come to our notice that they have sub-let Therefore, action is being pursued Even with regard to ... , that is covered by the next question, Sir, and that may also be clubbed with this

(At this stage, several Members rose in their seats and began putting questions)

Mr. Deputy Speaker—It is very difficult, if they themselves rise and ask questions like that

Sri Pillalamarri Venkateswarlu.—When several members rise on a particular question, that has to be replied, is it not, Sir? When he has not replied. ..

Mr Deputy Speaker—That means, they themselves rise in the House and go on putting the questions, all at the same time?

Sri Pillalamarri Venkateswarlu —We rise to bring it to your notice, Sir

Mr Deputy Speaker —That is alright I have asked Mr Ramagopala Reddy to put the supplementary

శ్రీ ఎం రామగోపాలరెడ్డి (మైదారం) —ఈ ప్లాట్లు చాలా కాలంగా యిక్కా రిజిమిటెడ్ పుష్పవి ఇప్పుడు మంచి ప్రైజ్ పుంది కాబట్టి వాటిని డాబ్లెడ్ సేల్ చేస్తే బాగుంటుందిగా అందుకు ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

Sri K Brahmananda Reddy —That question has not arisen

శ్రీ పి సుబ్బయ్య (యర్రగంచిపాలెం) —ముఖ్యమైన పాయింట్స్ ఏమిటంటే—టెన్యూర్ ఆఫ్ ది లీజు వారి వద్ద లేదు సబ్ లీజుకు వారు ఎప్పుడు యిచ్చారో ఆ సమాచారం కూడా లేదు అందువలన పర్మనెంట్ గా వారికి అసైన్ చేసినట్లుగా భావించవచ్చునా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —ఇది 1940లో ఇండస్ట్రీస్ ను ఎంకరేజ్ చేయాలనే ఉద్దేశంతో, అప్పటినుండి వారు క్విట్ రెంట్ పే చేస్తున్నారు ఇండస్ట్రీస్ రన్ చేస్తున్నారు మరి యింక ఏమి చేయమంటారు ? వాటిని స్వింట్లీ క్లౌజ్ చేయమంటారా ?

శ్రీ పి సుబ్బయ్య —టెన్యూర్ ఆఫ్ ది పీరియడ్ తెలియదుగా వారికి ?

Sri K Brahmananda Reddy —I have no information as regards the period of lease

శ్రీ టి కె ఆర్. శర్మ (కర్నూలు) —రోడ్ ట్రాన్స్ పోర్టు డిపార్టుమెంటు క్రింద ఎనిమిది ప్లాట్లు పుష్పట్ల, మిగతా ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటుకు కొన్ని యిచ్చినట్లుగా పుష్పడి. అక్కడవారేమి ఇండస్ట్రీస్ ఒపెన్ చేశారు ? వారు అక్కడ నిర్వహిస్తున్న కార్మికమేమిటో కూడా తెలియజేస్తారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —ఆ వివరాలు నావద్ద లేవు. రోడ్ ట్రాన్స్ పోర్టు డిపార్టుమెంటు వారికి యిచ్చారు. వారు వర్క్కుచేస్తూ వాడుకుంటున్నారో, దేని కొరకు వాడుకుంటున్నారో తెలియదు. కాని, వారు ఉపయోగించుకుంటున్నారు It is being used by the Road Transport Corporation

శ్రీ వావిలాలగోపాలకృష్ణయ్య (నరసేపల్లి) —ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్ కావాలనే ఉద్దేశంతో 1940వ సంవత్సరంలో యివి యివ్వబడ్డాయి అయితే అప్పటినుండి ఏమిజరిగిందో ఇన్ ఫర్మేషన్ లేకపోతే ఎట్లా ? ఇన్ ఫర్మేషన్ లేదు అంటున్నారు ముఖ్యమంత్రిగారు కొశ్చీన్ డిటెయిల్డ్ గా పుంది. అటువంటప్పుడు మాకు ఇన్ ఫర్మేషన్ యివ్వకపోతే ఎలా ? అందువలన ఇన్ ఫర్మేషన్ యిక్కడ యిచ్చి, తరువాత దానిపై డివ్లప్ మెంట్ అవకాశం యిస్తారా ? లేకపోతే, దీనివలన మాకు ఉపయోగమేమిటి ? 26 సంవత్సరాలనుండి యిప్పటి నిద్రపోతున్నవా ? అన్ని ఇండస్ట్రీస్ నిద్ర పోతున్నాయని మేము

అనుకోవడంలేదు వారు చెప్పింది క్లియర్ గానే వుంది అయితే ఆ ఇన్ ఫర్ మేషన్ మొత్తం యివ్వలసిన అవసరం వుంది ఆ ఇన్ ఫర్ మేషన్ యిస్తారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఇచ్చినవాటిలో 55 వని చెప్పిన్నాయి ఏడింటి విషయంలో సబ్ శీజుకు యిచ్చారని మాకు ఇన్ ఫర్ మేషన్ Therefore, action is being pursued against them Regarding the other 7, 5 people have constructed buildings but they have not started industries as yet రెండవది. హైక్వరీ బిల్డింగ్స్ కన్స్ట్రక్ట్ చేయని వున్నది.

Under the terms of the agreement, it is said that the Government have power to terminate the lease

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — ఇండాకటినుండి అడుగుతున్నాం సబ్ లెట్ ఎప్పుడు చేశారు ?

Sri K. Brahmananda Reddy — I have no information.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — ఏడుగురు సబ్ లెట్ చేశారని ఇన్ ఫర్ మేషన్ వున్నప్పుడు ఈ ఇన్ ఫర్ మేషన్ ఆ పైలెట్ వుండదా ? కనుక, వారు చూసి చెబితే బాగుంటుంది

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ — అది ఎగ్జిమెంటులో వుంటుందేమో

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు — ఇక్కడ కొశ్చిన్స్ కు ఆన్ థి యిచ్చేటప్పుడు పూర్తి ఇన్ ఫర్ మేషన్ తెచ్చుకోవడంలేదు మంత్రులు. అందువలన, అందుకుగాను మీరు డైరెక్షన్స్ యివ్వడం చాలా అవసరం. పూర్తి ఇన్ ఫర్ మేషన్ వారు యివ్వకపోవడం వలననే సభ్యులు యిన్ని సప్లిమెంటరీ ఈ విధంగా అడగడానికి వారు అవకాశం కల్పిస్తున్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— మధ్యలో అంతా కలిసి అడిగితే ఎట్లా.

Sri P. Rajagopal Naidu — I am not supporting it. They are driving us to that position Therefore, we request you to give directions to the Ministers to get as much information as possible?

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ — ప్రశ్నలో 'ఇ' భాగానికి సమాధానంగా ఏడుగురు సబ్ శీజుకు యిచ్చారని చెప్పారు. ఆ ఏడుగురి పేర్లు ఏమిటి? ఎంతకాలమైంది? ఆ విషయమై చర్య తీసుకోవానికి యంతకాలం ఎందుకు ఆలస్యం అయినది? వారికి నోటీసులు యిచ్చారా, లేదా? ఈ ఇన్ ఫర్ మేషన్ కూడా లేకుండా ఎట్లా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— సబ్ శీజుకు ఎప్పుడిచ్చారో ఆ ఇన్ ఫర్ మేషన్ లేదు.

If he wants the names of the parties I can read:

Messrs Dayaram Surajmal Lahoti

Messrs. Mahendra Oil Mills and Dhal Mills

Messrs Mouladina Ladhapa Ltd.
Messrs Hyderabad Hosieries Ltd
Messrs Trivedi & Sons
Messrs Gajanand Oil Mills
Messrs. Haji Abbas Hussain and Brothers.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — మనకు రద్దు చేయడానికి అధికారం ఉంది అన్నారు అయితే, 26 సంవత్సరాలనుండి కూడా వారు అక్కడ వర్క్ చేయలేదని తెలుస్తున్నది మరి, ఎందువలన రద్దు చేయలేదు ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఆ ఇన్ ఫర్ మేషన్ నా వద్ద లేదని మనవి జేశాను.

మిసర్ డెప్యూటీ సీక్రెటరీ — తీసుకుని చెప్పండి

Sri K Brahmananda Reddy—I will get the information regarding the period of lease. When this has been sub-let, if they have any information, I can certainly supply.

శ్రీ ఎన్ వేమయ్య (బుచ్చిరెడ్డిపాలెం) — 26 సంవత్సరాలనుండి కొన్ని ప్లాట్లు అపైన్ గాకుండానే అట్లానే పుష్పట్లగా వున్నవి వాటిని ఏ విధంగానైనా డివైజ్ చేస్తే, బాగుంటుంది గదా వాటి గూర్చిన వివరాలు తెలియ జేస్తారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — దానికి సంబంధించి తరువాత ప్రశ్నవున్నది ఆ ప్రశ్నలో ఈ వివరాలన్నీ వున్నాయి.

ALLOTMENT OF LAND TO INDUSTRIALISTS AT AZAMABAD

663—

* 1780 (Z) Q—Sri C Vithal Reddy—Will hon the Chief Minister be pleased to state

whether there are any plots to be allotted to industrialists in the Azamabad Industrial Area?

Sri K Brahmananda Reddy.—Yes, Sir, 7 plots are available. The question of ownership of these plots is being settled in consultation with the Collector, Hyderabad. కొంతమంది దీనిపై క్లెయిమ్ చేస్తున్నారు, మాది అని It is under examination.

శ్రీ పి రాజగోపాలయ్య — ముందు భూమిని ఎక్స్ యిర్ చేస్తారు ఎక్స్ యిర్ చేసినప్పుడే రైట్స్ అన్నీ సెటిల్ అయిపోతాయి మరి, ఇతరులు ఆ ప్లాట్లుపై క్లెయిమ్ చేస్తున్నారంటే అర్థం ఏమిటి ?

Mr Deputy Speaker —It must have come up

Sri P Rajagopal Naidu —How can it come up without the knowledge of the Government

Sri K Brahmananda Reddy —Some people say that it is their own We do not agree The matter is with the Collector

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు.—మంత్రులు చెబుతూ కొంతమంది 'ఇవి మావి' అని క్లెయిమ్ చేస్తున్నారని, అయితే అందుకు మేము అంగీకరింపమని, కలెక్టరు వాటిని సెటిల్ చేస్తాడని అన్నారు పీటకొరకు 1940 లో ఎక్సయిట్ చేసినట్లుగా వున్నది 26 సంవత్సరాల్లో ఇంతవరకు అది పరిష్కారం కకుండానే వుందా? లేక గవర్నమెంటు కళ్ళ మూసుకుని కూర్చున్నదా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి.—వారు వివరీత వ్యాఖ్యానాలు చేస్తేనే ఇటువంటివన్నీ వస్తాయి.

These questions are intended for information and not to pass unwarranted remarks which we resent The point is this, some people are claiming Anybody can claim

7 ప్లాట్లు ఒవెన్ గా వున్నవి. వాటిపై కొంతమంది క్లెయిమ్ చేశారు. రైట్ వుందా, లేదా అనేది వేరే విషయం. ఎస్టాబ్లిష్ అవుతుందా, లేదా అనేది వేరే విషయం క్లెయిమ్ చేసినప్పుడు, దానిని గవర్నమెంటు తప్పకుండా ఎగ్జామిన్ చేయాలి అందులో ఎంత నిజం వుందో పరిశీలించాలి

Government must examine whether the claim is true or not and all that

శ్రీ జి లచ్చన్న (సోంపేట) —7 ప్లాట్లు ఒవెన్ గా వున్నదని, కొంతమంది కె యిమ్ చేస్తున్నారని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఎక్స్జిషన్ జరుగుతున్నప్పుడు ఎవరైనా పీటిపై ఆక్సెక్షన్ పెట్టారా? పెడితే ప్రభుత్వం ఏవిధంగా విచారణ జరిపింది? ఈ క్లెయిమ్ ఎక్స్జిషన్ కు ముందు వచ్చినదా తరువాత వచ్చినదా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నానర్తపున్న ఇన్ ఫర్ మేషన్ ఏమిటంటే—

These 7 plots have not been allotted That means, they are vacant Therefore, some people thought it fit to make a claim against it

Mr. Deputy Speaker —Was it later on or earlier?

Sri K Brahmananda Reddy —It was subsequent only.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు.—7 ప్లాట్లకు క్లెయిమ్ చేశారన్నారు ఎప్పుడు క్లెయిమ్ చేశారు? వారిపేర్లు ఏమిటి? When did they file the claims and what are their names?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :—సెవరల్ కోశ్చీస్.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — ఎప్పుడు క్లయిమ్ చేశారు, వారి పేర్లమిటి అంటే కూడా సెపరేట్ కోశ్చీన్ అంటే దానిఆర్డమేమిటో మీరేఆలోచించండి. It is not fair for the Chief Minister to say like that

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ — మొత్తం ఇన్ ఫర్ మేషన్ ఇస్తామన్నారుకదా? అందులో అన్నీ వివరాలు పొందవచ్చు The answer supplied to them is not exhaustive.

Sri Pillalamarru Venkateswarlu — We can have it tomorrow We have waited for such a long time We would wait still further You must protect the rights of the members

Mr Deputy Speaker — He said he would place it on the Table of the House

Sri Pillalamarru Venkateswarlu — When will he place it on the Table of the House?

Mr Deputy Speaker — I will ask the Minister concerned to place it as early as possible He may require some time

Sri K Brahmananda Reddy — I will do it as early as possible

(At this stage, several Members were seen standing in their seats, all at a time)

Mr Deputy Speaker — If all members rise at a time . .

Sri Pillalamarru Venkateswarlu — When such answers are being given by Government, by Chief Minister of the State . .

Sri K Brahmananda Reddy — I said 'as early as possible'

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — అపేర్లు, ఎప్పుడు ఇచ్చినది రేపో, ఎల్లండో మంత్రిగారిని టేబిల్ మీద పెట్టించమనండి. Will he place it on the Table of the House?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ — రేపో ఎల్లండో అంటే ఎట్లా? I shall ask him to do it as early as possible.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — 'యాజ్ ఎర్లీ యాజ్ పోసిబిల్' అంటే ఎట్లా? కావాలంటే రెండు మూడు రోజులు తీసుకొని టేబిల్ మీద పెట్టవచ్చు.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు — బడ్జటు సమావేశం ముగిసేలోగా ఇస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — యాజ్ ఎర్లీ యాజ్ పోసిబిల్, బడ్జటు సమావేశం ముగిసేలోపు ఇస్తాము.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —రేపు ఇస్తాననిగాని, ఎల్లాండి అని గాని, పదిరోజుల తర్వాత ఇస్తాననిగాని, సెషను అయిపోయిన తర్వాత కన్వీనియంట్గా ఇస్తాననిగాని చెబితే అది స్రాపర్ రిప్లయి అవుతుంది. యాజ్ ఎర్లీ యాజ్ పాసిబిల్ అంటే నెస్ట్ ఎలక్షనులకు కూడ పోతుంది

Mr Deputy Speaker—Before we disperse

Sri Pillalamarri Venkateswarlu—You are too liberal with the Government

Mr Deputy Speaker—Not that

శ్రీ జి లచ్చన్న —ఒక సబ్సిడీ, సర్, సబ్సిడీమెంటరీ వేస్తే హౌస్కు ఇన్ఫర్మేషను లేదని చెప్పేయడం ప్రాక్టీస్ అయిపోయింది ఒక ప్రశ్నకు జవాబిచ్చేటప్పుడు కాంప్లెస్సీ ఇన్ఫర్మేషన్ తెప్పించుకోవాలనే సలహా మీరు ఇవ్వకపోతే ఇది వారికి రెగ్యులర్ ప్రాక్టీసు అయిపోయింది మీరు ప్రభుత్వానికి సలహా ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ —సబ్సిడీమెంటరీ అడిగినప్పుడు సమాచారం లేకపోతే—

శ్రీ ఎ నానుదేవరావు (హుజూరనగర్) —అధ్యక్షా, ఒక ప్రశ్నకు 20 నిమిషాలు పట్టింది

Mr Deputy Speaker—I think I have given sufficient opportunity Let us go to the next question

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —అధ్యక్షా, ఒక సీరియస్ ఇన్క్వెస్టియన్మీద మీరు ప్రాటెక్షను ఇవ్వకపోతే మేము ప్రాటెస్ట్ చేయవలసి వుంటుంది.

Mr Deputy Speaker—He must obey the Chair.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya—We are obeying the Chair, but here a serious question has come up and if I am not given an opportunity.

Mr. Deputy Speaker—He has been given an opportunity It is not as though he is neglected

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —ఆరెండూ ఒకటేనా, వేరువేరుగా వున్నాయా ?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ —రెండూ వేరువేరుగావున్నాయి He said seven were given on lease and six were not allowed

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —అమాట వారు ఎన్కేవ్ అవుతున్నారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మనందరెడ్డి —ఎన్కేవ్ కాలేదు, నేను చెప్పనే చెప్పాను ? 7 సట్ టెట్ చేశారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —ఇప్పుడు ఆ క్లారిటీ వచ్చింది.

Mr Deputy Speaker—I could get clarity and not the hon Member How could it be?

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య —వారు లీజుకు ఇచ్చి 24 సంలు అయింది వారికి ఆక్యుపెన్సీ రైట్ వచ్చింది ఇక్కడ ఇన్ ఫరమేషను ఇవ్వడంలేదు తరువారి ఇస్తారు అంటే ఎట్లా ?

Mr Deputy Speaker—He said he would supply the information before the Assembly adjourns

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —ఇందులో వున్న చిక్కు ఏమంటే—ఇదివరకు ఒకసారి రామచంద్రారెడ్డి గారు గ్వాలియరు కోట గురించి ఇన్ ఫరమేషను ఇస్తాము అని, బిపోర్ ది అసెంబ్లీ క్లోజ్ అని చెప్పి లాస్ట్ సెకెండ్ లో తెచ్చి చెప్పారు, మేము ఒకమాట అడగడానికి కూడ వీలులేకుండా అందువల్ల పదన తేదీన చెబుతామని చెప్పునునండి

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ — బిపోర్ ది అసెంబ్లీ అడ్జర్స్ అని చెప్పారుకదా

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య —అయితే, మేము ప్రశ్నలు అడగడానికి అవకాశం వున్నదా?

Mr Deputy Speaker—I shall give them opportunity to ask questions

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ —ఇందులో ఎక్స్ మినిస్టరు వి బి రాజగారు ఇన్ వాల్వ్ అయివున్నారుని మాకు తెలుసును కాబట్టి కొంచెం గొడవ అయింది అది మా సమాచారం కాబట్టి త్వరగా పరిశీలించాం

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —ఎక్స్ మినిస్టరు వి బి రాజగారు ఆ ఇన్ ఫర్మేషను నేను ఒప్పుకోను ఇది 1940 లోది

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ —స్థలం నాదని గవర్నమెంటుతో పోట్లాడేవారిలో వారు కూడ ఒకరని మాకు తెలిసింది

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి —ఉండవచ్చు, నేను సమాచారం తెప్పించుతాను

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —వారికి సమాధానం తెప్పించడానికి వారం రోజులకంటే ఎక్కువ టైము ఎందుకు కావాలి వుంటుంది ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —ఎంత శీఘ్రంగా తెచ్చిపెట్టాలో అంత శీఘ్రంగా తెచ్చిపెడతాను. వారు ఊరికే అడుగుతున్నారు కాబట్టి నేను కూడ పెర్సెన్ట్ చేస్తున్నాను ఎంత తొందరగా వీలయితే అంత తొందరగా సమాచారం తెప్పించి చెబుతాను

ATOMIC PLANT

664—

* 862 (1441) Q—SARVASI A Sarveswara Rao, V Satyanarayana and Md Ismail. Will hon the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether a team of the Atomic Energy Commission visited Hyderabad in 1965 to study the possibility of locating the plant,

(b) whether any site was selected for the project, and

(c) what are the facilities offered by the Government?

SRI K BRAHMANANDA REDDY —(a) Yes, Sir They visited the State in 1962 and not in 1965, to select a suitable site for an Atomic Power Station

(b) Yes, Sir Somasila was one of the sites selected

(c) Offer of facilities like land, power and water was first decided upon but the subsequent events did not necessitate the actual offer of any particular facilities for this project Certain conditions like reservation of the area around the site, restricting the population density in the neighbourhood etc, were imposed for locating this project and the State Government agreed to abide by these conditions

I do not know whether the questioners intended to ask about the Atomic Power Station or the subsequent visit of Mr Bhaba regarding the zirconium plant, etc If it is for the Atomic Power Station, the answer is that.

శ్రీ ఎ సర్వేశ్వరరావు —ఆ రెండింటికీ కలిపే చెప్పండి. దీనికి భాభాగారితో సంబంధం వున్నది మన అవసరాలు, ఇబ్బందులు వారు అర్థం చేసుకున్నారు ఇప్పుడు వారు లేరు, క్రొత్తవారు వచ్చారు. వారితో కూడ కలిసి, నచ్చచెప్పి వలసిన అవసరం వుంది అందుకు తగిన చర్య తీసుకుంటారని, రెండింటికీ కలిపి సమాధానం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి —అటామిక్ పవర్ స్టేషను కోసం స్థలాలు సెలక్టు చేయడం— ఇన్ ఆర్డర్ ఆఫ్ ప్రెసెన్స్ 4 ప్రదేశాలు సెలక్టు చేయడం జరిగింది ఒకటి, కాలిఫర్నీ రెండు, విల్లింగుండు, మూడు, సోమశిల, నాలుగు, పంగం అవి ఇన్ ఆర్డర్ ఆఫ్ ప్రెసెన్స్ తీర్మానం చేశారు.

The Atomic Energy Commission wanted to locate an industrial complex consisting of a zirconium plant, a ceramic fuel fabrication plant, an uranium oxide plant and an instrument manufacturing division of Bombay Electronics Later on Mr Bhaba had himself come with all his officers. They had gone round the city along with our officers and they seem to have selected a site near Moula Ali మార్నిమంచి జరుగుతున్నది. వారి ఆఫీసులుకూడ భానులో వచ్చారు. భాభాగారు మౌలాళీ విషయంపైన నాతో ఢిల్లీలోకూడవచ్చి మాట్లాడారు. లాండ్ ఫ్రీగా ఇవ్వవలసిందని, నాన్ అగ్రికల్చరల్ లాండ్ బాక్సు కూడ వేవో చేయవలసిందని భాభాగారి వాతారు. కాబినెట్ డిసైడ్ చేసి లాండ్ ఫ్రీగా ఇస్తామని, వేవో చేస్తామని ప్రాశాము I think they are setting up that unit. It is a project costing Rs. 965 crores with an employment potential of 3,300 people.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు — ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు ? ఇప్పుడు వుండే కమిషనుతో చర్చలు సాగించారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — కొత్తగా అపాయింట్ చేయబడినవారితో ఇంకా మాట్లాడలేదు

It is only recent, but we take it, Sir, that its location has been decided. We shall pursue the matter further.

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ — ఇంతవరకు రిపోర్టు రాలేదు. ఆర్డర్ ఆఫ్ ప్రయారిటీలో సోమశిల కాకుండా సాత్లో ఇంకొక దానిని ప్రీఫర చేశారు మనది మూడవదిగా వచ్చిందంటున్నారు వారు రీజన్స్ స్టేట్ చేస్తూ మన గవర్నమెంటుకు వ్రాశారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఒక కమిటీని వేశారు వారు అట్లా చెప్పలేదు

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ — సోమశిలలో యాక్సెస్ చేసింది సాత్ కు ఎందుకు పోయిందో—మనం సఫిషియంట్ మెటీరియల్ ఇవ్వకనా, వారు మనకు తెలియజేయాలి కదా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — వారు జైబుతారో చెప్పారో The Atomic Energy Commission has accepted the recommendations of the Site Selection Committee which recommended the following site as suitable for the establishment of nuclear power stations. The reasons why they have selected the order of preference I do not think they will let us know. For locating the new power station the Government of India, wanted the following conditions accepted —

(a) an area of one mile radius around the reactors should be totally excluded for plant operation,

(b) no other activity will be permitted in the area,

(c) there should be a stabilised area of 3 miles radius

All these we have also agreed to. This does not help us. Probably they have not told us what are the reasons that prompted them to accept Kalpakkam in preference to Somasila.

శ్రీ టి కె ఆర్ శర్మ — అధ్యక్షా, నాలుగు చెప్పారుకదా, అనాలిగింటిలో కల్పకం ఎందుకు prefer చేశారో కారణాలు తెలియవన్నారు కారణాలు తెలుసుకొనడానికి ప్రయత్నం చేశారా ? చేసినట్లయితే తక్షణమే చర్చ తీసుకుంటారా ?

Sri K. Brahmananda Reddy — It is very difficult. For instance, several central projects are located here and at other places. They do not give us the reasons why they have located them here or there.

Therefore వారు various considerations పెట్టుకొని మనకు అనుమానాలు ఏమీ ఉన్నప్పటికీ that is a different matter The point is వారు ఏవో Site Selection Committee పెట్టుకుని we select so and so అన్నారు

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — ఇప్పుడు మౌలాబీ దగ్గర site పెట్టెట్టు చెకారని చెప్పారు దీనికి కూడా ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి ఏమైనా claims వచ్చినాయా? వస్తే మన chances ఎట్లా ఉంటాయి?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఇంతవరకు ఏమీ రాలేదు Mr Bhaba in his letter has committed

Sri Pillalamarri Venkateswarlu — But unfortunately Mr Bhaba is no more దురదృష్టవశాత్తు భాభాగారు లేరు

Sri K Brahmananda Reddy — But I do not think they will go back Anyway, we shall pursue the matter

శ్రీ ఎ నర్సేశ్వరరావు — ముఖ్యమంత్రిగారు కాస్త ఇతర విషయాలలో ఉపయోగించే చాకచక్యం ఉపయోగిస్తే చాలవరకు దశ బాగా ఉండేది Co-axle cabinet system వెనక్కు పోయింది Television first phase అన్ని పేర్లు include చేసి పైదరాబాదు వదిలేశారు సెంట్రల్ (ప్రాజెక్టు) విషయంలో కొంచెం మంత్రిగారు చాకచక్యం ఉపయోగించి గట్టి ప్రయత్నంచేస్తే more successful గా ఉంటాము. కనీసం ఆ మాటైనా ఇప్పుడి House కి

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — చాకచక్యం ఉన్నంతవరకు ఉపయోగిస్తూనే ఉన్నాము మనవి చేసేది ఇప్పుడు T. V. విషయం కమిటీ వచ్చి మాట్లాడినారు మేము చెప్పినాము. Therefore, we are doing our best, Sir.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అదృష్టా, మన ప్రభుత్వం చాకచక్యంతో ప్రయత్నం చేస్తున్నదన్నారు కాదన దలచుకోలేదు వలకుబడి లేదని అర్థమా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ — అది సస్టిమెంటరీ.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అది సస్టిమెంటరీకాదు. మేయిన్ క్వశ్చన్.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — వలకుబడి ఉంటుంది చాకచక్యం ఉపయోగిస్తాము. Competing Schemes from various States వస్తూంటాయి. ఇంకా కొన్ని ఇబ్బందులున్నాయి వేసు ఈ సభముందు చెప్పలేను. ఇంకా కొన్ని ఇబ్బందులున్నాయి.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ — అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు కొన్ని చెప్పరాని ఇబ్బందులున్నాయన్నారు దాని విషయంలో సానుభూతి ఉంది పోషం అయితే competition ఉన్న ప్రదేశాలున్నప్పటికీ అన్ని conditions ను accept చెసివప్పటికీ మనకు రాకుండా South కి పోతోంది ఎవరూ competition లేరు కాబట్టి వస్తుందను కుంటున్నాం Commit అయినారు కొన్ని commi అయినవి జాబి పోతున్నాయి కనీసం commit అయిన దానిని నిలబెట్టడానికి ప్రభుత్వం గట్టి చర్యలు తీసుకొని కాస్త చాకచక్యం గాని లేకపోతే ఇతరత్రా వ్యవహారాల్లో దానికి ఉపయోగించి దానిని వచ్చేటట్లు చేస్తారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — అధ్యక్షా, Competition లేకపోతే competition ఉంది ఉన్నప్పటికీ భాజాగారు చాలా considerate attitude తీసుకున్నారు Late Prime Minister మాటకూడా తీసుకున్నారు ఆ ఉత్తరంలో ఇలా అన్నారు.

“I want to do it very quickly Please send me the information I am writing a letter” In fact he has sent me a letter when I was at Delhi Immediately after I came here we had a Cabinet meeting We accepted the conditions and communicated our decision also Therefore, I think it will come

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — టెలివిజను సెట్లు గురించి చెప్పారు వారు వచ్చి మాట్లాడి పోయారు నాతో కూడా మాట్లాడారు అని చెప్పారు అంతా చేసి మదరాసు, కలకత్తా, బొంబాయి include చేశారుగాని హైదరాబాదుని తేలికగా మరచిపోయారు మాట్లాడన్నారు What is the use ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — అది కాదు The Committee came here and we impressed upon them I not only pleaded for Hyderabad but said that every other State capital should get it as of right

FOREIGN COLLABORATION AGREEMENTS

665—

* 715 (3538) Q—SARVASI K. RAJAMALLU (Chinnur), Pillalamarru Venkateswarlu and A Sarveswara Rao—Will hon the Chief Minister be pleased to state

how many foreign collaboration agreements for Andhra Pradesh have been approved by the Union Government for 1964-65?

SRI K. BRAHMANANDA REDDY—Fourteen collaboration agreements for eight firms were approved during the year 1964-65 by the Government of India

శ్రీ కె రాజమల్లా — మన ప్రభుత్వం requisition proposals అన్ని సెంట్రల్ గవర్నమెంటు approve చేసినదా? వాటిలో ఒప్పకోనివి ఉన్నాయా?

Sri K Brahmananda Reddy — These are all private companies

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు (మైలవరం) — 14 కంపెనీలు ఒప్పకొన్నాయి అన్నారు ఆ లిస్టు చెప్పింది కోరుతున్నాను. ధర్మతేజ గురించి ప్రతికలలో రోజురోజు వస్తోంది దాని విషయం వివరంగా చెబుతారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఈ ప్రశ్న 1964-65 కి సంబంధించినది

It is a big list, Sir I shall place it on the Table of the House

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు — ధర్మతేజ విషయంలో ఆయన బొంబాయిలో stocks ఉన్న వాటిని తీసుకోలేక పోతున్నారనే వార్తలు ప్రతికలో వస్తున్నవి మన రామగుండం.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ — ఈ ప్రశ్నతో సంబంధంలేదు

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు — అది కూడా Collaboration తో సంబంధించినది లిస్టు పెడితే వారిపేరు ఉండి ఉండేది దానిపైన ప్రభుత్వ వైఖరి ఏమిటి? డబ్బులేక తీసుకోలేదని చెబుతున్నారు. మనకు రావలసిన సామాను అట్లా ఉండిపోవడమేనా లేక ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచిస్తున్నారో తెలిసిందా?

Mr Deputy Speaker — I think this does not arise out of this question Collaboration ఎట్లా వచ్చింది,

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — Separate question గా వేయమనండి Call attention motion ను కౌన్సిలులో ఇచ్చినారు During the discussion మాట్లాడమనండి Finance Minister గారు reply చెబుతారు

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు — వారిదగ్గర ఉన్న information ఇవ్వవచ్చు

Mr Deputy Speaker — It will have other supplementaries.

Sri K Brahmananda Reddy — No, no, Sir What is it that he wants? Collaboration జరిగింది మెషినరీ వచ్చింది

Sri V Visweswara Rao — My point is, this is part of the collaboration If hon the Chief Minister places the list, the name of the firm will be there.

Sri K Brahmananda Reddy — It is there My point is, we are not trying to hide any information The hon Member may raise it in these general discussion and the Finance Minister will certainly supply the information

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —Question వచ్చింది కనుక అంగీకరిస్తున్నాము. Republic Forge వంటి ఇతర ధర్మాతేజ concerns మన స్టేటు సంబంధించి ఎన్ని ఉన్నాయి Foreign collaboration కు సంబంధించి ఏ ఏ stage లో ఉన్నాయి ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —నాకు తెలిసినంతవరకు లిస్టులో ఉన్నంతవరకు Republic Forge Ltd —Mild Alloy Steel Forgings Collaboration Firm—Benaud Engineering, Paris for supply of machinery and technical know-how

Date of approval by the Government of India—25-10-62.

అని అందులో ఉంది

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —అక్కడ వచ్చిన machinery వాటి గురించి ఏ stage లో ఉందో information ఉంటే చెప్పండి అక్కడ ఉన్నటువంటి డైరెక్టర్లు కట్టవలసిన షేరుకేపిటల్ ఏదో టెక్నికల్ మాట ఉంది అవన్నీ ఇచ్చారా ?

Mr Deputy Speaker —He may be having information

Sri K Brahmananda Reddy —It cannot be fully covered That is why I say he should raise it in the debate and it will be fully covered

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ —అధ్యక్షా, debate కే కావాలి ఎందుకంటే మాకు తెలియని information చాలా వుంటుంది. Debate కి కూడా అటువంటివి కొన్ని అవసరము.

Mr Deputy Speaker —Why does not the hon Member give a call attention notice tomorrow or day after?

Sri P Rajagopal Naidu —When we give call attention notice, I am sorry, Sir, that will be rejected because there is budget discussion

Mr Deputy Speaker —That is not a proper conclusion

Sri P Rajagopal Naidu —So many are being rejected

Mr Deputy Speaker —It all depends upon the merits of the case.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — రేపటిలో Budget పైన debate అయి పోతుందికదా.

మిస్టర్ డిమాండ్స్ స్పీకర్ —Industry Demand లో వస్తుందికదా?

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — Industries Demand చివరి వస్తుంది. ఇది చాల serious గా వున్నట్లు కౌన్సిల్‌లో చెప్పిన దానినిబట్టి తెలుస్తూవుంది మెంబర్స్‌కు ఇది వచ్చినది మన స్టేటుకు సంబంధించినది ఇది కొన్ని అక్షితులు involve అయినది కొన్ని అక్షితులు నష్టము అవుతుందని సభ్యులు భయపడుతున్నారు దానిమీద వున్న information క్లుప్తముగా చెప్పండి

Sri K Brahmananda Reddy — Other questions will suffer, Sir I have no objection to

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — ఫరవాలేదు అనుకోవాలను 5 నిమిషాలలో పోయేదేమో లేదని నా అభిప్రాయము

Mr Deputy Speaker — If you all feel like that, I don't mind

Sri K Brahmananda Reddy — I can give generally the information Even if he does not raise it, I request the hon Finance Minister to speak about it

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, Question hour తరువాత information పెట్టమనండి

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ — Question hour తరువాత ఏమి information. That is not possible.

Sri K Brahmananda Reddy — Even if the hon Member does not raise it, I request the hon Finance Minister to speak about it

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — అధ్యక్షా, అది నిజము పైనానన్న వినిపిస్తున్నది story less కి బొట్టు, కాటుకపెట్టి, మాముందు రీమకోసినచ్చి పెడతారు ఉన్న విషయము ఏమిటనేది చెప్పమనండి

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :— బొట్టులేదు, కాటుకలేదు

He will tell the actual facts as on date There is no 'bottu'. There is no 'katuka' We do not want to embellish it Actual facts are there he will tell them.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu — He can say that much much మనకు నష్టము ఎంత రాబోతోంది ఈ పాటికి చెప్పవచ్చు. Demurrage ఎంత కడుతున్నారు అనేది చెప్పమనండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — మనకు నష్టము అనే క్లష్‌నులేదు.

The only concern with us is we are giving guarantee on the mortgage of that machinery and the personal security of the Directors. కాబట్టి ఇంత వరకు దానిలో ఒక రూపాయపెట్టినది ఏమిలేదు.

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ — అధ్యక్షా, క్రిందటవలె ఇంకా ప్రశ్న వచ్చినప్పుడు మాకు ఎంతో హామీగా, ధైర్యముగా మీరంతా అవసరమైనవి తెలుస్తూనే ఉన్నాయి. అలాగే ప్రశ్నలో చెప్పారు దానికి, దీనికి compare చేసి చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఇప్పుడు Compare చేసినాకూడ so far as Government is concerned ఎవకు భయము ఏమీలేదు.

The only point is how to bring the industry which has got into some difficulties, into existence because it is really a useful industry. It is a defence oriented industry and therefore we are trying. Some complications have arisen. He will explain that. So far as Government is concerned, they have not put one pie except the guarantee on mortgage of property plus personal security of the Directors.

శ్రీ పిల్లలమరి వెంకటేశ్వర్లు — అధ్యక్షా, అక్కడ ధైర్యం వున్నారు వారు కొన్ని instalments కట్టాలి అ instalments కట్టారా? కట్టకపోతే ఇంతవరకు కట్టినది forfeit చేశారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — మొట్టమొదట call money ధైర్యం వున్నది 25% ఏదో కట్టకొన్నారు. Next call కి notice ఇచ్చారు. Notice ఇచ్చిన తరువాత 15 రోజుల పైమువుంది. 15 రోజుల పైములోపల కట్టకపోతే అది forfeit అవుతుంది. ఇంతవరకు 4 లక్షలు కట్టనివ్వండి, 3 లక్షలు కట్టనివ్వండి ఏదైతే కమిస్ అది forfeit అవుతుంది అ stage లో వుంది.

శ్రీ పిల్లలమరి వెంకటేశ్వర్లు, — అధ్యక్షా, పెద్ద పెద్ద వారే కట్టలేదు ఈపాటి forfeit చేయడానికి నీలువుందని మా Information. The Government should have forfeited by this time. Why have forfeited by this time? Why has it not forfeited?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — గవర్నమెంటు forfeit చేయడమనే కృత్యం arise కాదు. The Government does not come into the picture. అది private company. గవర్నమెంటునంగతి ఎంతవరకు అంటే the Industrial Development Corporation has agreed to underwrite Rs 25 lakhs. That has also not come into effect. And the Government stood guarantee. First call money లో కొంత డబ్బు ఇచ్చారు. Second call money కి 15 days notice ఇచ్చాలి అది ఇచ్చారు. అ stage లో వుంది వారు కట్టకపోతే అది forfeit అవుతుంది తరువాత ఒక legal complication వచ్చినది.

శ్రీ ఎం రామగోపాలరెడ్డి — అధ్యక్షా, Defence oriented industry అన్నారు. useful industry అంటున్నారు. కొంచెము కష్టం అలాగే వుండంటున్నారు. ప్రభుత్వము ఎందుకు అదుకోకూడదు?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — అదుకోవచ్చు ప్రభుత్వము అదుకోవాలంటే ఏమి అయిపోతుంది ప్రభుత్వము దీనిని take over చేస్తే అక్కర financing agencies డబ్బు పెట్టవు Government will have to put the entire thing. మెషనరీ వగైరా deferred payments లో వున్నవి కాకపోయినప్పటికీ 140 లక్షలు, 160 లక్షలు పెట్టవలసి వస్తుంది

Is the Government prepared to do it? Are we prepared to sacrifice that amount of money affecting our encouragement or promotion of other industries and put in this one? If the entire House wants forfeiture of the shares and put all this money, we have no objection? Is it worthwhile? Can we do it? Should we do it? All these questions arise

డాక్టర్ టి వి యస్ చలపతిరావు — అధ్యక్షా ప్రారంభములో కొందరు డైరెక్టర్లుగా చేరిన వారు shares అమ్ముకొని డైరెక్టర్లుగా విరమించుకొన్నారు ఒక information వుంది అది నిజమా? 2 Public sector లో దీనిని లీసుకొనే ఆర్థిక స్థిమతు లేకపోయినప్పటికీ రాజమండ్రి పేవరుమిల్లు private sector లో ఇచ్చినట్లుగా ఇంకోక private party తో negotiate చేసి, ఈ చిక్కులలోనుంచి బయట పడడానికి మంచివనిని ప్రభుత్వమువారు ఆలోచిస్తున్నారా?

Sri K. Brahmananda Reddy — There is that possibility also. The point is మనము ఏదో పెద్ద చిక్కులలో పడతామనే impression సభ్యులకువచ్చు అని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం (మూడుగుల) — Unfortunate గా ఇది general question లో వచ్చినది ఇది ఎంత important అంటే వారు చెప్పినదానికి జయంతి.....

Mr Deputy Speaker — He has desired for a full discussion

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం — ఎప్పుడు ఇస్తారు? అలాంటప్పుడు సగము సగము answer చాల misleading గా వున్నదే.

Mr. Deputy Speaker — They have already taken the time.

Sri Tenneti Viswanatham — We shall have two hours discussion upon this. అగ్రిమెంటు అడిగితే ఇక్కడ పెట్టరు అనేక వర్గాయాల అడిగాము. అగ్రిమెంటు ఇంకా finalise కాలేదు ఇక్కడ పెట్టలేదని అంటున్నారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఏ అగ్రిమెంటు?

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం — వారు చెప్పిన కంపెనీకి గవర్నమెంటుకు ఏమైనా అగ్రిమెంటు ఉన్నదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — మాకు ఏమి అగ్రిమెంటు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం — Development Corporation లో అగ్రిమెంటులేడ గ్యారంటీ ఇచ్చారు Terms of guarantee అడిగాము అది ఇవ్వలేదు మేము అన్నదల్లా కాదని లేకపోతే అప్పుడు అని సగము సగము ఈ ప్రశ్నల సందర్భములో మేము నిండా అడగడం కష్టము వారికి చెప్పడము కష్టము అవుతుంది confused stage లో వుంది ఒక suggestion గవర్నమెంటు తీసుకోవలసినది అని. Is it worthwhile అని వారు అంటున్నారు. It is worthwhile అని మా అందరి అభిప్రాయము Defence oriented కాబట్టి వారు చెప్పిన మోస్తరుగా ఇతరులకు అప్పచెప్పినా ఇతరులు దానికి డబ్బు పెడతారని అన్నారే అది గగన కుసుమము 2 సంవత్సరాలైనది ఎవ్వరూకూడ దానికి ఒక డమ్మిడి ఇవ్వడము లేదు తీసుకొంటే ప్రభుత్వము తీసుకోవాలి ఇంకెవరు తీసుకొన్నా ప్రభుత్వం గ్యారంటీ ఏమి అవుతుంది ? నష్టము అంతా భరిస్తూ వుండడమేనా ? మొన్న demurrages క్రింద ఇచ్చినది మామూలు ఖర్చులక్రింద పోతున్నవి కాని మనకు తిరిగి recover చేసుకొనే దానికి ఏవిధంగా వుంటుంది-ఇన్ని ప్రశ్నలున్నవి కొస్త పాపధానముగా కూర్చోని చర్చచేసుకోవాలి కాని ప్రశ్నిత్రాల నమయములో మేము ఏదో అడగడం వారు ఏదో చెప్పడము, ఇక్కడ నిండా భోగట్టాలేక పోవడము ఇది బాగాలేదు అందువల్ల 2 గంటలు చర్చకు అవకాశము ఇప్పించండి

Mr Deputy Speaker — That he has already said, but the Opposition Members wanted it to be done now.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం — అలా అవకండి. లేకపోతే ఎట్లా? ఇది common interest. గవర్నమెంటుకు అప్రోజిషన్ కు clash of interest ఏమీ లేదు Let us have clear understanding on all the issues.

Sri K. Brahmananda Reddy — It appears on 12th ఎవర్నికోవారు కంపెనీకి సంబంధించి 3 ప్రశ్నలు వస్తున్నవని ఆసీను భోగట్టా

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ — ఇది question hour లో solve కాదు. 2 hours debate వుంటేగాని లాభములేదు అధ్యక్షా

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం .— ఏదో ఒకరోజు evening మాకు ఇవ్వండి

Mr Deputy Speaker — We will consider that.

PAYMENTS MADE FOR MACHINERY SUPPLIED TO ANDHRA PAPER MILLS, RAJAHMUNDRY

566 —

* 786 (5654) Q — Sarvasri A. Sarveswara Rao, P. Panasaramanna (Anaparthi) and V. Satyanarayana — Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) what is the total amount paid by the State Government to M/s Empacel Ltd, in respect of the cost of machinery supplied by them to the Andhra Paper Mills, Rajahmundry. in 1964-65,

(b) whether the cost of the machinery has to be paid to the company by instalments,

(c) if so, how many instalments and the due dates of such instalments, and

(d) whether there is any understanding to the effect that the Andhra Paper Mills shall pay back the amount to the Government within the current financial year 1964-65?

Sri K. Brahmananda Reddy—(a) Rs 56,53,992-29

(b) Yes, Sir

(c) In 10 equal half-yearly instalments the first instalment due on 17-6-1963 and 10th instalment due on 17-12-1967

(d) Yes, Sir But the time limit was subsequently extended till 30-6-1966

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ — ఏ కారణముచేత extend చేశారు పెబుతారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — దీనికి మనకు కొంత అగ్రిమెంటు కావలసివచ్చినది

There were other reasons also, Sir, and we have taken a decision in principle that the factory should be 100-ton factory with a little more investment. Then it will become a more economical unit.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ఇంకా 100 టన్ను కెపాసిటీతో చేస్తామటన్నారు. గవర్నమెంటు కొనబం ఏమిటి, ఇంకో కంపెనీకి handover చేయబం ఏమిటి, దానికి advance మనం pay చేయబం ఏమిటి, దానికి extension అడగబం ఏమిటి ? ఎగ్రిమెంటు లేకుండా వారికి ఎట్లా ఇచ్చారు ? ఆ conditions ఏమిటి ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — జూన్ 1964 లో మనం ఎగ్రిమెంటులో enter అయ్యాము.

In June 1964 the State Government decided that the joint stock company should be so and so and so and so. Two instalments have already been paid and the next three instalments have to be paid. That, the Government also paid and the Government decided that out of that Rs 50 lakhs should be repaid before June 1966 and Rs 34 lakhs should form part of the equity capital in the expanded factory.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం — ఆ ఎగ్రిమెంట్ కాపీటబుల్మీద పెడతారా? ఇదివరకే చాలాసార్లు తిడిగాము

Sri K. Brahmananda Reddy—That is under print. As soon as it is ready we will lay it on the Table.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —Print అయి వచ్చేటప్పటికి పుణ్యకాలం గడచి పోవచ్చు రోనియోచేసి ఇచ్చినా ఫరవాలేదు కనుక లది అయినా తొందరగా ఇవ్వగలరా ?

Sri K Brahmananda Reddy —My information is Sir, that will be placed on the Table on the 12th

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ —అధ్యక్షా, దురదృష్టవశాత్తూ విషయం. ప్రజలు మిల్లునా అను కూడదన్నా అమ్మాము తరువాత మళ్ళీ దాని extension కోసం మనడబ్బు పెట్టుకు వెళ్ళి ఆ పై వేటు కంపెనీవారికి అప్పు ఇస్తున్నాము ఈ రకమైన పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చింది?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —60 టన్నుల ఫ్యాక్టరీ original ten tons కాక. 60 టన్నుల ఫ్యాక్టరీకి — It has come to nine crores. 9 కోట్లు ఎక్కడ ఎవరు పెడతారు అనలు పెట్టటమా, పెట్టక పోవటమా అన్న సందర్భములోనే కంపెనీ తెచ్చుకోవటం, వారు 1/3 పెట్టేటట్లు ఫిగిరిన share capital వారు రైజ్ చేసేటట్లు—ఇతర పై నాన్సింగ్ ఏజన్సీనోండి వారు తెచ్చేటట్లు—ఈ ఇవన్నీ ఎగ్రిమెంటులో రేపు ఎలాగూ చూస్తారుగా— ఇవన్నీ మనం చేసుకొన్న తరువాత 60 టన్నుల ఫ్యాక్టరీని 100 టన్నుల ఫ్యాక్టరీగా చేసుకొంటే—60 టన్నులు + ఇదివరకు వున్న 10 టన్నులు 9 కోట్లు అవుతున్నది Additional గా రు 1.5 కోట్లు పెడితే we can go to 100 tons It was considered necessary, Sir, that it should be raised to a 100 ton factory రు 10 54 కోట్లు total investment అవుతుందన్నమాట రు 10 54 కోట్ల investment తో మనం మొట్టమొదట పెట్టినదానిలో రు 66 లక్షల వగైరా ఈక్విటీ కాపిటల్ క్రింద పోయింది రు 50 లక్షలు వగైరా ప్రెజెంట్ స్ట్రక్చర్ కింద పోయింది. The rest was treated as a loan to be repaid by the company కాబట్టి దీనితో ఏమో జరిగింది. ఏదో పోతుంది అనుకోవలసినవారేదు Any way they will see the agreement which is to be laid on the Table of the House

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —ఆ కంపెనీకి డిఫర్డ్ పేమెంట్ మేము ఇవ్వము అని అనాటి ముఖ్యమంత్రి సంతకంపెట్టారు చెప్పారు తరువాత పేమెంట్ ఎగ్రిమెంట్ వూర్తికాలేదు అన్నారు. ఇప్పుడేమంటున్నారంటే ఈక్విటీ షేర్స్ మన డబ్బు కట్టుకొని మిగిలింది వారికి ఇస్తాము, అది తరువాత తేలుతుందంటున్నారు వారు 1/3వంతు పెట్టుబడి పెడతారు మనం 2/3వ వంతు అని అంటున్నారు. దానితో ఏది standard గా తీసికోవాలి ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —వారు confuse అయి మమ్మల్ని ఎందుకు confuse చేస్తారు ? మనది 2/3 వ వంతు కాదు 1/3 వ వంతు మనం, 1/3 వ వంతు వారు, 1/3 వ వంతు, public.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —1/3వ వంతు మనది, 1/3కంపెనీది, 1/3వ వంతు outside అయినప్పుడు 1/3వ వంతు వారు డిఫర్డ్ పేమెంట్ తీసికొన్నారు మైనర్ ఇన్ టెగ్రేషన్ తు డబ్బు తక్కువ అయినది కాబట్టి ఆంధ్ర షేర్ మిల్ అమ్ముతున్నామని ఇదివరకటి చీఫ్ మినిస్టరు

చెప్పారు ఇప్పుడున్న సమస్య ఏమిటంటే మనం మెషిన్‌రిగ్ కొన్నాము ఆ మెషిన్‌రిగ్ నారిని తీసికోమన్నాము దానికి డబ్బు మనం చెల్లిస్తున్నాము మెషిన్‌రిగ్ వారు తీసికొంటున్నారు ఆఖరులో ఎగ్రిమెంటుకు వచ్చామన్నారు అప్పటికి ఎగ్రిమెంటు అయిందా? దానిలో ఏది రియాలిటీ? Public sector నుండి private sector కు ఇవ్వటం ఏమిటి? గవర్నమెంటు పోలీస్ వెనక్కు పోతున్నది పబ్లిక్ సెక్టర్‌లో ఒక్కొక్క దానిని dispose చేయటానికి చేయవలసివచ్చిందా? ఎందుకు ఈడబ్బు advance చేయవలసి వచ్చింది?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఇంతసేపూ మాట్లాడారు కాని నాకు అర్థం కాలేదు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — మీకు ఎప్పుడూ అర్థంకాదు

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — అర్థం కాలేదు కాబట్టి సమాధానం చెప్పటానికి ఇబ్బందిగా వుంది
I must understand the question before I can answer

1964లో మొత్తం డిస్కంపర్మిట్ decide చేశాము—That we should like this అని పోలి మనదిగ్గరే వుండనుకోండి మన దగ్గరే వుందని కొంటే రు 105 కోట్లు ఎం కట్టాలి మన 1/3 వంతు షేర్ క్యాపిటల్ కింద, (ప్రివేట్ షేర్ కింద పోయిన తరువాత మనం పెట్టింది ఎంత? మనం ఎకవిడేట్ చేసింది ఏమిటంటే ఏదైతే ఇన్ స్టాల్ మెంట్స్ మనం ఫినిష్మెంట్ గా రెండు కట్టవలసివచ్చిందో దానిని pay చేసి ఈ time లోపు 8% ఇంటరెస్ట్ తో మీరు repay చేయాలని మనం చేసిన ఎకవిడేషన్—

Because of the other difficulties Sir, viz, the agreement has not been entered into, they could not go into market for raising the share capital and when they had not raised the share capital there was not much money to be paid back

శ్రీ పిలులమూరి వెంకటేశ్వర్లు — Agreement enter కాలేదు, for various difficulties అన్నారు ఇండాక agreement enter అయ్యాము Table మీద పెడతాము అన్నారు ఫ్యాక్టరీవారికి ఇచ్చిన తరువాత కొంతకాలం అయిన తరువాత agreement enter అయ్యారు అంతకాలం ఎందువల్ల జాప్యం జరిగింది? తరువాత వచ్చిన difficulty ఏమిటి?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — Difficulty ఏమీ లేదంటే మొట్టమొదట estimate చేసిన దానికి, ఇప్పుడు ఆయో cost కీ సంబంధం లేకుండా పోయింది మొదట interest charges కూడా calculate చేయలేదు. Working expenses కూడా provide చేయలేదు మన స్వంత అధికారంలో వున్నప్పుడు private management నుండి మళ్ళీ పచ్చేంతవరకూ figures audit కాలేదు అందువల్ల enter కావటానికి కొంత time పట్టింది

Till that time, Sir, we had to pay the instalments which are due to that French Company Those instalments which we have paid we are taking back from them

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం — అప్పుడు మాకు చెప్పటంలో 3వ ప్రణాళికలో 5 కోట్లు చేకూర్చు కాని 7 కోట్లు కావలసివస్తుంది, మనకు minor irrigation చాలా ముఖ్యమైనది, 3 ప్రణాళిక remaining period లో ఆడబ్బు రిలీజ్ అయితే మైసర్ ఇరిగేషన్ కు పనికి వస్తుందని స్పెషల్ గా ప్లాన్ మెమోరాండంలో కూడా ప్రాజెక్టు ఇప్పటికీ వారినుండి దమ్మిడికూడా రాలేదు మనం షేర్ కాపిటల్ కింద కట్టాము కాబట్టి ఆడబ్బు రిలీజ్ కాలేదు వారితో ఎగ్రిమెంటుకాలేదు కాబట్టి తిరిగి మనమే డబ్బు ఇచ్చుకొంటున్నాము కాబట్టి డబ్బు రిలీజ్ కాలేదు జూన్ వరకు time ఇవ్వాము అనటంవల్ల రూ 50 లక్షలు వెనక్కురాలేదు మొట్ట మొదట అనుకొన్న దానికి ఇప్పుడు జరిగే దానికి వ్యత్యాసం రావలసిన అగత్యం ఎందుకు వచ్చింది? అంత ఎకామడేషన్ వారికి ఇవ్వడానికి మనకు అగత్యం ఏమి వచ్చింది?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — అంత ఎకామడేషన్ మనం ఇవ్వలేదంటే వారు పెట్టే డబ్బు వారు పెట్టారు ఏదైతే ఎగ్రిమెంట్ అయి open market లోకి పోతే— share capital లో మిగిలిన 1/3 రైజ్ చేయలేదు ఇతర పైనానింగ్ ఏజెన్సీ దగ్గరకూడా ఎగ్రిమెంట్ enter కావడే, share capital లోకి పోవడే ఇదర పైనానియల్ ఏజెన్సీ నుండి డబ్బు తీసుకు రాలేకపోయాలో—

These instalments have got to be paid to those people Therefore to that extent accommodation has been made Government has paid them and agreed to take it back from them with interest

శ్రీ ఎ సర్వేశ్వరరావు — ఆ కంపెనీవారుకూడా డబ్బు పెట్టారు, పెట్టారు అని చెబు తున్నారు వారు పెట్టితీరాలి, పెడతారుకూడా. వారివద్దనుండి వచ్చే డబ్బులో ఇరిగేషన్ చేసు కొందామని చెబుతున్నారు మనచేత డబ్బు ఖర్చుపెట్టిస్తున్నారే అన్నదానికి మీరు మాటిగా సమాధానం చెప్పటం లేదు ఒక్కమాట చెబితే సరిపోతుందికదా సోమాని గారికి పెద్ద మొత్త వున్నది కాబట్టి పెద్ద పీఠం వేకూమంటే ఈ చిక్కులేకుండా పోతుందికదా,

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — సర్వేశ్వరరావుగారికి ఒకపీట, సోమాపీగారికి చేకోకపీట లేదు ఇద్దరికీ ఒకే పీట This is a 10 5 crores project Sir మన ఎగ్రిమెంటుకు దానికి ఎందుకు అకామడేషన్ చేకూర్చు అంటే because the agreement could not be entered into, because they could not go into market for raising the necessary share capital, because they were prevented from that, these instalments have been paid by Government to be repaid by them with interest before 30—6—1966

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం — వారు చెప్పినది last word గా Press కు చెప్పి సోతుంది అలాగే Proceedings కు పోతుంది. ఏ understanding మీద, ఏ డెమిషన్ మీద, ఏ టరమ్సు మీద, 1964 జూన్ లో అలా చేశారు? ఎగ్రిమెంటు ఫార్మల్ కాకుపోతే సరిపోయే. ఏ టరమ్సుపై బిల్డింగ్స్, మెషిన్లీ hand over చేశారు? (కోత్త అగ్రి

మెంటుకు దానికి తేడా ఎందుకు వచ్చింది? అకామడేషన్ చేయవలసిన అగత్యం ఎందుకు వచ్చింది? 1964 జూన్ లో, అకామడేషన్ చేస్తామని కేబినెట్ లో వాసుకొన్నారా? అలా జేస్తే అసెంబ్లీలో మాకు ఎందుకు చెప్పలేదు? అలా చెప్పనందుకే మాబాధ

Sri K. Brahmananda Reddy—Sir, the decision in principle was taken by the Government to give to a Joint Stock Company. దానికి, లిఖిత పూర్వకంగా వాసుకొన్న దానికి సంబంధం ఏమిటి?

శ్రీ ఎం. రామగోపాలరెడ్డి—అకంపెనీ మార్కెట్టులోకి షేర్సుకొరకు ఎప్పుడు పోతుంది? fully subscribed అయ్యే సమయం ఉన్నదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి—మార్కెట్టులోకి పోతుంది But I don't know the actual date.

శ్రీ జి. అచ్చన్న—అగ్రిమెంటు గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు వదే పదే సెలవిస్తున్నారు. ప్రభుత్వ స్వంత ఫ్యాక్టరీని ప్రయివేటు కంపెనీకి ఇచ్చేటప్పుడు ప్రాథమికమైన షరతులు వాసుకొన్నారా? ఆ షరతులకు, ఇప్పుడు వ్యతిరేకంగా జరుగుతున్నదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి—షరతులకు వ్యతిరేకం కానేకాదు రెండు instalments మనం మొదట ఇచ్చాము తరువాత మనం కట్టిన instalments వాళ్లు pay చేయాలి, original understanding ప్రకారం. Because they could not go into the market, because the agreement was not finalised, because they could not raise the money in the open market, the Government were asked to pay that amount to be repaid by them before June 1966

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం—అ కంపెనీకి అకామడేషన్ ఇచ్చారు 1964 జూన్ లో ఏమైన అనుకొన్నారా అంటే ఏమీ అనుకోలేదు ఏనెంతో ఈ కంపెనీకి ఇద్దామని అనుకొన్నారు ఏ టరమ్సు ఏవి? ఏ టరమ్సుపై యిద్దామని క్యాబినెట్ లో డిషిషన్ తీసుకొన్నారు? ఈ విషయాలు అసెంబ్లీకి ఎందుకు చెప్పలేదు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి—ఇందులో మధ్యపెట్టిన విషయాలు ఏమీలేవు

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం—మధ్య పెట్టారని నేను అనడంలేదు

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి—మొట్టమొదట దిస్తే దుచేసిన ప్రకారం జూన్ 1964 తరువాత instalments వాళ్లు pay చేయాలి అంటే సోమానీవాళ్లు pay చేయాలి import చేసుకొన్న మిషనరీకి instalments ప్రకారం, ప్రతిసారి 25 లక్షలలో, 28 లక్షలలో ఉంటుంది 1964 తరువాత వాళ్లు instalments ఇవ్వాలి

They are bound to give But they could not give because they were not enabled to go into open market because of the non-entering into agreement

శ్రీ జి లచ్చప్ప — అగ్రిమెంటులేకుండా ఫ్యాక్టరీని ఎట్లా hand over చేశారు ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — Written agreement subsequent గా వచ్చింది ఇది recently వచ్చింది These were the terms of general agreement అందులో $\frac{1}{3}$ ప్రభుత్వం అని, $\frac{1}{3}$ వాళ్లు అని, $\frac{1}{3}$ public సంచి raise చేయాలి కంపెనీని 60 టన్నులవరకు తీసుకొని వెళ్లాలి అనుకున్నాం ఎవరు బాధ్యత తీసుకోవాలి? ఫలానా వాళ్లు గ్యారంటీ ఉంచాలి

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — మంత్రులు ఇచ్చిన సమాధానం ఉత్సాహాన్ని కలుగ జేస్తున్నది మనం ఫ్యాక్టరీని ప్రయివేటు ఫ్యాక్టరీలు నుంచుకు hand over చేశాము మూడవ వందల ప్రజాశక్తిలో మైగరు ఇరిగేషన్ స్కీములకు ఉబ్బు సమకూర్చాలని అలా చేశాము మనం చేసిన పాఠాలు వలనో, ఏకారణంవల్లనో వాళ్లు కట్టవలసిన డబ్బు మరం కన్నాము ఈ డబ్బు ఎక్కడనుంచి వచ్చింది ? Public sector నుంచి private sector కు డబ్బు లేకనేకా ఇచ్చింది ఏ ఉద్దేశ్యంలో అయితే అఫ్యాక్టరీని ఇచ్చామో, అఉద్దేశ్యం నెరవేరలేదు చివరకు వాళ్లు 1/3 డబ్బు మీరు ఇచ్చారు

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ — ప్రభుత్వం అడ్వాన్సు చేసింది

Sri Pillalamarri Venkateswarlu — My point is, when we have no money for our minor irrigation in the Thir Five-Year Plan, we sold away the factory Now we are forced to advance ఇది ఎంత కాంట్రా కాలం రిక్షన్ గా ఉందో ఆలోచించండి మీరు చెప్పిన agreement సరికా? Why did they land themselves in a soup?

Sri K Brahmananda Reddy — There is no soup There is a landing in a soup As I have said the 60-ton factory will cost 9 crores of rupees మనం పెట్టేది ఎంత? ఆలోచించండి This 60-ton factory apart from 10-ton factory which is in existence cost Rs 9 crores including working capital After all our investment does not go more than Rs 2½ crores roughly I will tell the actual figures on 12th వారు ఒక impression ఇస్తున్నారు I want to correct it అర్థిక ఇబ్బంది ఉండి joint stock కంపెనీకి ఇచ్చాము ఎవరికో ఇవ్వడంకాదు ప్రభుత్వానికి కూడా 1/3 వ వంతు share ఉంది మీరు ఏమని impression ఇస్తున్నారంటే, “ప్రభుత్వం పెట్టుబడి పెట్టలేక joint stock కంపెనీకి ఇచ్చినట్లు, అడబ్బు ఇతర కార్యక్రమాలకు ఉపయోగించుకోవచ్చును అని public sector కు ఇచ్చినారు అలా ఇచ్చి అంత డబ్బు ప్రభుత్వమే భరిస్తున్నారు,” అది తప్పు That is absolutely incorrect. The accommodation made to the company is to the extent of paying some instalments due to the French Company because the

formal agreement could not be entered into and because they could not go into open market for raising the necessary share capital. And that too that money which is given will be repaid by them with 8 per cent interest before the end of June 1966.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ — సర్వేక్షరరావుగారూ, మీ సభ ఏదో ఉందికదా

శ్రీ కె గోవిందరావు (అనకాపల్లి) — 668 ప్రశ్న రేపు రీసుకోవాలని కోరుతున్నాను సార్

SERVICE CONDITIONS OF GAZETTED ANALYSTS

672—

* 1780 (1) Q — Sri A Sarveswara Rao — Will the hon Minister for Health and Medical be pleased to state

(a) whether it is a fact that the services of (Senior) Gazetted Analysts working in the Institutions of Preventive Medicine and Regional Laboratories were not regularised though each of them has put up 8 to 10 years of service,

(b) whether they were sanctioned increments from time to time as they are entitled, and

(c) whether they can accrue earned leave as much as others do?

The Minister for Health and Medical (Sri Y Sivarama Prasad) — (a) and (b) — Yes, Sir.

(c) According to the rules in force they earn leave at the rate of 1/22 of the service put in by them.

శ్రీ ఎ సర్వేక్షరరావు — అధ్యక్షా, అంతా రూల్స్ ప్రకారమే చేస్తున్నానున్నారు ఇక్కడ సర్వే చేసేవాళ్లు 8-10 సంవత్సరాలనుంచి regulate చేయబడలేదు ఇదేమి రూల్స్? వాళ్లను ఈవిధముగా regulate చేయవందువల్ల వాళ్లకు చాలా వత్సం జరుగుతోందని గమనించారా? సెలవు accrue కావడానికి ఏమిలేకుండా పోతున్నది. Promotions కూడా రావడానికి ఏమిలేకుండా పోతోంది ఇంతకాలం evade చేస్తే ఎట్లా? ఇప్పుడైనా వెంటనే regulate చేయడానికి హామీ ఇస్తారా?

* Question Nos. 667, 669, 670, 673, 674, 675, 677, 678, 679, 680, 681 were not put and answered, hence included under "Written Answers and Questions"

† Question No 668 was postponed to 5-3-66.

§ Question No 671 was taken up after Question No. 672

శ్రీ వై శివరామ్ ప్రసాద్ —వాళ్ళకోసం Adhoc rules frame చేయవలసి వచ్చింది ఇప్పుడు increments సామాన్యంగా దొరుకుతున్నాయి. ఒక నెలరోజుల లోపల regulate చేయడానికి ప్రయత్నములు జరుగుతున్నాయి అని మనవి చేస్తున్నాను.

ELECTRONIC MICROSCOPES IN THE MEDICAL INSTITUTIONS OF THE STATE

671 —

* 1691 Q—SRI P O Satyanarayana Raju (Kosigi)—Will the hon Minister for Health and Medical be pleased to state

(a) the number of General Hospitals and Research Laboratories where there are Electronic Microscopes,

(b) whether they are in working condition;

(c) the cost of each of the electronic microscopes, and

(d) the name of the make and the country from where they were imported?

SRI Y Sivarama Prasad —(a) There are no electronic microscopes in the medical institutions of the State

(b) Does not arise

(c) Rs 1,00,000 approximately

(d) The electronic microscopes are manufactured in U S A , U K , East Germany, U S S R and Japan No electronic microscope was imported as stated under clause (a)

SRI P O Satyanarayana Raju —Will the Government consider to get such electronic microscope to our State, Sir?

అటువంటి ఎలక్ట్రానిక్ మైక్రోస్కోప్స్ను మన States కు తెప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ వై. శివరామ్ ప్రసాద్ :—ఇంతవరకు మనకు అవసరం అనుకోలేదు అవసరం అనుకుంటే తప్పకుండా తెప్పిస్తాము.

NEW SCHEME FOR INSPECTION OF SCHOOLS UNDER ZILLA PARISHADS AND SAMITHIS

676—

* 588 (1552) Q—SRI K Satyanarayana (Put by SRI Vavilala Gopalakrishnaiah)—Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) whether a new scheme for inspection of schools under Parishads and Samithis was introduced from 1st July, 1965; and

(b) if so, what are the details of the scheme?

Sri A. Balaram Reddy —(a) Yes, Sir

(b) A statement is placed on the Table of the House

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

[Vide answer to Clause (b) of Legislative Assembly
Question No 676 *588 (1552)]

In the previous set up of Education Department at district level, i.e., before 1-7-1965 almost all the officers had both inspection and administrative functions. The arduous nature of administrative functions was proving detrimental to academic inspection and follow up programmes for improving the standards of schools. Further the regional set up over the district set up was giving cause for administrative delays. Hence it had been suggested, that if administrative functions are separated from inspection functions and the entire set up at district level is reorganised then there will be every possibility for the running of smooth and effective educational planning and implementation.

2. The Government have accepted the suggestion and sanctioned the scheme of reorganisation of educational administration at district and block levels, in their G.O. Ms No 1630, Education, dated 10-6-1965 and G.O. Ms No 1600, Education, dated 5-6-1965 respectively. The two schemes have come into effect from 1st July, 1965.

3. Under the scheme of reorganisation of educational administration at district level, there are no regional offices of the department. There are also no separate office of Deputy Directress of Public Instruction and also Inspectresses of Girls Schools. There are now district offices at the rate of one in the headquarters of each of the 20 revenue districts headed by a District Educational Officer in the grades of Rs 700—1,100 of the status of Deputy Director of Public Instruction for the inspection of secondary and training schools (with non-Gazetted Headmasters) in the Revenue District. Gazetted posts of Inspectors in the scale of Rs 325-700 have been provided at the rate of one for every 40 to 50 schools. One of the Inspectors in each district is a woman officer. A separate office of the District Educational Officer is provided exclusively for the twin cities of Hyderabad and Secunderabad. There are thus 21 administrative officers of the rank of District Educational Officers at the

district level under the reorganised set up, in lieu of 51 administrative offices functioning in the State at both regional and district levels before 1-7-1965

4 The District Educational Offices will consist of the staff, indicated in the annexure according to the contingencies of the respective office

5 The functions of the District Educational Officer and the Gazetted Inspectors are given below —

District Educational Officer

All normal administration of elementary and secondary schools up to the district level; appellate functions over Panchayat Samithis and Zilla Parishads. Technical assistance in educational planning and implementation in the district and blocks,

The District Educational Officer will inspect institutions headed by Gazetted Officers and pay surprise visits to the schools. He will inspect the educational wing of the Zilla Parishad. He or a Gazetted Inspector deputed by him will inspect the educational wing of the Panchayat Samithi.

Gazetted Inspectors

General inspection of all schools allotted to them. The Inspector will complete annual inspection of all schools and pay surprise visits and attend to the follow up programmes. In the course of inspection to secondary and training schools he will also pay surprise visits to elementary schools and midday meals centre.

(This exclusive function of inspection and surprise visits with follow up programmes will tone up the standards of secondary and elementary schools in the districts under all managements)

6 As regards Block and Samithi level, before 1st July, 1965 there were offices of Deputy Inspector, one in each Block. The function of Deputy Inspectors was to exercise inspection and control over elementary schools. In the set up of Panchayat Raj the Deputy Inspector was made Extension Officer, Education. He has dual function of rendering administrative assistance to the Panchayat Samithi as a subordinate to the Samithi and to inspect elementary schools within the Block independent of the Samithi and submit reports to the District Educational Officer direct. In actual practice, it was found that he has no facility to

successfully carry out inspection functions and surprise visits to elementary schools. Hence it was suggested that administration and inspection should be separated at this level also. Government accepted the suggestion and issued orders accordingly. A separate office of Deputy Inspector of Schools has been established in each Block independent of the Samithi for inspection and supervision of elementary school. There is Junior Deputy Inspector at the rate of one for every 60 schools to assist the Deputy Inspector in covering the entire range of inspection in the Blocks.

7. At the Block level under the scheme of reorganisation there is one separate office of the Deputy Inspector of Schools for each of the 321 Blocks in the State which are under the direct control of the District Educational Officers concerned and independent of the Panchayat Samithi. The existing number of Junior Deputy Inspectors in the Blocks are allocated to these new offices of Deputy Inspectors, depending upon the number of elementary schools to be inspected. In each Samithi office, the provision of Extension Officer (Education) (a departmental officer) in the combined cadre of B Ed, Assistants and Deputy Inspectors is retained so as to ensure suitable administrative assistance to the Panchayat Samithi in the administration of schools under its control.

[Statement.]

ANNEXURE

Name of the district	Number of schools.	District Educational Officers	Inspectors	Superintendents	Upper Division Clerks	Steno	Lower Divisions Clerks	Clerk-cum-typists	Typists	Attenders	Peons	
											For Office	For Inspector
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
4 (Four) Districts with Schools below 100												
Visakhapatnam	90	1	2	1	5	1		2	3	1	5	2
Cuddapah	90	1	2	1	5	1	7	2	3	1	5	2
Nizamabad	100	1	2	1	5	1	7	2	3	1	5	2
Adilabad	50	1	1	1	5	1	7	1	3	1	5	1
		4	7	4	20	4	28	7	12	4	20	7
9 (Nine) Districts with schools 100-150												
Srikakulam	150	1	3	1	6	1	8	3	4	1	5	3
East Godavari	150	1	3	1	6	1	8	3	4	1	5	3
West Godavari	140	1	3	1	6	1	8	3	4	1	5	3
Anantapur	140	1	3	1	6	1	8	3	4	1	5	
Chittoor	130	1	3	1	6	1	8	3	4	1	5	
Hyderabad District	150	1	3	1	6	1	8	3	4	1	5	
Medak	150	1	3	1	6	1	8	3	4	1	5	
Khammam	130	1	3	1	6	1	8	3	4	1	5	
Karimnagar	150	1	3	1	6	1	8	3	4	1	5	
		9	27	9	54	9	72	27	36	9	45	27
7 (Seven) Districts with Schools 150-200												
Krishna	170	1	4	2	8	1	8	4	5	1	6	4
Kurnool	160	1	4	2	8	1	8	4	5	1	6	4
Nellore	160	1	4	2	8	1	8	4	5	1	6	4
Hyderabad City	200	1	4	2	8	1	8	4	4	1	6	4
Mahaboobnagar	170	1	4	2	8	1	8	4	5	1	6	4
Nalgonda	190	1	4	2	8	1	8	4	5	1	6	4
Warangal	170	1	4	2	8	1	8	4	5	1	6	4
		7	28	14	56	7	56	28	35	7	42	28
1 (One) District with over 200												
Guntur	230	1	5	2	10	1	9	5	6	1	6	5
		21	67	29	140	21	165	67	89	21	113	67

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — రివెన్యూ డిప్టీక్లర్క్ create చేసే D E.Os. posts ను పెంచారు గాని వారిని appoint చేయకుండా ఆ posts లో Gazetted Inspectors నే వుంచారు

Sri K. Brahmananda Reddy — Sir, the question which is due today you have postponed it for tomorrow. You may postpone it to my next rotation day.

Mr Deputy Speaker — Yes, it will come day after tomorrow.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ఈవిధంగా 6 జిల్లాలలో appoint చేయలేదు. Temporary appointments చేస్తున్నారు మరియు reorganisation ఎందుకు చేశారు, వీటిని ఎందుకు fill up చేయలేదు?

శ్రీ ఎ. బలరామరెడ్డి — అది హిరహిటు రెండుమూడు జిల్లాలలో మాత్రమే ఖాళీలు ఏర్పడినాయి అదైనా వారికి వేరే promotions ఇవ్వడంవల్ల జరిగింది వాటిని fill up చేయడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము దీనిలో ప్రస్తుతం senior Gazetted Inspectors in charge గా వుంటున్నారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అధ్యక్షా, మా గుంటూరుజిల్లా చాలా ముఖ్యమైన జిల్లా వీటిని Fill up చేయకుండా reorganise చేశామంటున్నారు దీనికి ఏదైనా ఒక system అంటువుందా?

శ్రీ ఎ. బలరామరెడ్డి — System వుండండి దాని ప్రకారమే చేయబడుతోంది. Fill up చేయడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎం. రామగోపాలరెడ్డి — అధ్యక్షా, వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు తమయొక్క గుంటూరు జిల్లా మాత్రమే ముఖ్యమైనదని అంటూ వున్నారు?

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య — ఇది చాలా అవసరం. Vacant గా ఎందుకు వదిలిపెట్టినారు? What are the difficulties that stand in the way of the Government and what steps are taken?

Sri A. Balaram Reddy — We are taking steps.

శ్రీ పేట బాసయ్య (తిరువూరు) — అధ్యక్షా, సమితి రివెల్ లో Extension Officers పనిచేస్తూ వుంటారు సమితులలో S.E.Os. కూడా వున్నారు వారియొక్క Parent department కూడా D.P.I. కాబట్టి ఈ పని యీ S.E.Os. కే అప్ప చెప్పితే బాగుంటుందేమో అలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎ. బలరామరెడ్డి — S.E.O.యొక్క functions వేరు. Extension officer యొక్క functions వేరు దానికి దీనికి సంబంధంలేదు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు — ఈ Extension officers ప్రత్యేకంగా చెక్క భజనలు ఏర్పాటు చేయడం తప్ప ఏమీ చేస్తున్నారు?

శ్రీ ఎ. బలరామరెడ్డి — అది వేరే ప్రశ్న. Reorganisation గురించి అడిగివ్వండి ప్రశ్న దానికి సంబంధించి వుండాలి. దీని గురించి ప్రత్యేకంగా ప్రశ్నవేస్తే చెప్పగలను.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

AID TO SINGARENI COLLIERIES COMPANY

667—

* 926 Q—SARVASI A Vasudeva Rao, K Rajamallu and J Ven-
gal Rao—Will hon the Chief Minister be pleased to state

(a) whether any financial-aid was given to the Singareni Collieries Company for the expansion of new mines, and

(b) if so, what is the total number of labourers to be provided employment by the expansion of the new mines?

A—(a) The financial aid received by the Singareni collieries for expansion of new mines during the Third Five-Year Plan period is Rs 1,222 20 lakhs. This consists of Rs 1,018 lakhs in the form of unsecured loans and Rs 204 20 lakhs as paid up capital.

(b) At the beginning of the Third Five-Year Plan, i.e., 1961-62 the labour strength was 25,820. By the end of the Third Plan i.e., 1965-66, the number of labourers to be provided employment is expected to be about 35,500. Hence the additional employment due to the expansion programme is likely to be about 9,700.

PROSPECTING LICENCES SANCTIONED TO MINING CORPORATION

669

* 901 Q—SARVASI A Vasudeva Rao, K Rajamallu and Ch Mallikarjuna—Will the hon Minister for Finance be pleased to state:

(a) how many prospecting licences were sanctioned to the Mining Corporation for the year ending 31st March, 1965;

(b) in how many places pitting and trenching was conducted in Andhra Pradesh for finding out minerals during 1964-65, and

(c) what are the details of the minerals found there?

A.—(a) Five.

(b) Nine places

(c) Iron ore, clay, limestone, quartz and graphite.

ORDERS FOR THE SUPPLY OF AIR COMPRESSORS BY THE
C S P D

670—

* 1281 Q—SARVASI A Sarveswara Rao and V Satyanaravana—Will the hon Minister for Finance be pleased to state

(a) whether the Central Stores Purchase Department placed an order on a firm in 1962 for the supply of three Air Compressors at Rs 46,800 each passing over the lowest offer at Rs 32,500 and thus causing a heavy loss to the Government, and

(b) whether any action was taken against the officer concerned for the loss to the State?

A—(a) The lowest offer of Rs 32,500 for imported air compressors was passed over in favour of an offer of Rs 46,800 each for indigenous air compressors as it was felt that indigenous stores have to be preferred over imported items

(b) The matter is under consideration

SEPARATE UNIVERSITY OF HEALTH AND MEDICAL

673—

* 1176 Q—SRI E Balaram Reddy (Giddalur)—Will the hon Minister for Health and Medical be pleased to state

(a) whether any proposal is under consideration of Government to establish a separate Health and Medical University in the State, and

(b) if so, when it will be started?

A—(a) No, Sir

(b) Does not arise

SCHOLARSHIPS

674—

* 590 (1680) Q—SARVASI A Sarveswara Rao and V Satyanarayana—Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) whether Government have constituted a Board consisting of concerned heads of departments and representatives of Government to sanction the scholarships to the eligible students in time, to ensure speedy award of scholarships to avoid one student getting more than one scholarship at a time from different sources; and

(b) whether powers have been delegated to the concerned heads of institutions to renew all types of scholarships based on merit and income?

A—(a) No, Sir

(b) The matter is under consideration

EXEMPTION OF COLLEGE FEES TO CHILDREN OF TEACHERS

675—

* 535 (6351) Q—SARVASI A Sarveswara Rao and V Satvanarayana—Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) whether there is a proposal under the active consideration of the Government to exempt the children of teachers from payment of college fees, and

(b) if so, whether it will come into operation from this year, i.e., 1965?

A—(a) No, Sir

(b) Does not arise

GRANT TO THE JAYALAKSHMI COTTAGE INDUSTRIAL INSTITUTE,
KOYYALAGUDEM

677—

* 450 (5407) Q—SRI K Babu Rao (Polavaram)—Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) whether the Government have given any grant to the Jayalakshmi Cottage Industrial Institute at Koyyalagudem, Polavaram taluk, West Godavari district,

(b) if so, how much;

(c) whether any petition regarding the irregularities of the said institute has been received at the end of 1964, from the village officer, and

(d) if so, the action taken by the Government thereon?

A—(a) No, Sir

(b) Does not arise

(c) No, Sir.

(d) Does not arise.

BASIC TRAINING SCHOOLS IN KURNOOL

678—

* 1154 Q—*Sri E. Balaram Reddy*—Will the hon. Minister for Education be pleased to state

(a) whether the Government are considering to establish new basic training schools in Kurnool district in the year 1965-66, and

(b) if so, the places where the same will be established?

A—(a) No, Sir

(b) Does not arise

DIVISIONAL HEADQUARTERS OF VARARAMACHANDRAPURAM
FOREST DIVISION

679—

* 1704 Q—*Sri Md. Tahseel (Bhadrachalam)*—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state

(a) whether it is a fact that the divisional headquarters of Vararamachandrapuram Forest Division, Khammam district is located in a rented building at Bhadrachalam though there are buildings belonging to Forest Department for the divisional office and the residence of the Divisional Forest Officer, at Kunavaram,

(b) if so, the reasons for locating the Divisional Office at some other place outside the division in a rented building, and

(c) whether the Divisional Office will be shifted to the Government building at Kunavaram?

A—(a) and (b) As the only one Government building available at Kunavaram is being used as office and quarters for the Range Officer and as there are no other buildings even for rent at Kunavaram or at Vararamachandrapuram, the office of the Divisional Forest Officer, Vararamachandrapuram is located in a rented building at Bhadrachalam

(c) No, Sir

BOUNDARY DISPUTES OF TAKEN OVER ESTATE VILLAGES

680—

* 1310 Q—*Sri P. Venkata Reddy (Udayagiri)*—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether there is any proposal with the Government to constitute a Committee at district level with full powers to ins-

pect and set right the disputed forest boundaries in taken over estate villages in Nellore district, and

(b) if so, the details of the same?

A—(a) No, Sir

(b) Does not arise.

SAW-MILL-CUM-TIMBER SEASONING PLANT AT ADILABAD

681—

* 1449 Q—Sri P Rajagopal Naidu—Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether a saw-mill-cum-timber seasoning plant was started at Adilabad,

(b) if so, whether the plant is working at present, and

(c) the capacity of the plant?

A—(a) No, Sir

(b) and (c) Do not arise

BUSINESS OF THE HOUSE

Mr Deputy Speaker—I would like to inform the hon. Members that the question which was left yesterday will be taken up tomorrow because the hon Minister for Co-operation will be answering the other questions also on that day.

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా, ఏవిషయమైనా call attention ద్వారా కొన్ని సందర్భాలలో తెమ్మని చెప్పకున్నారు General debate లో మాట్లాడ మన్నారు. General debate లో అందరికీ మాట్లాడే అవకాశం దొరకదు ఈ National Malaria Eradication Scheme లోని ఉద్యోగస్తులను చాలమందిని తీసి వేస్తున్నారు. ఈవిధంగా ఎందుకు తీసి వేస్తున్నారో తెలుసు కోవడానికి call attention notice ఇచ్చినప్పుడు వద్ద అన్నారు General Debateలో సోద్యమడదు. ఇటువంటివి చాలా ముఖ్యమైనవి కాబట్టి call attention ల ద్వారా తేస్తేనే చాలా బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం.

POINT OF INFORMATION REGARDING STATEMENT
OF THE MINISTER FOR PUBLIC HEALTH ON 1ST
MARCH 1966

శ్రీ టి కె ఆర్. శర్మ —అధ్యక్షా, One submission sir, మొన్న మన Health Minister call attention motion కు reply ఇచ్చిన తరువాత పత్రికలలో పడిందిమాస్తే బ్రహ్మాండమైన అపోహ ఏర్పడింది ఇది ఆ triple vaccine ఇవ్వడంలో.

Mr Deputy Speaker—If he has got anything he may please send me in writing

SRI T K R Sarma—It is only a clarification from the hon Minister I want which will go a long way to dispel this great mis apprehension that has been created as a result of the publication saying that the deaths were due to triple-vaccine. On the other hand what he has stated subsequently was that the death was due to scolime. But unfortunately all the papers carried the information that it was due to triple vaccine during vaccination.

అరకంగా పత్రికలలో ప్రకటించడం వలన ఈరోజు triple vaccine కు వ్యతిరేక అభిప్రాయం ఏర్పడింది. ఒక clarified statement దేశంలో వ్యాపించిన అభిప్రాయాన్ని dispel చేసేట్లుగా ఇవ్వమనండి.

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ —స్కోలిన్ tube ఒకటి అందులో కనపడినమాట విజం. అది కొంత మందికి inject అయినది దానివల్ల వచ్చినది అనుకుంటాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ —డాక్టర్లు చెలికాని రామారావు, L.M.P. గారు 30 మందికి చేస్తే, 25 మందికి effect అవడం అందులో 4 గురు చనిపోవడం జరిగిందని చెప్పారు అది కంపెనీ తప్పు. ఆ కంపెనీ పేరు బయటపెట్టినచో ఎవరూ వారిమందులు కొనరు. అలా చేయనిచో ప్రజల ప్రాణాలు పోతాయని వారు letter వ్రాశారు ఏదో ampule inject చేయడం వల్ల వచ్చింది కాదు. Some medicine inject చేయడంవల్ల ఆ రకంగా వచ్చింది.

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ —ప్రభుత్వాన్నిగాని, నమ్మగాని విమర్శించడం న్యాయంకాదు. అది ప్రభుత్వ అస్పృతికాదు. Public interest లో అది విచారణ జరిగింది. తగినచర్య తీసుకుంటున్నాను స్కోలిన్ ఇంజెక్షన్ కూడా అందులో కలిసివుంటే ఇచ్చినమాట విజం. అందరికీ effect కాలేదు. అందరినీ ఇక్కడకు తీసుకొని రావడం జరిగింది. 4 మంది చనిపోయారు. అక్కడ వారికి నయమగుటవల్ల వారిని తీసుకొని పోయారు అంతకు పూర్వం చేసిన 14 మందికి ఏదైనా అవాయం కలుగవచ్చుననే భయంతో వారి parents పరీక్ష చేయించుకొని వారిని తీసుకొని పోయారు.

Mr Deputy Speaker —If the Government is not responsible, at least the police is responsible

Sri Y Sivarama Prasad —Police is taking action They have launched the prosecution

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం —దానివల్ల చనిపోయారని చెప్పలేదు

Mr Deputy Speaker —He has given a statement. The hon member was not here

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ —ఏ company లో తయారైనది చెప్పడం అది వయవేటు అప్పటి అయినా ప్రజల ప్రాణాలకు ప్రభుత్వం హామీ ఇవ్వాలి వారు ప్రజల ప్రాణాలు పోయేట్లు చేస్తుంటే మీరు చూస్తూ పూరుకొంటారా? కనీసం ఆ కంపెనీ పేరు చెప్పమనండి

శ్రీ వై శివరామప్రసాద్ —Company పేరు తెలియదండి తెలుసుకుంటాను. Anti-vaccine డిస్ట్రీరియా టిటనిస్ మొదలకు వాటికి ఇస్తారు నామమమడికి కూడా అది ఇప్పించాను

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వరు —Company ని నిషేధిస్తే ఇతరులను చాచకుండా చేసిన వారమవుతాము అది చేయటానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ వై శివరామప్రసాద్ —Company లోపం వుంటే లా చేస్తారు లోపం లేనిదో Black list లో పెట్టడం మంచిది కాదు లోపం వుండేమో విచారణ చేయిస్తాను

డాక్టర్ బి వి యల్ నారాయణ (ఓంగోల్) —Company పేరు బయట పెట్టించడం కాదు స్క్రిలిన్, వైల్పు అన్నీ date expiry అయిన products ఆను కుంటాను అది పరిశీలన చేయించారా?

Mr Deputy Speaker —Yesterday on the Budget, he has raised that question.

శ్రీ వై శివరామప్రసాద్ —స్క్రిలిన్ విషయం నాకు తెలియదు Antigen vaccine date expiry అయినట్లు విన్నాను దానివల్ల చాచడం జరుగదనికూడా Technical గా చెప్పారు.

Dr T V S Chalapathi Rao —Has the Government taken any steps to investigate the cases of death of the people who are said to have died after triple antigen injection Triple antigen is as good as distilled water As the Minister has rightly pointed out if it is a date of expiry product, the

potency might be reduced But it cannot kill a patient So how death has taken place? Evidently it cannot be attributed to the injection Therefore, there must be something else Has any post-mortem examination been conducted on the above points and if so what is the reason the Government think of the cause of the death of those four people It is impossible to kill a patient with the Triple Antigen

శ్రీ వై శివరామచంద్ -సోస్టమార్క్స్ పరీక్ష చేయడమైనది As Dr T.V S. Chalapathi Rao has pointed I say that triple antigen did not kill those persons On account of the present seoline, seoline might have gone into the bodies of the patients and they have died

MOTION

Re EXTENSION OF TIME FOR THE PRESENTATION OF THE REPORT OF THE SELECT COMMITTEE ON THE ANDHRA PRADESH OFFICIAL LANGUAGE BILL, 1964

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య.—1964 సం అంబ్రప్రదేశ్ అధికార భాష చిట్ట చట్టాన్ని గూర్చి విధానసమితి నివేదిక సమర్పించుటకై కాలపరిమితిని 1964 సం మార్చి 30 దాకా పొడిగించవలసిందిగా ఈ సభవారిని కోరుతున్నాను

Mr Deputy Speaker —Motions moved

(Pause)

Mr Deputy Speaker —The question is.

“That the time for the presentation of the report of the Select Committee on the Andhra Pradesh Official Language Bill, 1964, be extended upto 30th March, 1966”

The motion was adopted

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR THE YEAR, 1966-67 (GENERAL DISCUSSION)

Mr Deputy Speaker —Sri Bhattam Srinamamurthy may now speak on the Budget.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు.—అధ్యక్షా, ప్రారంభంలో ప్రతిపక్షాలను పిలవాలి. కాని మాకేమీ అభ్యంతరంలేదు.

Mr Deputy Speaker—That is only at the beginning and at the conclusion

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —మీకు మాట్లాడుతున్నాను. మీరు చెప్పే విషయం నాకు తెలుసు.

Mr Deputy Speaker—As he says winding and beginning—of course, that we will follow

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —సాంప్రదించుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ —సాంప్రదించుకుంటున్నాను లేదా It is going as a chain.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —బడ్జెట్ డిబేటు సమయంలో ప్రతిపక్షం మొదటి speech ఇవ్వాలి కాని నాని మాట్లాడమనండి.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —ప్రతిరోజూ అని లేదు

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — Tradition వుంది ప్రారంభం అనేది ప్రతిపక్షం నుంచి జరిగాలి It is derogatory to you

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ —10 సం ల నుండి నేను చూస్తున్నాను ఎక్కడా ఈవిధం లేదు

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — ఈ హక్కు పోతున్నది

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి (విజయనగరం) —పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లుగారు ఈ పక్షానికి వచ్చినా ఈ అవకాశం తీసుకోవచ్చు. అర్థికశాఖామంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన Budget ను సమర్థిస్తూ కొద్ది అభిప్రాయాలు మనవిచేయదలచుకొన్నాను. Agro-Industrial Corporation విషయంలో అమలు చేస్తున్నట్లు గత సంవత్సరం Budget లో చెప్పడం జరిగింది అదే విషయాన్ని ఈ సంవత్సరం కూడా చెప్పడం జరిగింది అమలులోకి వచ్చేట్లు చేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. Administrative Reforms Committee report సభ్యులందరూ అందజేయడం జరిగింది అందులోని ముఖ్య విషయాలను అమలు చేస్తే బాగుంటుంది. Board of Revenue రద్దు చేయాలని చాలా కాలం నుండి చెబుతున్నారు అది చాలా ప్రధానమైనది తక్షణం అమలుచేస్తే బాగుంటుంది వివిధ శాఖల పెద్దలందరినీ Secretariat లో మిళితం చేయవలసిన దనే తీర్పునుకూడా ప్రభుత్వం అమలు చేయవలసిన అవసరమున్నది. కొత్త సంస్కరణ విధానం అమలులోకి రావాలంటే దానికి కావలసిన చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకోవాలి ఈ రోజు ప్రజలందరినీ ఆందోళన పెరుస్తున్నది విశాఖ ఉక్కు ప్లాంట్ నిర్మాణం వచ్చే అవకాశముందని, ఆశాజనకంగా వుందని ఆశవుంది. ఒకరికి రోదని ఆశ పెంచు కుంటున్న మాట నిజం. Anglo-American Consortium మనకు అనుకూలమైన.

శీర్షు' చెప్పిన తరువాత ప్రధాన మంత్రిగారు లాల్ బహదూర్ శాస్త్రిగారు హామీ ఇవ్వడం జరిగింది అయినప్పటికీ ఎందుకూగానూ కాలయాపన అనుమానం, అందోళన ఎక్కువ చేస్తున్న పరిస్థితులు ఎందుకు కలిగించాలో ఎవరికీ అర్థం కావటంవంటి పరిస్థితి వచ్చింది. తిరిగి దాని విషయంలో తిరిగి చర్చన భర్తనల చేయవలసిన అవసరంలేదు. పున పరిశీలన చేయవలసిన అవసరం కూడాలేదు.

4వ ప్రణాళికలో ఈ steel project కు ప్రత్యేకించే target of production ఎంత వుందానే దానికి, విశాఖలో స్టెల్ టెక్నాలజీ దానికి మధ్య సంబంధం తెలకొల్పేందుకు ప్రయత్నం జరుగుతున్నదని తెలుస్తున్నది ఇది జరిగితే చాలా ఫోరమువుతుంది కాబట్టి ప్రభుత్వం పూర్వపు హామీలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ప్రమత్తంగా వుండడానికి నీలులేదు. ప్రభుత్వం అనుసరమైన చర్యలు తీసుకొంటున్నదని తెలిపినప్పటికీ యీ caution ఇవ్వవలసిన అవసరమంది బడ్జెట్ ఉపవాసంలో మహాలనోబన్ కమిటీ రిపోర్టును గురించి ఉద్దేశించడం జరిగింది ప్రత్యేకించి savings పెంచడానికి అవకాశం లేకపోతున్నది కబట్టి అందులో మూలలకు సంబంధించిన విషయాలను ఉదహరించుటకుగానూ అది చెప్పడం జరిగింది. దేశంలో లబ్ధిక కేంద్రీకరణ ఏవిధంగా జరుగుతున్నదనే విషయాన్ని ప్రకటించేందుకు చేసినటువంటి నివేదికలను, రిపోర్టు నూచనను గమనించవలసిన అవసరముంది. 100 కి 25 మంది చేతులలో 100 కి 30 వంతుల ఆస్తి వున్నదని 1965 జూలై 16 వ తారీఖున రిజర్వ్ బ్యాంకు ప్రకటించిన అంకెలబట్టి తెలిసినది. 60 వంతుల ఆస్తి నూటికి 13 మంది చేతులలో వున్నదని Council of Applied Economics Research వారు 1965 సం అగస్టులో ప్రకటించారు గ్రామీణ సంపదలో నూటికి 40 వంతులు 5 గురి చేతులలో వున్నట్లు తెలిసినది అట్టడుగున వున్న 1 గురి చేతులలో ఆస్తిలేదని చెప్పడంజరిగింది. పేదవారు మరింత నిరుపేదలుగాను, ధనికులు మరింత ధనికులుగూట జరుగుతున్నది నూటికి 47 మంది సెలసరి ఆదాయం 15 రూ కంటే తక్కువని రాష్ట్ర అర్థగణాంకశాఖ చేసిన ప్రకటననుబట్టి తెలుతున్నది ప్రణాళికలపై కోట్లకొలది రూపాయలు ఖర్చుపెడుతున్నాము. కాని fruits of development ఎవరు అనుభవిస్తున్నారనే విషయాన్ని survey చేయించాలి 4వ ప్రణాళికనాటికైనా minimum living గురించి assure చేయవలసిన అవసరం వుంది. మన రాష్ట్రంలో 20 వంతుల ప్రాంతం కరువు ప్రాంతమని తేలినది అలాగే దక్షిణాది ప్రాంతంలో చూస్తే 66 వంతులు ఆంధ్రప్రాంతంలో వున్నదని లెక్కలు చెబుతున్నాయి రాయలసీమ, విశాఖపట్టణం జిల్లాలు వ్రతి సంవత్సరం ఈ పరిస్థితులు సంభవించుట జరుగుతున్నది వీటి కోసం ప్రభుత్వం ప్రత్యేక స్కీములను వేసి, వాటికి కేంద్రప్రభుత్వం సహాయం వచ్చేట్లు ప్రయత్నం చేయాలి. కొన్ని ప్రాంతాలు కరువు ప్రాంతాలుగా వుంటూ మరికొన్ని అభివృద్ధి చెందిన ప్రాంతాలుగా వుంటే balanced development within the State వుండదు ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను. విశాఖ ఉక్కు స్టెల్ టెక్నాలజీ గురించి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయడంతోపాటు ప్రాంతీయసమన్య ప్రభుత్వద్వారా తీసుకువస్తున్నాను అస్టెల్ టెక్నాలజీకి 600 లక్షల గ్యాలన్ల నీరు కావలసి వుంటుంది ప్రత్యేకంగా విశాఖ తాలూకాకు 75 లక్షల గ్యాలన్ల నీరు అవసరం. 25 లక్షల గ్యాలన్ల మాత్రమే సప్లయ అవుతున్నది 12 లక్షల గ్యాలన్ల కొర్రెక్టుగా కావాలి అది మూడు లక్షలు మాత్రమే వుంటుంది. జిల్లాలోవున్న సదులన్నిటినండి నీరు విశాఖకు తరిలిస్తే తప్ప స్టెల్ టెక్నాలజీ సప్లయ చేయడం సాధ్యపడదు అలా చేస్తే మొత్తం ప్రాంతమంతా

బీడుపడే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది పోలవరం దగ్గర బారేజీ నిర్మాణంచేసి, విశాఖకు నీరు సప్లయచేసి దాని ద్వారా విశాఖ starve కాకుండా చేయవలసివుంది public sector project గురించి మనం చేయదలచు కొన్నాను ఒక్కొక్క ప్రాజెక్టువల్ల, ప్రతి బడ్జెటులో capital formation వివిధంగా సహాయపడ్డాయి, Labour కు వివిధమైన treatment ఇచ్చారు, ప్రభుత్వానికి వివిధమైన ప్రయోజనం కలుగు తున్నది, ప్రజలకు కలిగే ప్రయోజనం గురించి తెలుసుకొనవలసివున్నది ప్రభుత్వం చేపట్టిన ప్రతి పరిశ్రమా అధ్వాన్న పరిస్థితిలోవుంది దీనిని గురించి ప్రత్యేక పరిశీలన చేయవలసివుంది విడుదలైతే శాఖను 27 కోట్లు రూపాయలలో ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది అందులో 3½ కోట్లు నష్టం వచ్చిందని ఈమధ్య లర్నెయింగ్ డివిజన్ ప్రకటించారు అలాగే R.T.C లో 12½ శతాబ్దం చేస్తే, 15 లక్షల రూపాయ లాభం వచ్చిందని చెబుతున్నారు మొత్తం 2000 బిల్లులున్నాయి ఒక్క బిల్లుమీద వచ్చిన లాభమెంతో ఇందులో ఎంతో దుర్వినియోగం ఒరుగుతున్నది దానిని గురించి పరిశీలన చేయించాలి

ఏ Industrial Estate చూచినప్పటికీ సనల్ నగర్ లో ఉన్నటువంటి ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేటులో తప్పిస్తే మొత్తం రాష్ట్రంలో ఇతర చోట్ల ఎటువంటి దుస్థితి ఉన్నదో ఎవరికీ తెలియనిదికాదు గూడూరు సెరామిక్ ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించి 57-58 సం.లో ప్రొడక్షన్ 2 లక్షల 43 కి గ్రాములు ఉన్నట్లయితే అప్పుడు వచ్చిన లాభం 1 లక్ష 46 వేల రూ. ప్రొడక్షన్ 4 సంవత్సరాలలో రెండు రెట్లు పైగా పెరిగింది 4 లక్షల 81 వేల 911 కి గ్రాములు అయింది ప్రొడక్షన్ పెరిగిన తర్వాత లాభం నాలుగువంతుకు తగ్గింది 64-65 లో ప్రొడక్షన్ 3 రెట్లు పెరిగితే, లాభం లక్ష 46 వేలనుండి లక్ష 16 వేలు మాత్రమే ఉంది. లాభం ఈ విధంగా తగ్గుతూ వచ్చింది సెన్సిటివ్ 58-59 లో 15 లక్షలు లాభం రాగా, 61-62 లో 37-37 లక్షలు మాత్రమే లాభం వచ్చింది ఏ ఫ్యాక్టరీలో, ఏ పరిశ్రమలో చూచినా ఇట్లాగే నష్టం వస్తున్నది. వర్జిక్ టెక్స్టైల్ లో లభిస్తున్న లాభం ఎంతవరకు ఉన్నదని ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా పరిశీలించాలి నీటి యొక్క ప్రయోజనం పూర్తిగా సమాజానికి కలిగించే పరిస్థితి ఏర్పాటు చేయాలి. ఈనాడు పంటలు పోయాయి కరువు పరిస్థితి ఏర్పడింది. వర్షాభావం కలిగింది మనం కృష్ణా, గోదావరి నదులపైన, ఆ డెల్టా భూములలో పండిన పంట మీద ఆధారపడవలసివస్తుంది వంద సంవత్సరాలకు పూర్వం కట్టిన డామ్ లు ఆనకట్టలు వల్ల కలుగుతున్నటువంటి పంటలమీదనే మనం ఆధారపడవలసి వస్తున్నది తప్పు, మనం కొత్తగా చేసిన పనుల మీద ఆధారపడే పరిస్థితి రాలేదు. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇతర రాష్ట్రాలకు ఎంత ఆహార పదార్థాలు పంపిస్తున్నది ప్రధాన సమస్యగా ఉంది ఇతర రాష్ట్రాలకు పంపవద్దని నేను చెప్పటంలేదు ఉంటే పంపవచ్చును కాని, ఇతర రాష్ట్రాలకు పంపటానికి అవకాశంలేని పరిస్థితి ఏర్పడినప్పుడు మనం ఇంకా పంపించటం సాధ్యంకాదు. మనకు గతసంవత్సరం 48 లక్షల టన్నుల బియ్యం పండింది ఈ సం 32 లక్షల టన్నులు మాత్రమే పండింది. 16 లక్షలు తక్కువ పండింది. ఇతర ఆహార ధాన్యాలు ఇదివరకు 25 లక్షల టన్నులు పండితే ఈ సంవత్సరం 8 న్నర లక్షల టన్నులు మాత్రమే పండింది అంటే 17 లక్షలు తక్కువ పండింది. ఇతర ఆహార దినుసులు 17 లక్షల టన్నులు తక్కువ పండితే బియ్యం 16 లక్షల టన్నులు తక్కువ పండితే మొత్తం 33 లక్షల టన్నులు తక్కువ పండేటట్లయితే, ఇతర రాష్ట్రాలకు మనం వివిధంగా పంపించ గలుగుతాము? కాబట్టి ఇతర రాష్ట్రాలకు పంపించటం సాధ్యం కానిమాట. మనం పంపించటం సాధ్యం కాదని

తేదీదానికి ఎందుకు చెప్పబాడదు మొన్న బడ్జెట్ సమావేశం కేంద్ర ఎగుమతి ఉరిపున వారు అందజేసిన కరప్రతంనుండి ఒకటి తీసుకురాను—

“The Madhya Pradesh Government have said that they will not be able to export any rice to other States and what is procured would be required for its own needs. Owing to the partial failure of the food crops, it may be difficult for other rice surplus States, Madras, Andhra Pradesh and Orissa which reached the last year's target of procurement.”

మధ్య ప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఇప్పటికే చెప్పటం జరిగింది ఆంధ్రప్రదేశ్ లామాట చెప్పటంలేదు కాని మనం ప్రొక్యూర్ చేయలేము పంపించలేము మన రాష్ట్రంలోనే కొన్ని జిల్లాలు తరగకు అరిస్టియల్తో, కరువు పరిస్థితులతో బాధపడుతున్నాయి నాటికి స్వయం చేయలేని అరిస్టిలి అప్పుడు ఇంకా రాష్ట్రాలకు పంపటంతో సబబు, న్యాయము ఉండదని నేను మనవిచేస్తున్నాను సర్ప్లస్ జిల్లాలలో ఎంత సర్ప్లస్ ఉన్నది, ఏమాత్రం మనం ప్రొక్యూర్ చేయగలుగుతాము అని ఇతర జిల్లాలకు ఏమిటగా అప్పుడు అవుతుంది అని దానికి సంబంధించిన వివరాలు మన దగ్గరలేవు విశేష జిల్లాలలో లక్షా 20 వేల టన్నులు లోటు ఉన్నదని అక్కడకు ప్రభుత్వం ఆహార ధాన్యాలు సంపాదించిన అవసరం ఉంటుందని రిపోర్టు పంపించటం జరిగింది ఇంకా పరిస్థితి ఏమిటంటే—తరుగు జిల్లాలకు మిగులు జిల్లానుండి సరుకు రాదు అక్కడకు స్వయం చేయవలసిన పూర్తి ఈ ప్రభుత్వంపై ఉన్నప్పటికీ అది సాధించలేని పరిస్థితి కనబడుతున్నది పూర్తి అయిన బాధ్యత మేము తీసుకోవటం సాధ్యం కాదని, నిన్న ప్రత్యేకరాల సమయంలో మంత్రిగారు చెప్పటం జరిగింది పూర్తి బాధ్యత తీసుకోవటం సాధ్యం కావడం మారు స్వేచ్ఛగా వచ్చే ఆహార ధాన్యాలను ఎందుకు అడ్డంకి? యధావిధిగా వచ్చే సరుకునైనా రానివ్వండి లేదా, అందుకు మారు నిర్బంధం విధించినపుడు పూర్తి సరుకు ఇవ్వటానికి ప్రభుత్వం పూర్తి సామర్థ్యం ఉండేంతో ఏదీ చేయకపోతే ఇది న్యాయమైన విషయంకాదు ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ద్వారా మారు ప్రొక్యూర్మెంట్ చేయించటం జరుగుతున్నది ఫుడ్ గెయిన్ కార్పొరేషన్ బయట స్క్విర్స్ దగ్గర కొన్నదానికన్నా క్వింటల్కు 10 రు అదనంగా తీసుకోవటం జరుగుతున్నది. ఆ విధంగా సెలెక్షన్ చేయడం కార్పొరేషన్ 10 లక్షలు టన్నులు క్వింటల్కు వసూలుచేస్తే, 10 కోట్ల రు. అదనంగా ఈ లిజిస్ట్రేషన్ భరించవలసిన పరిస్థితి కనబడుతున్నది ఒక క్వింటల్కు 10 రు అదనంగా ఉంటుంది ఎస్.ఎ.ఒ. లకు డి.ఎ. సెంచాలను కొంటున్నాం ఈ రకంగా క్వింటల్కు 10 రు అదనంగా పెరుగుతుంటే, వారికి మారు అదనంగా జీతాలు పెంచుతున్నప్పటికీ, అదబ్బు అంతా ఫుడ్ గెయిన్ కార్పొరేషన్ ధర్మమా అని వారికే పోతున్నది అవసరమైతే మిల్లర్ ద్వారానైనా స్వయం చేయండి. ధరలు పెరగటానికి ఈ ఫుడ్ గెయిన్ కార్పొరేషన్ తోడ్పడటం దీనివల్ల ప్రయోజనం ఈ ప్రజాస్వామ్యం లేదని చెబుతున్నాను. సెలవు //

శ్రీ ఎన్ ప్రసాదరావు (ఖమ్మం) — అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ఈ బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టేటప్పుడు ఒక ముఖ్యమైన విషయాన్ని కానాళి వారు మర్చిపోయారు దేశంలో నేడు అత్యవసర పరిస్థితి కొనసాగు తున్నది. డిపెన్స్ అఫ్ ఇండియా చట్టం, రూల్స్ కింద శాసన సభ్యులను, పార్లమెంట్ సభ్యులను, వేలమంది రాజకీయ కార్యకర్తలను జైళ్లలో నిర్బంధంగా ఉంచిన పరిస్థితిని ప్రభుత్వం ఇంతవరకు

ఈ శాసన సభలో ప్రకటించక పోవడం, బడ్జెట్ స్పీచ్ లో అయినా దీనిపైన తమ విధానం ఏమిటో చెప్పక పోవటం చాలా గద్దెనీయమైన విషయం మనదేశంలో ఏపొరునికి పొరసత్వ హక్కులు లేనటువంటి పరిస్థితిలో మనమంతా నివసిస్తున్నాము శాసన సభ్యులుగాని, సామాన్య మానవులుగాని, మన దేశంలో స్వేచ్ఛగా చట్టబద్ధమైన పరిపాలనకింద నివసించటానికి వీల్లేని పరిస్థితులను గత మూడున్నర సంవత్సరాలనుండి మనం ఎదుర్కొంటున్నాం మనం మన రాజ్యాంగాన్ని ప్రాసుకోన్న రోజున, భారత ప్రజలందరూ ఈ రాజ్యాంగంకింద పని చేయాలని రాజ్యాంగంలో ప్రజలకు ఇచ్చిన రైట్స్, కాపొడటము ప్రభుత్వంయొక్క ధర్మమని మనమంతా అనుకొన్నాము అదేవిధంగా శాసన సభ్యులచేత, పార్లమెంట్ సభ్యులచేత, అనేక సంస్థలలో ఉన్నవారిచేత, యావత్ జాతిచేత రాజ్యాంగ చట్ట బద్ధంగా పనిచేయాలని ప్రమాణాలుకూడ చేయించారు ఇవాళ రాజ్యాంగానికి ఉన్న పరిమితులు ఏమిటి అన్నది అందరం ఆలోచించవలసిన సమయంలో ఉన్నాము. చైనావారు మనదేశంమీద దాడిచేసినప్పుడు దేశానికి ఆత్యవసర పరిస్థితి వచ్చిందని ప్రకటించారు ఒకవేళ దేశంమీద పొరుగుదేశం దాడి చేసినప్పుడు ఆ దేశంలో ఆత్యవసరపరిస్థితిని ప్రకటించటం అన్నది సమర్థనీయం కావచ్చును కాని అటువంటి పరిస్థితిలేని సమయంలో దానిని యధాతథంగా, శాశ్వతంగా కొనసాగించటం ప్రజాస్వామ్యానికి వివిధంగా అనుగుణ్యంగా ఉన్నదో అందరం ఆలోచించవలసిన సమయం ఇది ప్రభుత్వం మూడున్నర సంవత్సరాలుగా తమ పార్టీ స్వార్థంకోసం ప్రతిపక్షాలను జైళ్ళలో నిర్బంధించటంకోసం, ప్రజలుచేసే ఆందోళనను అణచటంకోసం, అనేక వేలమంది రాజకీయ కార్యకర్తలను జైళ్ళలో నిర్బంధించటంకోసం, ప్రజా స్వామ్యానికి, రాజ్యాంగ చట్టానికి విరుద్ధమైన కొన్ని అధికారాలను ఎమర్జెన్సీ పేరుతో పొంది, ఇప్పటికీ కొనసాగించడమన్నది ప్రజా స్వామ్యాన్ని సమ్మే ఏ వ్యక్తికి కూడ అది మంచిదికాదు నిజానికి మనదేశంలో ప్రజాస్వామ్యం లేకపోతే ఎటువంటి ఆరాజక పరిస్థితులకు దారితీస్తాయో ప్రభుత్వానికి ఇదిసరకే తెలిసి ఉండాలి. ప్రభుత్వం మనదేశంలో చట్టబద్ధమైన పరిపాలన, రూల్ ఆఫ్ లా, శాశ్వతంగా కొనసాగించాలంటే, దానికి ఎటువంటి అంతరాయం జరగకుండా ఉండాలంటే, ముఖ్యంగా ఈ రాజ్యాంగాన్ని వరిరక్షించవలసిన ప్రభుత్వం దానికి అనుగుణ్యంగా నడచుకొన్న నాడే దేశంలో ఉన్న పౌరులకు అది చెప్పటానికి సౌధ్యం అవుతుంది. అనేక దేశాల్లో జరుగుతున్న పరిణామాలు, అక్కడ ప్రభుత్వమును మార్చటానికి ఎటువంటి పద్ధతులు అనుసరిస్తున్నారో మనకు తెలుసు మిలటరీ కూర్చుంటుంటే అపొంపునీయ పరిస్థితులు భారతదేశంలో రాకుండా ఉండాలన్నా, ప్రజలందరకు ప్రజాస్వామ్య సిద్ధాంతంలో నమ్మకం కలిగేటట్లు చేయాలన్నా, దానికి బాధ్యులుగా ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వం మొట్టమొదట చేయవలసినపని అది అవుతుంది. ఇవాళ 20 మంది ఘన శాసన సభ్యులు జైళ్ళలో ఉన్నారు. శాసన సభ్యులు, పార్లమెంట్ సభ్యులు, రాజకీయ కార్యకర్తలతోపాటు 1200 మంది జైళ్ళలో ఉన్నారని కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. తొమ్మింట్ ఒప్పందం జరిగిన తర్వాత, మనదేశంలో పరిస్థితులు మారాయి. గత మూడు సంవత్సరాల చరిత్రకు మనం పోవలసిన అవసరంలేదు. తొమ్మింట్ ఒప్పందం జరిగిన తర్వాత, మన పొరుగుదేశం, మనపైన దాడి జరిపిన దేశంలో మనకు కొంతవరకు మంచి సంబంధాలు ఏర్పడిన పరిస్థితిలో మనం ఉన్నాం. చైనాతో మనకు తగుపు పరిష్కారం కాలేదు. వారు భారతదేశం ఏడది ఎటువంటివైఖరి తీసుకొంటారో, గతంలో ఉన్న అనుభవంబట్టి మనకందరకు అనుమానాలు, భయాలు ఉండవచ్చును. చైనా మన ప్రక్కన ఉన్న దేశం కాబట్టి, అది ఒకసారి మనదేశంపైన దండయాత్ర జరిపింది కాబట్టి, ఇప్పుడు కూడ ప్రమాదం ఉంది, వాస్తవంలో దండయాత్ర లేనటువంటి ఈ సమయంలో మన పౌరులకు ఇచ్చిన ప్రజాస్వామ్య హక్కులను శాశ్వతంగా తొలగించడమన్నది సబబైనా అని

అడుగుతున్నాను తాస్కెంట్ ఒప్పందం తర్వాత, మన దేశంలో కొత్త పరిస్థితి వచ్చింది ఈ కొత్త పరిస్థితిని దేశంలో ఉన్న అభ్యుదయ కామంకులు, ప్రజాతంత్రవాదులు, న్యాయవేత్తలు, అనేక రాజకీయ పార్టీలవారు, అందరూ అర్థం చేసుకొన్నారు కాని ప్రభుత్వం అది అర్థం చేసుకోలేదు ప్రజా స్వామ్యానికి విరుద్ధంగా, మన రాజ్యాంగానికి విరుద్ధంగా, 18 సంవత్సరాలుగా అధికారంలో ఉన్న ఈ ప్రభుత్వం నడిచిన ఘటనలు లేకపోలేదు ప్రతివక్తం, కమ్యూనిస్టు పార్టీ కేరళలో ఒకసారి అధికారంలోకి వచ్చి నవ్వుడు అది కానన సభలో మెజారిటీగా ఉన్నప్పటికీ—తొలగించిన విషయం మనకు తెలుసు చింతలు తాను ప్రజా స్వామ్యాన్ని పరిరక్షించవలసిన ప్రభుత్వమే ప్రజాస్వామ్యానికి విరుద్ధంగా నడచినపుడు ప్రజలే ఆ బాధ్యత నిర్వహించవలసిన అవసరంలో వడలాడు ఇవాళ వాస్తవంలో బురుగుతున్నది అంటే ఎదే గత చరిత్రలో ఎన్నో అనుభవాలు దృష్ట్యా, మన పొరుడియొక్క హక్కులను ఇక ఏమాత్రం కూడ తొలగించటం సాధ్యంకాదని ఆచరణలో రుజువు అయినది హెల్సింగ్స్ లో అనేకమంది కాంగ్రెస్ పురుషులు, డిఎన్ సమాఖ్యలో పెద్దలందరూ రాజ్యాంగ చట్టానికి విరుద్ధంగా అనుమతిని పేరుతో అమలు జరుగుతున్న డిఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా చట్టాన్ని, రూల్స్, రెగ్యులేషన్లు, డిటెన్యూలను కోర్టులలో విచారించటంగాని, వదలిపెట్టటంగాని చేయాలని అడుగుతున్నారు మన మాజీ ఆటర్నిజనరల్ అయిన సెలెస్టాడ్ గారి నాయకత్వాన ఈ మధ్య 34 మంది సంచారాధ్యక్షులు రాష్ట్రపతికి మెమోరాండం ఇచ్చారు అందులో మాజీ సుప్రీమ్ కోర్టు జడ్జిలు, చీఫ్ జస్టిస్ లో సహ ఉన్నారు ఒక్క కాంగ్రెస్ పార్టీ మినహా అన్ని రాజకీయ పార్టీలు అది కోరుతున్నవి. కాంగ్రెస్ పార్టీ ఇంకా తర్జనభర్జనలతో ఆలోచిస్తామని భావించవచ్చును లేక ఇటువంటి అధికారాలు తమచేతిలో ఉంటేనే తాము ఏదైనా అధికారం నిలబెట్టుకోగలమని ఆలోచించవచ్చును కాని దేశంలోని ప్రతిఒక్కరినీ కమ్యూనిస్టు పార్టీకి వ్యతిరేకమైన పార్టీలు, స్వతంత్ర పార్టీ, జనసంఘం, ద్రవిడ మున్నేట్ర కళాశాఖ మొదలైన అఖిల భారత పార్టీలన్నీకూడ దేశంలో డిఫెన్స్ ఇండియా రూల్స్, రెగ్యులేషన్లు, అమెరికన్ సెన్సెస్ ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతున్నారు డిటెన్యూలను వదలి పెట్టాలని అడుగుతున్నారు దీనికి కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఇస్తున్న జవాబు ఏమిటి? మొన్న ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ లోకోపభోగ మాట్లాడుతూ మేము అవసరమైనంత మేరపకంటే ఒకదోజకూడ ఎక్కువ అమెరికన్ పరిస్థితి ఉంచమని చెప్పారు ఈ మధ్యనే ముఖ్యమంత్రి తన సమావేశం జరిగింది ఆ సమావేశం కూడ దీనిని గురించి ఆలోచించి, వెయిట్ ఆండ్ సి—అనే పాలసీని నిర్ణయించారట పౌరులకి సంబంధించిన పౌరసత్వ హక్కులు కాపాడే విషయంలో వేచి చూడటం అన్న విధానం కూడ సమంజసమైనది కాదు. ఇవాళ ప్రతివక్త సభ్యులకు, ప్రతి పక్షాలకు చెందిన రాజకీయ కార్యకర్తలకు వ్యతిరేకంగా ఈ డిఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా రూల్స్, ఈ అమెరికన్ ఉపయోగిస్తున్నారు లేవు దురదృష్టవశాత్తూ ప్రభుత్వ పార్టీలో కూడ వారి ఆంతరంగిక వివాదాలను పరిష్కరించుకోవడానికి దీనిని ఉపయోగించుకొనే పరిస్థితులు వస్తాయి ఇటువంటివి అనేక దేశాలలో కూడ వస్తున్నవి ఇవాళ సిరియాలో, రూలింగ్ పార్టీలో ఉన్న సమస్యలు పరిష్కరించుకోవడానికి అదే పద్ధతి అనుసరిస్తున్నారు. కాబట్టి రూలింగ్ పార్టీవారికి—తాము రూలింగ్ పార్టీలో ఉన్నాము కాబట్టి తమకు ఫరవాలేదనే ఆత్మనంతృప్తి పనికిరాదు. ఒకప్పుడు చట్టానికి వ్యతిరేకంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం చట్టబద్ధంగా ఏర్పడిన ప్రభుత్వాన్ని (కేరళలో) తొలగించి నవ్వుడు, ఆ కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా అమలు జరిపే శక్తులు కూడ భారతదేశంలో లేవు అనుకొంటే చాలా పొరపాటు ప్రజలంతా చాలా చైతన్యం పొందిన రోజులు ఇవి ప్రజాభిప్రాయాన్ని రూపొందించడానికి అనేకమంది రాజకీయవేత్తలు పార్టీ లేకాకుండా, విద్యావేత్తలు, న్యాయవేత్తలే

కాకుండా, న్యాయాధిపతులు కూడ అటువంటి అభిప్రాయానికి వచ్చారు. మూడున్నర వందలవేల కాలం ఈ ప్రభుత్వం అనుసరించిన పద్ధతి గురించి ఈ మధ్య సుప్రీమ్ కోర్టువారు ఒక జడ్జ్ మెంట్ ఇచ్చారు గజేంద్ర గాడ్కర్ గారు ఇచ్చినటువంటి తీర్పులు ప్రభుత్వదృష్టికి వచ్చి ఉండాలి క్రిందటివేల ఫిబ్రవరి 11 న తారీఖున ఈ డిఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా రూల్స్ గురించి, అమెర్షెన్సీ గురించి వార జడ్జ్ మెంట్ లో ఏమి అన్నారో చదివి వినిపిస్తాను

“In conclusion we wish to add that when we come across orders of this kind by which citizens are deprived of their fundamental right of liberty without a trial on the ground that the emergency proclaimed by the President in 1962 still continues and the powers conferred on the appropriate authorities by the Defence of India Rules justified the deprivation of such liberty, we feel rudely disturbed by the thought that continuous exercise of the very wide powers conferred by the rules on the several authorities is likely to make the conscience of the said authorities insensitive if not blunt to the paramount requirement of the Constitution that even during emergency the freedom of Indian citizen cannot be taken away without the existence of the justifying necessity specified by the rules themselves. The tendency to treat these matters in a somewhat casual and cavalier manner which may continuously result from the continuous use of unfettered powers, may ultimately pose a serious threat to the basic values on which the democratic way of life in this country is founded.”

ఈ జడ్జ్ మెంట్ విన్న రద్దీ ప్రభుత్వానికి ఎటువంటి సందేహము ఉండవలసిన అవసరంలేదు ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఏ మాత్రం గౌరవించదలచుకొన్నా, తక్షణమే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఒకరోజుకూడ అమెర్షెన్సీని కొనసాగించవలసిన అవసరంలేదని, దేశంలో ఏర్పడిన అన్ని రకాల పరిస్థితులను మామూలుగా ఉన్న చట్టాలు ప్రకారం నిర్వహించవచ్చునని చెప్పవలసిఉంది ఈ బడ్జెట్ సమావేశం పూర్తయ్యేలోగా మన జైల్లో ఉన్న శాసన సభ్యులందరిని విడిచిపెట్టి, ప్రజాస్వామ్యం ఎడల తమకు గల గౌరవాన్ని రుజువు చేసుకొంటారని ఆశిస్తున్నాము కాబట్టి ఈ శాసనసభ జరుగుతున్న సమయంలోనే వారందరిని విడుదల చేయాలని, వెంటనే ఈ ఎమర్షెన్సీని, డిఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా చట్టాన్ని, రూల్స్ ను రద్దుచేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరాలని కోరుతున్నాను మన రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి గురించి గతంలో నా అభిప్రాయాలు చెప్పాను బాట్లం శ్రీరామూర్తిగారు మనదేశం స్వామ్యవాదం వైపు పోతున్నదా, మరొకమార్గంవైపు పోతున్నదా అని ఎంతో బాధపడ్డారు. మొన్న కాంగ్రెస్ పార్టీ జై పూర్ సమావేశంలో ఏడైతే తీర్మానాలు చేశారో, వారు ఆ మూల విధానాలను అనుసరించాలి, తక్షణమే అమలు జరపాలి, స్వక్రమంగా అమలు జరపాలి అని చేసిన తీర్మానాలకు అనుగుణంగా మన రాష్ట్ర బడ్జెట్ ను ఆర్థికమంత్రిగారు రూపొందించారా అని అడుగుతున్నాను కేంద్ర ప్రభుత్వమైనా అందుకు అనుగుణంగా తన బడ్జెట్ ను రూపొందించిందా? అనేక రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ లో ఈ రూపకల్పన ఏదైనా జరిగిందా అంటే లేదు వారి మహాసభ తీర్మానాలకు వారు వేదికల మీద చెప్పేదానికి, ఆచరణలో బడ్జెట్ రూపంలో మనముందుకు వచ్చే విషయాలకు ఎటువంటి

నంబంధంలేదు కాబట్టి, వారి విధానాలు ప్రజలకు మరొక రూపంలో చెప్పటానికి, మళ్ళీ పెట్టటానికి వారికి లేనటువంటి శక్తిని మరొక రూపంలో ప్రదర్శించటం జరిగింది. మన రాష్ట్రంలో ఎన్.జి.ఓ.లు తీవ్రమైన ఆందోళన చేస్తున్నారు ఈ ఆందోళన కొత్తదికాదు వారు తమ హక్కులు సాధించటానికి అనేక రూపం కృషిచేస్తున్నప్పుడు వారి కోర్కెలు తీర్చటానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు అంగీకరించదు? మార్చి 25 న వారు సమ్మె చేస్తే, మన శాసనసభ సమావేశం మార్చి 25 న తారీఖుతో అంతం అవుతుంది. అది చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి. మన బడ్జెట్ ఆమోదించబడటం జరగదు శాసనసభ థాంక్స్ లేకుండానే ప్రభుత్వం నడుచుకోవలసిన అవసరం వస్తుంది. ఎన్.జి.ఓ.ల జీవితం శాంతియుతంగా క్షేమంగా కొనసాగాలంటే, మన సమావేశం చివరిదాకా కొనసాగి, మన బడ్జెట్ ఆమోదించడానికి అవకాశం కల్పించాలంటే, ప్రభుత్వం వారి కోర్కెలు అంగీకరించి ఆర్థిక మంత్రిగారు రేపు తమ జవాబులో ఆ విషయములో స్పష్టంగా ప్రకటించాలని కోరుతున్నాను. వారికిచ్చే అనౌంట్లో జవాబులకు అవకాశంలేదు వారు 6 కోట్లు అడిగారు, మేము 4 కోట్లు ఇస్తాము అని రాజీప్రతి పాదనలు చెప్పినయోజనంలేదు. ఒక కోటి రూ. లకో, 50 లక్షలకో బెరం అడి, ఉద్యోగస్తులను నిరుత్సాహ పరిస్థితులకు గురిచేయవలసిన అవసరంలేదు పైగా ఇదివరకు వారికి ఇచ్చిన మూల్యం రెండున్నర కోట్లకంటె మించి లేదని మన నాయర్గారు ఇచ్చిన రిపోర్టులో స్పష్టంగా ఉంది నిరుడు టెంపరరీ రిలీఫ్ రెండున్నర కోట్లకంటె అదనంగా లేనప్పుడు తాము 4 కోట్లు దాకా ఇచ్చామనటం

The Minister for Finance (Dr M Chenna Reddy).—Which is the report to which the hon. Member is referring?

Sri N Prasada Rao —I am referring to the same report of the High Court Judge.

శ్రీ ఎన్ ప్రసాదరావు —నేను ఇదివరకు కూడ శాసనసభలో చెప్పాను. ఎగ్జామిన్ చేస్తామన్నారు. వారు ఇచ్చిన ఇంటిరిమ్ రిపోర్టులో ప్రభుత్వంయొక్క ప్రతినిధులు ఇచ్చిన దాని ప్రకారం ఇప్పుడు ఇంటిరిమ్ రిపోర్టు కింద, 2, 2 వ్సర కోట్లు కంటె అదనంగా ప్రభుత్వాన్ని నేను కమిట్ చేయించలేను కాబట్టి, అంతవరకు నేను అంగీకరిస్తున్నాను. మిగిలింది పూర్తి ఎగ్జామినేషన్ జరిగిన తర్వాత చెప్పామని వారు అన్నారు.

Dr M Chenna Reddy —I do not know whether I am not able to explain it clearly.

శ్రీ ఎన్ ప్రసాద్ రావు :—వారియొక్క report ను ప్రభుత్వం అంగీకరించినది కాబట్టి 2, 2½ కోట్లు రూపాయలకంటె అదనంగా గత సంవత్సరం చెల్లించలేదు.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :—నా point ఇంకా clear కాలేదు. వారు report ఇచ్చినారు గవర్నమెంటు అమలు పెట్టింది అదంతా ఉన్నది అనుకోండి రూ. 2½ కోట్లు అనే పదం నాయర్గారు అన్నారని అంటున్నారు కాదు. Justice కృష్ణారావుగారి report రూ. 2½ కోట్లు అన్నది గౌరవ సభ్యులు ఏదో report అవుతున్నామని నేను అడిగాను.

శ్రీ ఎన్ ప్రసాదరావు — అధ్యక్షా, నేను మరొకసారి చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. నేను క్రిందటిసారి ఆ report లో సోదహరణంగా చదివి వినిపించాను వారు చెప్పిన కృషి రావుగారి report లోనే ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు ఇచ్చిన దాని ప్రకారం మొత్తం కోరికలు అంగీకరించినట్లయితే 6,6½ కోట్లు రూపాయలకు వస్తుంది ఇవ్వాలన్న ఆర్థిక పరిస్థితుల దృష్ట్యా ప్రభుత్వాన్ని ఇంత పెద్ద amounts నేను వెంటనే commit చేయించలేను ఇవ్వాలన్న ఆర్థిక పరిస్థితుల దృష్ట్యా 2, 2½ కోట్ల కంటే commit చేయించలేను కాబట్టి అంతవరకే నేను, recommend చేస్తున్నాను అని చెప్పారు.

డాక్టర్ ఎం చెన్నారెడ్డి — వారి report లో ఈవదం ఉన్నది అంటారా ?

శ్రీ ఎన్ ప్రసాదరావు — వారి report లోను ఉన్నది వారి report కు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు ఇచ్చిన దానిలోను ఉన్నది.

Dr M Chenna Reddy — That is wrong It can be the assessment of the hon Member I have not quarrelled. As far as I am concerned, I am not aware and there is nothing like Rs. 2 to Rs 2¼ crores I am saying this, because, otherwise it gives a wrong impression The Pay Commission itself has come to certain conclusions and has worked out the details as per the commitment What the hon Member said would create a wrong impression and I do not want that impression to be created.

Sri N Prasada Rao — It is neither my presumption nor the presumption of anybody else It is the presumption of the Government నేను చూపిస్తాను కావాలంటే —

Dr M Chenna Reddy — That is wrong I want that also to go on record

శ్రీ ఎన్ ప్రసాదరావు — అధ్యక్షా, నేను చూపిస్తాను అని చెప్పానుగదా, ఇదివరకు చూపించాను, మరొకసారి చూపిస్తాను గతంలో ఒకవేళ ఎంత ఇచ్చినది actual గా workout చేస్తే ఎక్కువ వచ్చినదని వారు అన్నట్లయితే, ఇప్పుడైనా సరే వారు ఏ కోరికలను కోరుతున్నారో ఆ కోరికలను అంగీకరించడం, అదేవిధంగా కేంద్రప్రభుత్వం ఇకముందు పెంచేదానికి వ్యతిరేకంగా ఆర్థికశాఖకు దిగడం కాకుండా వారియొక్క అవసరములను దృష్టిలో పెట్టుకొని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి శ్రావ్య ప్రభుత్వాలకు ఈ సమస్యలో వైరుధ్యం లేకుండా మనదేశంలో ఉన్న అన్నిరకాల ఉద్యోగులకు ఏ ప్రభుత్వంకీంద ఉన్నప్పటికీ వారందరికీ ఒకే రకమైన కరువు భత్యం నిర్ణయించామని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. అచ్చన్న :— Time ఎంత allot చేశారో దయచేసి చెప్పండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— దానిలోనే ఒక నిమిషం అయిపోయింది.

శ్రీ జి. లచ్చన్న —నోరుంది, Sir అసలు స్వతంత్రపార్టీకి ఇచ్చిన time ఎంతో తమరు దయచేసి పెరిపిస్తే.....

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ —తమరు మాట్లాడవచ్చు స్వతంత్రపార్టీకి ఇంక కమ్యూనిస్టు పార్టీకి ఇంక అని ఏదో ఏర్పాటు అయింది It does not help now.

శ్రీ జి. లచ్చన్న —Time fix చేసినప్పుడు మాకు notice ఇవ్వరు. మమ్ములను పిలవడంలేదు Time ఎంత fix చేశారో చెప్పండి అంత చెప్పడంలేదు

Mr Deputy Speaker —He can just begin 25 minutes

శ్రీ జి. లచ్చన్న —స్వతంత్రపార్టీకి తమరు ఇచ్చిన time ఎంత?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ —ఇక్కడ ఏర్పాటు కాలేదు

శ్రీ జి. లచ్చన్న —ఇప్పుడు తమరు పెరిపిచ్చారు అది ఎంతో చెప్పిస్తే మారో ఎవరూ మాట్లాడారో

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ —Two hours for the opposition అని ఉన్నది దానిలో స్వతంత్రపార్టీకి ఎంత అని లేదు On the floor of House అది discuss చేసే అవసరంలేదు ఇప్పుడు తమకు 25 minutes ఇచ్చాము

శ్రీ జి. లచ్చన్న —25 minutes నాకు ఇంకా అని ముని చెప్పిస్తాను

Mr Deputy Speaker —I have no objection to sit in the afternoon if the Members feel so I will also be glad because there are a number of members desiring to speak

శ్రీ జి. లచ్చన్న —నాయంత్రం సెషన్ పెట్టడమూ లేదా అనేది ఇంకా వేరేగా...

Dr M Chenna Reddy —That will not be possible because there is Council in the evening.

Mr. Deputy Speaker —Hon Member Sri Latchanna may begin

శ్రీ జి. లచ్చన్న —ఈ 4 రోజులలో ఒక్క రాజగోపాలనాయుడుగారు 25 నిమిషాలు తప్ప స్వతంత్రపార్టీకి తమరు అవకాశంఇవ్వలేదు ఈరోజువరకు రేపటితో budget discussion అయిపోతుంది. స్వతంత్రపార్టీని ఇక ఒక పార్టీగా తమరు గుర్తిస్తున్నారో లేదోనని మాకు doubt వస్తున్నది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్.—Opposition party గా గుర్తిస్తున్నాము

శ్రీ జి. లచ్చన్న —గుర్తిస్తుంటే మారు time allot చేసినప్పుడు మాకు చెప్పవలసిన కనీస ధర్యం ఉండేదని నా మనవి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ — ఆ discussion లోకి సోజే ఇప్పుడు ఎంతో కాలపాఠం అవుతుంది

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ — time మనం అంతా fix చేసుకొన్న తరువాత 20,30 పేర్లు కాంగ్రెసుపార్టీనుంచి వచ్చి మీచేతిలో పెట్టినాక మీరు ఏమి చేయగలుగుతారు? ఎలా ఉండాలి అంటే మంత్రులు మాట్లాడుతున్నారు మంత్రులు reply ఇస్తున్నారు. ఆ advantage వారికి ఉన్నది మొత్తం 200 వంది ఉన్నారు budget speech లో మాట్లాడాలని కోజుకు 20 పేర్లు ఇస్తే ఎట్లా? న్యాయంగా ప్రతిపక్షానికి weight ఇచ్చి time ఇచ్చి విమర్శన రాబట్టుకొని మంత్రుల reply ఇవ్వడానికి advantage ఉన్నది మొత్తం list అంతా మీకు ఇస్తున్నారు మీరు అదంతా exhaust చేయాలి మేము 3,4,5, పేర్లు ఇస్తున్నాము మీతో నారు co-operate చేయడంలేదు న్యాయంగా మాకు ఎక్కువ time కేటాయించాలి మంత్రులకు ఇస్తున్నారు

డాక్టర్ ఎం చెన్నారెడ్డి — మంత్రులు మాట్లాడే దానికన్న ఒకగంట 55 నిమిషాలు ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడినారు

శ్రీ జి లచ్చప్ప — ఇంగ్లండులో పార్లమెంటులో 4 గంటలు, 5 గంటలు మాట్లాడుతారు. అందుచేత మనం ఏమి చేయాలంటే మీ మెంబర్లను తగ్గించి, మీ democracy ఒక కాలంటే, మీరు రాణించాలంటే ప్రతిపక్షంనుంచి విమర్శకావాలి అందుకోసం మాకు hours together time ఇవ్వాలి తరువాత reply చెప్పే chance వారికి ఎప్పుడూ ఉంటుంది మనం ఇంగ్లండుకు ఉన్న పార్లమెంటరీ సంప్రదాయాల తీసుకున్నాము.

డాక్టర్ ఎం చెన్నారెడ్డి — విమర్శ ప్రతిపక్షమే చేస్తుంది అనడం పొరపాటు. తనవక్షంకూడ విమర్శ చేస్తుంది విమర్శ అంటే తిట్టడమే కాదు దానిలో ఉన్న సంగతులు మంచి చెడ్డలు ఇక్కడ కూడ చెప్పతారు

శ్రీ పిల్లిలనగ్రి వెంకటేశ్వర్లు — వాళ్లు పార్టీ మీటింగులలో చేయవచ్చు గదులలో చేయ వచ్చు ప్రత్యేకంగా salient points తీసుకువచ్చి చెప్పతారు ఆయన ఆసలు మాకు ఇవ్వడానికి వీలులేకుండా చేయడానికి పేర్లు ఇస్తున్నారు He wants to see that we get less time that is why he (the Chief Whip) is going on giving names.

Mr Deputy Speaker — I do not agree with that

Sri G. Latchanna — On a point of order, Sir- ఇప్పుడు నేను ఒక పార్టీ leader గా మాకు ఎంత time ఇవ్వారు అని అడిగి తెలుసుకొనే హక్కు నాకు ఉన్నదా లేదా? దయచేసి clarification ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ — మీకు హక్కులేదని అనడంలేదు. Point of order మీద ruling ఇచ్చే అవసరంలేదు హక్కులు అందరికీ ఉన్నాయి. Every Member has got a right

శ్రీ జి లచ్చన్న :—మా పార్టీకి time allot చేశారా లేదా ?

Mr Deputy Speaker—Every Member has got a right I told that two hours would be given for all the opposition parties

శ్రీ జి లచ్చన్న :—“ All the opposition ” అనేది వ్యాఖ్యపైనే ఎవరికైనా ఏమి స్వతంత్ర పార్టీకి ఎంత time allot చేశారనేది దాని పేరు చెప్పారా ?

Mr Deputy Speaker—I have not allotted separate time for Swatantra Party and others separately

శ్రీ జి లచ్చన్న :— అది చాల injustice అని మనవి చేస్తున్నాము

శ్రీ జి. లచ్చన్న—20 నిమిషాలు ఇస్తే నేను చెప్పడానికి ఏమి ఉన్నది? మేము ఏదైనా చర్చా దానికి అవకాశం ఇస్తారా, ఇవ్వరా ?

Mr Deputy Speaker—He can have his view I cannot help it. He can take his own time There is nothing like a dispute in this.

Sri G Latchanna—But how much time you will allot to the Swatantra Party మాకు చెప్పండి మేము ఒకరో ఇద్దరో సంచుకుంటాము మా స్వతంత్ర పార్టీకి ఒక time కేటాయిస్తారా, లేదా ?

Mr Deputy Speaker—I have not given any thought to it till now.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—ఇదివరకు ఇవ్వలేదు. మేము మొరకెట్టుకుంటున్నాము. మాకు ఇస్తారా ఇవ్వరా ?

Mr Deputy Speaker—How can I say just now? He can take 25 minutes.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—నన్ను ఎంతసేపు మాట్లాడమంటారు. 25 minutes చాలా అని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr Deputy Speaker—He has asked for 40 minutes.

Sri G Latchanna—Forty-five minutes.

మెంబర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—నేను చెప్పాను. తమరు 40 minutes అడిగారు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—మీరు చెప్పకోవడం నేరు. నేను చెప్పినది నాకు తెలుస్తుందా? మీకు తెలుస్తుందా? ఇది ఏమి అన్యాయం ?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ — నాకు తెలుస్తుంది

శ్రీ జి లచ్చన్న — నేను చెప్పినది 45 నిమిషాలు కాదని 40 నిమిషాలని మీకు తెలుసా ?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ — 40 నిమిషాలు తమరు అడిగారు. 25 minutes నేను తమకు allot చేశాను చూడము ఇంకో 5 నిమిషాలు.

శ్రీ జి లచ్చన్న — నేను కొన్ని విషయాలు తప్పనిసరిగా చెప్పవలసి వచ్చి మాటా'డుతున్నాను గాని as a protest మేము మాట్లాడుకుండా బైటికి పోవలసిన సమస్య మీరు తెచ్చి పెట్టారు

Mr Deputy Speaker — I have never done that I think that is not genuine I have been accommodating everybody.

Sri G. Latchanna — Our party was not there when the time was allotted That is our grievance We were having our Legislature Party meeting till 2'o clock

Mr Deputy Speaker — I sent somebody for the hon Member

Sri G. Latchanna — Nobody has come We were having a party meeting

Mr Deputy Speaker — If he wants, he can ask other opposition parties

Sri G. Latchanna — It is for the office to see whether we were there With a protest I am speaking now

Mr Deputy Speaker — It is his own wish. There is no point for protest

Sri G. Latchanna — We have not been consulted We can express our protest అధ్యక్షా, మీరు ఇచ్చిన ఈ టైములో మన బడ్జెటు గురించి ఏమి చెప్పాలో, ఏమి చెప్పకూడదో నేను నిర్ణయించుకోలేక పోతున్నాను. ఒక విషయం మాత్రం ఈ సందర్భములో నేను మీదృష్టికి తీసుకు రాదలచుకున్నాను “మేము ఏమీ పన్నులు వేయలేదు, 31 లక్షల రూపాయలు పెగులు చూపించాము” అన్నారు. 1962 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరినెలలో ప్రభుత్వం ఏ ఎత్తుగడ అయితే ఎత్తినదే అదే రకమైన రాజకీయపు టెత్తుగడ ఇది అని, అంతకు మినహా మరేమీ కాదని నేను చెబుతున్నాను. ఇచ్చితంగా ఇది రాజకీయపు టెత్తుగడ ‘అదనపు శిస్తులు మేము వేయదలచుకోలేదు, కాబినెట్ లో నిర్ణయించుకున్నాం, మేమేమీ అదనపు శిస్తులు వేయడంలేదు ప్రతి వక్కాలు చెబుతున్నది అబద్ధం’ అని పెద్ద పెద్ద నాయకులందరూ పదేసేదే ప్రకటనలు చేశారు వెంటనే, 62 లో ఎలక్షన్స్ అయిన వెంటనే, 62 మార్చి బడ్జెటు మీటింగులోనే అదనపు శిస్తులను ప్రభుత్వం చెప్పక తప్పింది కాదు. అలాగే, ఈనాడు కూడా ఆంగ్ల ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం మేము పన్నులను వేయడం లేదని

చెబుతున్నదంటే—ఇప్పుడు గనుక కొత్తపన్నులు వేస్తే ఎన్నికలముందు ప్రజలలో అలజడి వస్తుందని ఆలోచించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పన్నులు వేయడం మానేసి, కేంద్రప్రభుత్వం రక్షణలో నిలబడి, వారు 700 కోట్లకు వేస్తుంటే అబ్బే, ఆ పన్నులతో మాకు సంబంధంలేదు, అవి కేంద్రప్రభుత్వం విధించేవి, మేము మాత్రం కొత్తపన్నుల నేమీ ప్రతిపాదించడంలేదు అని చెప్పడం ఇది రాజకీయపు టెన్టుగడ తప్ప మరేమీకాదని, ఇది నిజమైన సర్వెయ్ బడ్జెటు ఎంతమాత్రం కాదని నేను మనవి జేస్తున్నాను

ఈ సందర్భములో అతి ముఖ్యమైన విషయ మొకటి నేను చెప్పవలసి వున్నది ఆర్థికమంత్రిగారు అన్ని విషయాలనూ అతి శ్రద్ధతో పరిశీలించి అభిప్రాయాలుచెప్పినప్పటికీ, కావాలని ఈ వెనుకబడిన తరగతుల వారి సమస్యలను గురించి ఎందుకని తమ బడ్జెటు స్పీచ్‌లో చెప్పలేదో నాకు అర్థం కావడంలేదు. తమకు తెలుసు గతసంవత్సరం, 1965 ఫిబ్రవరి నెలలో, కాబినెట్ సబ్ కమిటీ ఒకటి వేశారు; వెనుకబడిన తరగతులవారికి అన్యాయం జరిగిందని, వారి జాబితా తయారు చేయడానికని, ఆ కాబినెట్ సబ్ కమిటీకి మన ఆర్థికమంత్రిగారు అధ్యక్షులుగావున్న విషయం తమకు తెలుసు. 1951 వ సంవత్సరపు సెన్సస్ లెక్కలు గనుక తమరు పరిశీలిస్తే 38 వర్సెంట్‌వరకు బాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్ వారే వున్నారనేది రికార్డు అని తెలుస్తుంది షెడ్యూలు క్లాసెస్, షెడ్యూలు ట్రైబ్స్‌మరూడా కలిపే మొత్తం 62 వర్సెంట్‌వరకు అవుతుంది 62 వర్సెంట్ జనాభా గలిగిన ఈ వెనుకబడిన తరగతుల గూర్చి బడ్జెటు ప్రసంగంలో ఒక్క మాటకూడా వారు చెప్ప చెప్పకపోవడం ఎంత రోచపయి మైన విషయమో ఆలోచించవలసినదిగా తమకు కోరుతున్నాను ప్రభుత్వం వీరి విషయంలో ఎంత సవరి తల్లి ప్రేమతో వున్నదో చెప్పడానికి ఇది ప్రజల నిదర్శనమని తమదృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను

ఇంక, ఆచార సమస్యను గూర్చి తమకు మనవిజేస్తాను వర్గాలు లేక అనేకచోట్ల పంటలు పోయినవని, కొన్నిచోట్ల ఎక్కువగా పోయినవని, మరికొన్నిచోట్ల కొద్దిగా పండినదని ఈవిధంగా మనకు లెక్కలు వస్తున్నవి ఆ లెక్కలపై ఆధారపడి ప్రభుత్వం పాలసీలను డిసైడ్ చేస్తున్నది తమరు ఒక్కసారి ఈ లెక్కలయొక్క యధార్థం ఎంతవరకో పరిశీలిస్తే ఇవి ఎంత తప్పుడు లెక్కలో రెబున్లుంది. ఇది ప్రతివారూ అంగీకరించక తప్పని విషయమని చెబుతున్నాను ఎందుకంటే— వీరు ఆధారపడుతున్న ఆ లెక్కలన్నీకూడా కరణాలు తయారుచేసినవి అయితే కరణాలు అబద్ధపు లెక్కలు తయారుచేస్తారని నేను చెప్పడంలేదు. వారిపై పని వత్తిడి ఎక్కువగా వుంటుంది కలెక్టరుగారికి టెలిగ్రాం ఇస్తే ఆయన తహసీల్దారును పిలిపించి ఏదో ఒక లెక్కవ్రాసి ఇవ్వవలసిగా, నాకు టెలిగ్రాములపై టెలి గ్రాములు వస్తున్నాయి అంటే తహసీల్దారు ఏలేజీ కరణాలను పిలిచి వారిని తొందరపెట్టి ఏవో లెక్కలు అడగడం వారు ఇన్ని ఎకరాలలో ఇన్ని చోట్లు, ఇన్ని ఎకరాలలో ఇన్ని రాగులు, ఇన్ని ఎకరాలలో ఇంత వరి ఈవిధముగా లెక్కలు తయారుచేసి పంపించడం జరుగుతున్నది. ఆ లెక్కలపై ఆధారపడి భారతదేశంలోని 45 కోట్ల ప్రజల రైసందిన జీవితాలపై నిర్ణయాలు జరుగుతున్నాయి ఈవిధంగా తప్పుడు లెక్కలపై నిర్ణయాలుచేసి ప్రజలను నానా హింసలు పెడుతున్నారు. మనకు ఒక ప్రక్కన పంటలు పోయిన మాట వాస్తవం మరొకచోట వచ్చినమాట వాస్తవం అయితే పంటలు పోయిన ప్రాంతాలలో ఈనాడున్న పరిస్థితులు ఏమిటో ఒక్కసారి గమనించండి శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఈనాటికి అక్కడక్కడ ఇంకా కుప్పల సూర్యిళ్లు జరగడంలేదు వున్నది వరి చేతిలో ఇంకా సూర్యిడికాలేదు. మరొక విషయం వున్నది ఈ సమయంలో, పంటల కొలంలో ఆచార పద్ధతుల ధరలు తగ్గడమనేది ఒక

సహజమైన విధానం కాని, ఈనాడు ప్రభుత్వం వదేసదే చేస్తున్న ప్రకటనలన, వీరి విధానాలన, ఇతర దేశాలపై ఆధారపడే తనాన్ని ప్రదర్శించడంవలన దేశంలో ఈనాడు ఆహార పదార్థాలకు సంబంధించి ఒక స్కేర్ క్రియేట్ అయింది అందువలన, ఈనాడు డబ్బువున్న ప్రతివారూ తమకు అవసరమైన దానికంటే ఎక్కువగాకొని పెట్టుకోవాలనే దృక్పథం వ్యాపించింది. ఇది ప్రజలతప్పు కాదని, ప్రభుత్వం యొక్క విధానంలోనే పున్న పొరబాటుని తమదృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను బొబ్బిలి, సీతావగరం మొదలైన షుగర్ కేన్ వీరియాలలో ఈమధ్య నేను తిరిగి వచ్చాను ప్రతి రైతుకూడా వంద, రెండువందల బస్తాలు తనకు ఇంక దొరకవేమోనని కొనుక్కుని వుంచుకొనడానికి వ్రయత్నిస్తున్నాడు అటువంటి పరిస్థితి కల్పిస్తున్నది యీ ప్రభుత్వం బొబ్బిలిలో 75 కె.జి.గల బస్తా 52 రూపాయలకు పెరిగింది. అంటే ధరలు ఎంత అధికంగా వున్నాయో తమరే ఆలోచించగలరు ఇంక, ముందు రాబోయే సంవత్సరాలలో ఏవిధంగా వుంటుందో కూడా వూహించవచ్చు లేవీ విషయంకూడా తమకు తెలుసు క్రిందటి శాసన సభ సమావేశంలో మన ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతిపక్షనాయకులందరితోను సమావేశమును ఏర్పాటుచేసి, ఆహార సమస్య క్లిష్ట సమస్యగా తయారవుతున్నది, దీనిని పరిష్కరించడానికిగాను, వరస్పరం అందరం సహకరించి చేయవలసిన వుంటుంది, అందుకుగాను అందరి సలహాలు కావాలని అని ప్రకటించారు. ఆ శాసనసభలో చెప్పారు ప్రతిపక్షాలను సమావేశ పరచారు చర్చించారు అయితే, ప్రతిపక్షాలు అంతా కలిసిచేసిన నిర్ణయాలను మాత్రం అమలు జరపడానికి వచ్చేటప్పటికి ఆ సలహాలు పనికి రాకుండా పోయాయి వారికి, ప్రభుత్వం మాత్రం తనకీష్టమైన నిర్ణయాలుచేసి వాటికి ప్రతిపక్షాల మద్దతు కావాలని చెప్పడం ఈ వన్ వె బ్రాపిక్ విధానం, ఇదంతా ముర నిరంకుశత్వ విధానం తప్ప మరేమీ మరొకటి కాదని నేను మనవిచేస్తున్నాను ఇది సరియైన పద్ధతికాదు వారు నిజంగా ప్రతిపక్షాల యొక్క సలహాలను కోరారా? ప్రతిపక్షాలు చెప్పిన సలహాలను వినండి ముందు, తరువాత అని వ్యవస్థ, అవసరమో చర్చించండి అంతేగాని, ప్రతిపక్షాల సహకారం కావాలి కావాలి అని ఉపన్యాసాలు ఇవ్వడం, ఆచరణలోకి వచ్చేప్పటికి మాత్రం వీరు చెప్పిన సలహాలవంకనే చూడక పోవడం ఇది సిగ్గుచాటుపలసిన విధానమని మీద్యారా ప్రభుత్వానికి చెబుతున్నాను ఇది సరియైన విధానంకాదు మర్యాద కరమైన నైఖితికాదు ఇది సిగ్గుపడవలసిన విషయమని మరొకవారి చెబుతున్నాను భమరే ఆలోచించండి నవంబరు నెలలో వర్షాలు లేక ప్రజలు ఒక ప్రక్కన గోలపెడుతూవుంటే, మరొక ప్రక్కనుండి లేవీ ఆర్డర్లు జారీ చేసింది ఈ ప్రభుత్వం. ఇదేమైన తుగ్లక్ ప్రభుత్వమనుకోవాలా, లేక ఇంకోకొటనుకోవాలా? ప్రజలను నానా బాధలు పడుతూ, వర్షాలు లేవని అక్రోశిస్తూ వుంటే లేవీ ఆర్డర్లు జారీ చేస్తుంది. ఈ ప్రభుత్వం కలెక్టర్లు, తహసీల్దార్లు, గ్రామోద్యోగులు వారం రోజులు కూర్చుని డిమాండ్లు తయారు చేశారు. తరువాత మన శాసనసభలో ఇదేమిటి ఖర్చు వారు ఆ ప్రక్కన ఆ విధంగావుంటే ఇవ్వదు లేవీ ఆర్డర్లు ఇవ్వడ మేమిటి? అని అడిగితే పునరాలోచిస్తాం అన్నారు ఈ లేవీ ఆర్డర్లు గూర్చి తమకు తెలిసినదే ఇవి రెండు రకాలు బాగా పండిన డెల్టా జిల్లాలో మిల్లర్లుద్వారా ప్రొక్యూర్ మెంటు అన్నారు. అయ్యో మీ పంటలు పోయాయా, మీరు కష్టపడుతున్నారా, ఫోవం, అని జాలిపడుతూ ప్రభుత్వం ప్రజల సొత్తుతో పర్యటనలుచేస్తూ, తక్కినచోట్ల రైతులనుండి లేవీ అన్నారు ఈ పోక్టికబుద్ధికి కారణం ఏమిటో మాత్రం అర్థం కావడంలేదు పంటలు పోయిన జిల్లాలలో రైతులనుండి వసూలు చేస్తామని, పంటలుపుష్పచోట మిల్లర్లు ద్వారా చేస్తాం అంటే, దానిపై ఆందోళనవస్తే 'అది బాగులేదు; బార్డరు జిల్లాలలో చేస్తాం, మొదట మూడు జిల్లాలలో ఈ ప్రొక్యూర్ మెంటు జరగుతుంది' అన్నారు. ఈనాడు తిరిగి ఆందోళనవస్తే 9 బార్డరు జిల్లాలలో లేవీ

ఉంటుంది, మిగతా జిల్లాల్లో మిల్కర్లద్వారా జరుపుతామన్నారు బార్డరు జిల్లాలో దేనికంటే అక్కడ స్కీలింగ్ చేస్తారు అంటున్నారు ఎవరు నిజంగా స్కీలింగ్ చేసేది ఒకటి, రెండు, మూడు, నాలుగైదు ఎకరాలన్న రైతులవరూ స్కీలింగ్ చేయరు పెద్ద పెద్ద వ్యాపారస్తులు, పెద్ద భూస్వాములు వెనక బాగా మద్దతువువాళ్లు చేస్తున్నారు స్కీలింగ్ చిన్న రైతులు స్కీలింగ్ చేస్తారని ఈ ప్రభుత్వం అనుకుంటున్నదంటే ఇంక ఈ ప్రభుత్వాన్ని గూర్చి ఏమనుకోవాలో నాకు అర్థం కావడంలేదు శ్రీకాకుళం, విశాఖ జిల్లాలు రెండూ బార్డరు జిల్లాలు అయినప్పటికీ, విశాఖలోలేవీలేదు, శ్రీకాకుళంలో వుంటుంది అన్నారు ఎందుకంటే శ్రీకాకుళం జిల్లానుండి ఒరిస్సాకు ధన్యం స్కీలింగ్ అయి పోతుందనే ఆర్గ్యుమెంటు చెప్పడం ఎంత అన్యాయమో ఆలోచించండి ఎ పి సుబ్బారెడ్డిగారు, తిమ్మా రెడ్డిగారు, ముఖ్యమంత్రిగారు పర్యటన జరిపినప్పుడు స్వతంత్ర ప్రెస్మీయేగాక, అన్ని పార్టీలూ కలిసి 'ఇది అన్యాయమని చెబితే' చివరకు మేము ఈ లెవీ విత్ డ్రా చేయకపోతే రాజీనామా చేయవలసిన పరిస్థితి వస్తుందని కాంగ్రెసు యం యల్ ఏలు అంటే ఇంక ఈ ప్రభుత్వం ఏమి ప్రభుత్వమని అడుగుతున్నాను ప్రజలగూర్చి ఈ ప్రభుత్వం ఏవిధంగా ఆలోచిస్తున్నదో అందుకు ఇది ఒక ఉదాహరణ శాసన సభలో 17వ తేదీన స్పష్టంగా హామీ ఇచ్చారు ముఖ్యమంత్రిగారు లెవీ పద్ధతి రద్దుచేసి, మిగతా 11 జిల్లాల్లో మిల్కర్లద్వారా ఏవిధంగా ప్రోక్యూర్మెంటు జరుగుతున్నదో అదే ప్రకారం రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా అమలు చేస్తామని కాని, నేను 19, 20 తేదీలలో శ్రీకాకుళం వెళ్లటప్పటికి 19 వ తేదీన నోటీసులు జారీ అయి వున్నాయి 66 వ సంవత్సరంలో పాస్ అయిన లెవీ జి.ఒ. రద్దు చేశారు. 64 వ సం. లో ఇన్స్టాచేసిన రిక్వీజిషన్ అఫ్ పాడి ఆర్డరు అమలు చేశారు ఈచిత్రం ఏమిటో వాకు తెలియదు అది కాంగ్రెసు ఎం.ఎల్. ఏలకు చూపించాము వారు రాజీనామా అనరు. సంవత్సరం త్వర, విచారం అనరు ఏమీ అనరు ఇప్పుడు ధైర్యంగా రైతులదగ్గరనుంచి లెవీ చేయము, మిల్కర్ల ద్వారా మిగతా జిల్లాల్లో మాదిరిగానే చేస్తామని శాసనసభలో 17 వ తేదీన చెప్పడం జరిగింది అక్కడ 19 వ తేదీన నోటీసులు యిష్యూ అయినాయి ఇండివిడ్యువల్ గా రైతులకు ఇస్తున్నారు వ్యాపారస్తులకు కాదు. అదీగితే, లెవీ రద్దు చేసినమాట విజమే కాని, రిక్వీజిషన్ ఆర్డరువుంది అంటున్నారు. ఏరాయి అయితే ఏమి పట్టా ఊడగొట్టడానికి? ఇది ప్రభుత్వం శాసనసభను మోసగించడం కాదా అని అడుగు తున్నాను ముఖ్యమంత్రిగారు శాసన సభలో సరిపొద్దు జిల్లాలోకూడ రైతులనుంచి ప్రోక్యూర్మెంటు అనేది విత్ డ్రా చేశాము, మిగతా జిల్లాల్లో మాదిరిగా చేస్తామని చెప్పినమాట కావాలంటే రేపు రికార్డర్ టీసీ చూడవచ్చు. తమరుకూడ యీవేళ ఈ వభలోనే వున్నారని నా నమ్మకం అప్పటికప్పుడే జరుగుతున్నది జిల్లా కలెక్టరుల సమావేశం మేము లెవీ రద్దు చేస్తామని చెబుతాము కాని మీరు రిక్వీజిషను క్రింద అమలు చేయండి అని ప్రభుత్వోద్యోగులకు చెప్పినట్లు—ఇది ఉద్యోగులు మోసం చేశారను కోవడమా లేక ప్రభుత్వమే మోసం చేసిందనుకోవడమా? ఇల్లా పరస్పర విరుద్ధమైన ప్రకటనలు చేయడానికి ప్రభుత్వానికి ఏమి అవసరం వచ్చింది? మాకు రైతులమీద అభిమానంవుంది, మాది రైతులపొర్రే రైతులంతా మాప్రక్కనే వున్నారు అని చెప్పకొని, వారిని మోసగించి వీడించడంలో అర్థం నాకు బోధపడటంలేదు ఇది చాల అపసవ్యమైన పరిస్థితి దానిమీద చాల టెలిగ్రాములు— కంప్లయింట్స్ వస్తున్నాయి. దాని సంగతి అటుంచి ఆదనపు శిస్తు గురించి చెప్పాలంటే—సుప్రీంకోర్టులో ప్రభుత్వం అవీలు చేసివుంది ఇప్పుడు దాని మెరిట్స్, డిమెరిట్స్ గురించి చర్చించడానికి అవకాశంలేదు ప్రతిపక్షానిన్నీ అప్పుడు ఎంత గోలపెట్టినా మాకు పూర్తి మెజారిటీవుంది, శిస్తులు ఎక్కువ చేస్తామంటేనే మాకు ఒట్లు ఇచ్చారు, అందువల్ల చేస్తున్నాము అని ముఖ్యమంత్రిగారు శాసనసభలో చేసిన

ప్రపంచం, ప్రకటన మనకందరికీ తెలిసినదే మెజారిటీ బాగావుంది కాబట్టి ఇప్పుడు వచ్చినట్లు వేసుకున్నామన్నారు, సత్యాగ్రహం చేసినా వినలేదు ఇంతలో చైనా వార్ వచ్చింది, అఖిలపక్షం తరపున నిశ్చయించారు, కమ్యూనిస్టులు సత్యాగ్రహం విరమించినా, జనసంఘం, స్వతంత్రపార్టీలు ప్రారంభించిన సత్యాగ్రహం విరమించకుండా కొనసాగించుతూవుంటే అకస్మాత్తుగా ప్రధానమంత్రిగారు పరమపదించడం, ప్రభుత్వం జైలులోవున్నవారిని బెనరతుగా విడిచిపెట్టడం, సత్యాగ్రహం వదిలే పరిస్థితి బాగా తేనెచుక్క, రైతులూ బానిసత్వంలో ముంచిన ఈ నమస్కను విడిచిపెట్టడం న్యాయం కాదని హైకోర్టులో రిట్రీ దాఖలు అయిన సంగతి తమకు తెలుసు 49 రిట్రీ దాఖలు అయినాయి, రాష్ట్రం మొత్తంమీద 6,400 మంది పిటిషన్లు, హైకోర్టు ఇడ్జిమెంటు ఇచ్చింది ముఖ్యమంత్రి గారు ఆర్డినెన్సు పాస్ చేస్తామని అవసరమైతే కొత్త శాసనం పెడతామని కాని ఇది మాత్రం అమలు అంబరీకరంపందే అని ఇడ్జిమెంటులో ఏమి చెప్పారు, ఇది సబబా సబబుకాదా అనేది పరిశీలించడానికి కూడా ఒకటి లేకుండా బ్రహ్మాండమైన స్టేటుమెంటు ప్రకటన చేశారు ఆ చేయడంవల్ల సిచ్చి కుదిరింది, తలకు రోకలి చుట్టమన్నట్లు అయింది హైకోర్టు ఇడ్జిమెంటు ఇవ్వడమేమిటి, ఆర్డినెన్సు పాస్ చేస్తానని ముఖ్యమంత్రిగారు అనడమేమిటి మొరపెట్టుకుందామని మేము ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరకు రెండుసార్లు రాయబారం వెళ్లము స్వతంత్రపార్టీ ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరకువెళ్లి ప్రీస్టీజిక్రింద తీసుకొని ఎందుకు ప్రాకారాడతారు ఆర్డినెన్సు పాస్చేస్తే మరొక దావా నడుతుంది అని ప్రాతమూలకంగా చెప్పకొనలసిన అవసరం ఏర్పడింది పరిశీలిస్తామని అన్నారు. ఆర్డినెన్సు పాస్ చేసుకోడానికి వీలులేకపోతే, బిల్లు పాస్ చేసుకోడానికి లేకపోతే అసీలుకు పెడతామని కాని విడిచిపెట్టడానికి వీలులేదన్నారు రైతులను ఈవిధంగా ఎందుకు రచ్చకు ఈడుస్తారు, ప్రజలంతా చెల్లించిన సొమ్ము ఖజానాలో వుంది కాబట్టి మీరు చంద్రమండలంలోకి అయినా వెళ్ళవచ్చు కాని రైతులు ఎంతవరకు వస్తారు అని స్వతంత్రపార్టీకి భూమిమీద శిస్తు వుండడమనేది సిద్ధాంతరీత్యా వ్యతిరేకమైనప్పటికీ కాంగ్రెసుపార్టీ అధికారంలోవున్నంతకాలం తొలగించడం సాధ్యంకాదు కాబట్టి ఒక రాజీనామా చూపించాము, కొత్తబిల్లు పెట్టండి గాని అసీలుకు వెళ్ళవద్దు అని ముఖ్యమంత్రిగారికి రెండుసార్లు మొరపెట్టుకున్నాము రైతులకోసం పుట్టామని చెప్పకునే ఈ మంత్రించడం అంగీకరించకుండా అసీలుకు వెళ్లిన సంగతి అందరికీ తెలుసు వారికి అసీలుకు వెళ్లేహక్కు లేదనికాదు. స్టే ఆర్డరు తెచ్చారు దానివల్ల వారికి శిస్తు వసూలుచేసే హక్కు వచ్చింది. స్టే ఆర్డరులో సుప్రీం కోర్టు ఒకటి చెప్పింది ఆ పరతులు పోటీస్తున్నారా ? వారుఅదనపు శిస్తులకు వేరే రసీదులు, పాత శిస్తులకు వేరే రసీదులు ఇవ్వాలన్నారు. అదనపుశిస్తుమీద వచ్చిన డబ్బు వేరుగా కేటాయించి వుంచమన్నారు రేపు హైకోర్టు తీర్పు న్యాయమని సుప్రీంకోర్టు కూడా అనుకుంటే ఏవిధంగా రిఫండు చేయాలో చేయడానికి సుప్రీంకోర్టుకు వీలుగా వెళ్ళడానికి ఆ డబ్బుంతా వేరే కేటాయించాలన్నారు. అట్లా సుప్రీంకోర్టు ఆర్డరు యిస్తే ఈనాడు జప్తులు, జబర్దస్తీలు జరుగుతున్నాయి. డిమాండు నోటీసులివ్వకుండా జప్తులు చేస్తున్నారు, ఇది గవర్నమెంటేనా ? ఈ హక్కు ఎవరు ఇచ్చారు ? రైతులకు కోపాన్నో తాపాన్నో కడుపు మండితే నిన్ను ఎవరు రమ్మన్నారు అంటే దొర్లవ్వ వరుడని జైలులో పెట్టడానికి తయారైన ప్రభుత్వం ఇది, ఇది నిరంకుశత్వం, అరాచకత్వం అని మాత్రం మనవి చేస్తున్నాను తెల్లకాగితం మీద పదిపేర్లువ్రాసి సంతకంపెట్టి ఇవడిమాండు నోటీసు లంటారు. ఇదేమి ప్రభుత్వం అనుకోవాలి ? ఇది తుగ్లక్ ప్రభుత్వమో, గుడ్డి ప్రభుత్వమో చెప్పడానికి వీలులేని పరిస్థితి వుంది డిమాండు నోటీసు అంటే పట్టా వంటరు వుండాలి, నర్సే నంబరు

వుండాలి, పెన్షన్ ఎంతో కేటాయించి వ్రాయాలి, సర్పార్టి ఎంతో, లాండ్ రెవెన్యూ ఎంతో, పోత శిస్తు ఎంతో, కొత్త శిస్తు ఎంతో వ్రాయాలి ఇందులో ఏ ఒక్క భాగం లేకపోయినా అది డిమాండు నోటీసు కానేరదు దానిని గౌరవించవలసిన అవసరం ఏ పట్టాదారుకూలేదు ప్రభుత్వం జబర్దస్తీగా ఏదైనాచేస్తే ఆ సంగతి చూచుకోడానికి రైతులకు అవకాశం వుందని సభాముఖంగా మనవి చేస్తున్నాను జబర్దస్తీలు, శిస్తులు చేస్తున్నారంటే ఈ ప్రభుత్వాన్ని ప్రజలు ఏవిధంగా గౌరవించాలో, గుర్తించాలో, మర్యాద చేయాలో ఆలోచించుకోవలసిన తరుణం వచ్చిందని మనవి చేస్తున్నాను రైతుల గురించే పుట్టామని చెప్పుకునే శాసనసభ్యులు ముఖ్యంగా శ్రీ కాకుళం సభ్యులు లేని లీయకపోతే రాజీనామా చేస్తూ లేకపోతే బె ఆఫ్ బెంగాల్ దాటి ఎక్కడికైనా వెళ్ళిపోతాము అని చెప్పినవారు ఇప్పుడు రైతులను, నానాహింసలు పెట్టి జబర్దస్తీలు చేస్తుంటే ఒక్క సభ్యుడైనా కదలకుండా ఎందుకు వున్నారో నాకు అర్థం కావడంలేదు ఆ రైతు అభిమానం ఎక్కడకుపోయిందో అర్థం కావడంలేదు మా జిల్లాలో ఇట్లా జబర్దస్తీలు జరుగుతున్నాయి, బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారుకూడ ఉత్తరం వ్రాశారు. నెల్లూరు జిల్లాలోకూడ జబర్దస్తీలు జరుగుతున్నాయని సుప్రీంకోర్టు జడ్జి మెంటువచ్చి, వారు గెలిపే వారు వనూలు చేసుకోడానికి ఎవరైనా అడ్డు వచ్చారా? ప్రభుత్వానికి ఈ కక్కూర్తి ఎందుకు పుట్టాలి? జడ్జి మెంటుతో ప్రభుత్వం గెలిస్తే ఇచ్చుకోవలసిన బాధ్యత రైతులకు వుంటుంది, పైకోర్టు తీర్పు భాయం అయితే ప్రభుత్వం తిరిగి ఇచ్చుకోవలసివుంటుంది ఈ సమస్య పెండింగులో—ఏది న్యాయం ఏది అన్యాయం అనేది సుప్రీంకోర్టు చర్చలలోవుండగా రైతులమీద దండయాత్రలు సాగించి ఉసిగొల్పడం ఎందుకు? కలెక్టరులను పిలిపించి స్టో ఇన్వెంటరీ, యు ఆర్ డత్, యు ఆర్ ఐడిత్ అంటే కలెక్టరులు ఆర్ డి ఒం మీదపడి రాప్పెల్, పూల్ అంటుంటే ఆర్ డి ఒలు తహశీల్దారులమీద పడుతుంటే తహశీల్దారులు గ్రామ కరణాలమీదపడి అందరూ విరగబడి ఊరిమీద పడితే—ఇది ప్రజారాజ్యమా ప్రయివేటుగా దోపిడి చేసుకొని బ్రతకడమవుతున్నారా అని అడగదలచుకున్నాను.

ఇది న్యాయమైన పద్ధతికాదు. సుప్రీంకోర్టుకు అప్పీలుకు వెళ్ళిన వారు అప్పీలు నిర్ణయించరకు వేచి వుండడం వారి కనీసం ధర్మం అప్పీలుకు వెళ్ళడం న్యాయం కాదని మొరపెట్టినా వినలేదు. నిర్ణయం వచ్చేవరకు వేచివుండడానికి ఏమి కొంప మునిగిపోయింది అనేక గ్రామాలలో దండయాత్ర జరిపారు, జరిపిస్తున్నారు. అధ్యక్షా, నేను వినయపూర్వకంగా మనవిచేసేది ఏమిటంటే అక్రమమైన జప్తులను ఆరికట్టకపోతే చాలా ప్రమాద పరిస్థితులు వస్తాయి దానికి వారే ద్రాధ్యులు ప్రభుత్వానికి తేలికగా చెప్పడానికి ప్రతిపక్షాలు ఉన్నాయి వారు చేపిందల్లా ఎంత అన్యాయమైనా సరే ఒప్పుకుంటే వారు మంచివారు మంత్రులు పర్యటనకు వచ్చినప్పుడు కష్టసుఖాలు చెప్పుకోవాల్సినవస్తే అల్లర్లు లేవదీయడానికి వచ్చారు అంటారు. ఏమీ చెప్పకుండా వుంటే బుద్ధిమంతులు అంటారు. ఒం శాంతి, శాంతి, అని జవాబు తపాలు వడపడం న్యాయమైన పద్ధతి కాదని మనవిచేస్తున్నాను. అందువల్ల వినయపూర్వకంగా మనవిచేసేదేమంటే ఈనాటికైనా మించిపోయిందిలేదు రైతులమీద వాత్సల్య మంటే 5,10 ఎకరాలు కలిగిన రైతుల కష్టాలను తొలగించాలని మనసారా కోరితే అప్పీలును విత్తడా చేయండి సామరస్యమైన మార్గం పరిశీలించండి. రెవెన్యూ విధానంలో సామరస్యమార్గం పరిశీలించడం ప్రభుత్వంయొక్క కనీస ధర్మం. ఈనాటికి కూడా కడపారాగా ఈ సభాముఖంగా అధ్యక్షులద్వారా మరీ మరీ మొరపెట్టుకుంటూ వేడుకుంటున్నాను మరొకసారి పునః పరిశీలన చేయాలని కోరుతున్నాను. ఆసోర పదార్థాల కంట్రోలు గురించి మనవిచేశాను ఈ కంట్రోలువల్ల దొంగతనం వస్తున్నది ఈ

రోజు ఎన్ జి ఒల సమస్య వారు ఎందుకు మొరపెట్టుకోవలసి వచ్చింది రోజురోజు వస్తులు పెంచు తున్నారు ధరలు పెరుగుతున్నాయి అందుచేత వారు దిక్కులేక మొరపెట్టి ఏడవ వలసివచ్చింది అయియో ఎన్ జి ఒ విజమో, సానుభూతి ఉన్నది అంటే మంత్రాలకు చింతకాయలు రాలవన్న సామెత రమకు తెలుసును మంత్రుల సానుభూతి వచనాలలో కడుపునిండదు. మదరాసు ప్రభుత్వం చేయగలిగింది, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఎందుకు చేయలేకపోతోందో కారణం ఏమీ అర్థంకాదు నిజమే డబ్బు చాలదు అనేక పన్నులు వేస్తున్నారు అందువల్ల ధరలు పెరుగుతున్నాయి కాబట్టి బ్రతకలేనివారు జీతాలు చాల వంటున్నారు ఇన్నాళ్లు ఈ విధానం నడిపిస్తున్నవారు ధరలను ఒకస్థాయిలో విలబెట్టాలంటే ఏ విధంగా నిలబెట్టుగలం అనే అలోచనైనా 18 సంవత్సరాల స్వరాజ్యం ఆనంతరం 15 సంవత్సరాల పంచవర్ష ప్రణాళిక మహాత్వం అయిన తరువాత కూడా ప్రభుత్వానికి రాలేదు అంటే ఎందుకు రాలేదో అర్థంకాలేదు ధరలను ఒకస్థాయిలో పెట్టండి దేశంలో ధరల స్థాయి పెరగానికి ఏ కారణాలున్నాయో ఆ కారణాలను సవరించి ధరలను అరికట్టుగలరా అని అడుగుతున్నాను రోజురోజు లెక్కలు పరిశీలిస్తే ప్రతిచోట ఇండియా గవర్నమెంటు యొక్క గోపుతనం ఏమిటంటే బడ్జెటులో ఉన్న పన్నులకంటే జి ఒల ద్వారా వస్తులు పెరుగుతూ వుంటాయి నెలనెలకు సర్చార్జెస్ పెరుగుతూ వుంటాయి ఎక్సయిజిడ్యూటీస్ పెరుగుతూ వుంటాయి. అనేక రకాలయిన ఎక్సయిజి డ్యూటీస్. 1964-65 సంవత్సరంలో కిరసనాయిలుమీద ఇండియా గవర్నమెంటు ఒక సంవత్సరంలో వేసింది 45 పర్సెంటు ఎక్సయిజి డ్యూటీ పెంచింది రూపాయి కిరసనాయిలు అమ్ముడు పోతూంటే 45 పెర్సెంటు పెంచింది 145 పైసలు అయినది నాలుగు చేతులు మారేసరికి నాలుగు రెట్లు పెరిగింది అఖిరికి ఈ కిరసనాయిలు బ్లాకు మార్కెట్టుకు రావలసిన గతి 15 సంవత్సరాల పంచవర్ష ప్రణాళిక మహాత్వంవల్ల పట్టింది. ఇంతకంటే పంచవర్ష ప్రణాళిక భగ్నమైనదని చెప్పడానికి మరొకసాక్ష్యం ఏమికావాలి. ఈ ప్రణాళిక తప్పడే అని చెప్పడానికి మరొక సాక్ష్యం ఏమికావాలి. ఎన్నో కట్టించాము. అవి ప్రతిపక్షమువారికి, స్వతంత్రపార్టీవారికి కాంగ్రెసుపార్టీ చేసినటువంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమాల కంటికి కనిపించవు వారు చూడదలచుకోలేదు. లోపాలు ఎంచుతారు అంటారు నిజమే కంటికి కనవడనిది చాలా ఉన్నాయి. ఈ సంవత్సరం ప్రారంభోత్సవం జరుగుతుంది. మరుసటి సంవత్సరానికి మార్చ వందలాదుల దర్శనమిస్తూ వుంటారు. స్కూల్స్ కడతారు. మాష ర్నవుండరు మాష్టర్నవుంటే పన్నుకాలు వుండవు వీరిద్దరూ వుంటే చదువు వుండదు. ఇది ఈ ప్రణాళిక కాదని ఎవరైనా చెప్పగలరా? అని అడుగుతున్నాను పంచవర్ష ప్రణాళికలో, పంచాయతీరాజ్యం ఫలహారాలు పంచుకోవడంతప్ప మరొకటి జరుగుతున్నదా. పంచాయతీ రాజ్యానికి ఎరువుల పంపకం మైనరు ఇరిగేషను సోషల్ వెల్ఫేర్ డివెల్ప్మెంటు ఇచ్చాకామంటున్నారు సోషల్ వెల్ఫేర్ డివెల్ప్మెంటు డిమాండు చూస్తే గత సంవత్సరానికి, ఈ సంవత్సరానికి దమ్మిడి అయినా తేడా కనిపించడంలేదు. జిల్లా పరిషత్తులకు ఇచ్చిన గ్రాంటుస్రో దమ్మిడి తేడా కనిపించడంలేదు కొత్త హాస్టల్స్ను ఒపెన్ చేయడానికి అవకాశం కనిపించలేదు. ఏమి సోషలిజమో నాకు ఏమీ అర్థంకాలేదు అందరూ లేనివారే ఏడవనియండి అనడమే సోషలిజం యొక్క ఆశయము ఏమో నాకు అర్థం కాలేదు లేనివాడు లేకుండా యిస్తుంటే ఉన్నవాడు చంద్ర మండలానికి లేనిపోతున్నాడు సోషలిజంలో ప్రజలకు మిగిలేది సోష. అధికారంలో ఉన్నవారికి మిగిలేది ఇజము సోషలిజం రెండు భాగాలై అధికారులకు ఇజం మిగిలి ప్రజలకు మిగిలింది సోషలిస్ట్ మరొకటి జరగడంలేదు బడ్జెటు ఉపన్యాసంలో లెక్కలు ఇచ్చి ఉన్నారు. ఇంతవరకూ ఎంప్లాయిమెంటు కొత్తగా ఎంతమందికి ఇచ్చారో చెప్పారు కాని ఆనంప్లాయిమెంటు ఎంత పెరిగిందో లెక్క ఇవ్వలేదు, వందమంది

ఏడున్నా వుంటే ఇద్దరికి ఉద్యోగాలు ఇచ్చాము అంటే ఏమి ప్రయోజనం వెనుకబడిన తరగతుల గురించి ఒక మాట చెబుతాను ఎకనమిక్ క్వెటేరియా అన్నారు ఆర్థికమంత్రిగారు ముఖ్యమంత్రిగారు, సోషల్ వెల్ఫేర్ మంత్రిగారు 1965-66 సంవత్సరంలో ఎంతమంది దళితులు పెట్టారు, పాస్టర్ ఉన్నవారు ఏ గ్రేడ్లలో వచ్చారు, ఎవరికి సౌకన్ అయినది అని విచిరిస్తే విషయం అర్థం అవుతుంది. ఒక టీసులో బంట్లోతు పనిచేస్తున్న అతను దళితుడు పెడిరే అది రద్దు అవుతున్నది కాని సంవత్సరానికి 10 నేలు ఇన్ కంటాక్సు కడుతున్న కుటుంబంవారికి 30 రూపాయలు ఆదాయ మనే ఫోన్ నర్టిఫికేటుమీద స్కాలర్ షిప్ మీద నర్టిఫికేటు ఇంక్షన్ చేస్తున్నారు ఉదాహరణ చెప్పాలంటే ముందు ఎక్స్ టు బయటపెట్టండి చెబుతాను వచ్చిన దళితులన్నీ బయటపెట్టండి ఎవరెవరికి ఇచ్చారో, ఈరోజున విజంగా వెనుకబడిన తరగతులకు ఆర్థిక ప్రయత్నంగా తెచ్చారు డి.సి. ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటులో ఉన్నటువంటి స్కాలర్ షిప్ ప్రవేశంగా అగ్రజాతి వర్గస్తులకు మీదవారికి ఇస్తున్నారని దానికి ఎవరూ అభ్యంతరం పెట్టడంలేదు సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటులో హరిజనులకు, గిరిజనులకు, తదితర వెనుకబడిన తరగతులవారికి ఇచ్చేదానిలోకూడా అందరికీ వాటా పెట్టారు గత సంవత్సరం 31 లక్షలు ఇచ్చారు ఈ సంవత్సరం 40 లక్షలు చూపిస్తున్నారు ఇండియా గవర్నమెంటు మూడు సంవత్సరాలనుంచి పెంచలేదు ఆ 12 లక్షలే గౌరెతోక వాయింగా ఉన్నది అధికం చేయడంలేదు ఆర్థిక ప్రతిపత్తి తెచ్చిపెట్టారు వెనుకబడిన కులాలలో నోషర్టి నర్టిఫికేటు పుచ్చుకోవాలంటే బంట్లోతు తన నెలజీతందాచుకోలేదు అర్థి మెయిడ్ సర్వెంటుగా తెచ్చుకున్న జీతం దాచుకోలేదు ఆ జీతమంతా వ్రాసినందువల్ల చెడిపోతున్నారు జీతంతో వివిత్తంలేకుండా పెద్దకుటుంబాలవారు పేదవారుగా తక్కు అవుతున్నారు ఇది ఏమి సోషలిజం అనుకోవాలో నాకు అర్థం కావడంలేదు ఏదయినా కేసు యివ్వండి చూస్తాము అంటారు. ఏమి కేసులు ఇస్తే ఏమి చెప్తారో. వెనుకబడిన తరగతులవారికి కేటాయించిన డబ్బుకి వెనుకబడిన తరగతికి చెందిన పేదవాడు నోచుకోకపోతే ఇది ఎక్కడి సోషలిజమో నాకు అర్థం కావడంలేదు. రెండు రోజులకు లక్షలదాసుగారు బారెడ్డిగారు రైతు కార్యదర్శి ఒక బహిరంగ సభపెట్టి రిప్రజెన్ టేవ్ ఆర్డర్ నోటీసు గవర్నమెంటు ఉద్యోగులు చేస్తున్నారని పాపం మంత్రిలకు ఏమీ సంబంధం లేదని బహిరంగసభలో మాట్లాడారు ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు కమిటీ ప్రధాన కార్యదర్శి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వానికి ప్రతినిధి ప్రజల దృష్టిలో తిమ్మారెడ్డిగారు లక్షలదాసుగారు రైతులకు అన్యాయం జరుగకూడదు అంటూ బ్రహ్మాండమైన ఉపన్యాసములు చెబుతారు వర్కింగు కమిటీలో ఒక తీర్మానమయినా పోసుచేయరు.

Working Committee లో యధాశక్తిగా గవర్నమెంటు పోలిసిం endorse చేయడము, ఉపన్యాసములు మాత్రము చెప్పడము ఆయోగ రామరామ మీకు ఏమీ ఫరవాలేదు. మేము బ్రతికేవున్నాము. మీరు బ్రతికే వుండండి అని ఉపన్యాసాలు చెబుతూ వుంటారు. ఎందుకు వచ్చిన ఉపన్యాసాలో అర్థము కావడము లేదు. ఉద్యోగస్తుల మీద చర్య చీనుకొంటారని కూడ లక్షలదాసుగారు ప్రకటన చేశారు కలెక్టర్స్ మీటింగులో ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన సంగతి పాపము లక్షలదాసుగారికి ఏమీ తెలుసు “నేను ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు కమిటీ ప్రధాన కార్యదర్శిని, క్యాబినెట్ అంతా నా చేతుల్లోవుంది” అని అనుకొంటున్నాడు ఆయన. ఇది 1966 మోడల్ కాంగ్రెసు అనే సంగతి ఆయనకు తెలియదు ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు కమిటీ కదా మాకు చెప్పకుండా కాంగ్రెసు మంత్రివర్గము ఏమీ చేయగలదు అని అనుకొంటున్నాడు. ఇలాంటి కాంగ్రెసు కమిటీలు చాల చూశారు ఈ మంత్రివర్గాలు

ఇక backward classes వారి పైన సానుభూతిపూరిత తయారైన లిస్టు క్రిందకు, మీదకు ఎందుకు తిరుగుతున్నదో నాకు అర్థము కావడములేదు ఏవో వార్తలు వస్తున్నవి. ఆ వార్తలగురించి నేను ఏమీ మాట్లాడదలచు కోలేదు list ని తయారు చేయడానికి కాబినెట్ నవ్-కమిటీని వేశారు list తయారైనదని అంటున్నారు. ఆ తయారైన లిస్టు ఈ లోకములో పుండా చంద్రమండలానికి వెళ్లినదా? ఈ లోకములో పుంటే బయట పెట్టండి. poverty condition పుండకూడదనేది కాదు poverty condition పుండి ఎవరో backward అన్నంత మూత్రాన దొంగసర్టిఫికేట్లు ప్రభుత్వము ఇస్తున్నది. దానికి పూచి మేముకాదు దానికి పూచి ప్రభుత్వమే-ప్రభుత్వము దానిని honour చేస్తున్నది సంవత్సరానికి మీరంతా 157 కోట్ల రూపాయలు తింటూ పుం పేదవర్గాల పిల్లలు 30 లక్షల రూపాయలైన తినడానికి అవకాశము పుండకపోతే ఇది ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వమని చెప్పకొనడము అన్యాయమని మనని చేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ కె రామయ్య చౌదరి (నందిపాడ్) — అధ్యక్షా, డా. చెన్నారెడ్డిగారు 1966-67 బడ్జెటును 3వ సంచవర్ష ప్రణాళిక అంత్యదశలోను, 4వ సంచవర్ష ప్రణాళిక ప్రారంభదశలోను, అన్ని వర్గాలకు, అన్నిరంగాలలో సూక్ష్మముగా ఆలోచించి సమగ్రమైన బడ్జెటును సమర్పించి వందుకు వారిని అభినందించక తప్పదు వస్తులు వేయకుండాపుంటే ఎలక్షన్లు దగ్గరకు వచ్చినవి వస్తులు వేయలేదు అని విమర్శిస్తారు. వస్తులు వేస్తే వస్తులు వేశారు ప్రజలపైన అని అంటారు అనే వారు మామూలుగా అంటూవుంటారుకాని దేశములోని అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు కొనసాగింనా ప్రజల జీవన వ్యయము పెరగాలన్నా వస్తులు వేయడము అవసరము వచ్చినపుడు వేయక తప్పదు. దేశమును అభివృద్ధి చేయాలనే బాధ్యతను వహించినడిపించేవారికి తెలుస్తుంది కాని విమర్శించే వారికి తెలియదని మనని చేస్తున్నాను. అప్పజిషన్ వారు విమర్శించడముతో కూడ ఇకవారు ప్రభుత్వములోకి వచ్చే ఆశ ఈ రాష్ట్రములోగాని, ఈ దేశములోగాని లేదు అని విమర్శించేధోరణి ప్రతిచోట కొనసాగుతున్నది కాని ఇంకేమీ కాదని మనవిచేస్తున్నాను. 3వ సంచవర్ష ప్రణాళికలయినప్పటికీ ధాన్యానికి నియమైన, నూటికి 80 మంది రైతులు వ్యవసాయముపైన ఆధారపడివున్న ఈ రాష్ట్రములో రేషనింగ్ని పెట్టి కొంత తిండి తగ్గించు కోండని చెప్పడము మనము 3వ ప్రణాళికలలో ఎంత అభివృద్ధిని నిధించాము, రైతులు ఎంత అభివృద్ధికి వచ్చారు అనేది ఆలోచించక తప్పదు. దీనిలోని లోపాలను సవరించుకొని 4వ ప్రణాళిక ప్రారంభములో అయినా అమలు జరపాలని మనవిచేస్తున్నాను.

మెట్ట తాలుకాలు, అభివృద్ధి ప్రాంతాలు అని రెండు రకాలు. మెట్ట ప్రాంతాలవారికి ఎంతవరకు సహకరిస్తున్నారు, ప్రోత్సహిస్తున్నారు అనేది ఆలోచించినపుడు మెట్ట తాలూకాలలో ఎటువంటి ఫలితము లేదని ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకుని రావడము సహజము కాదని అనిపిస్తున్నది. చిన్న నీటివనరులు చేపట్టడము చాల అవసరము. ఎలాంటి జీవనదులు ఆధారములేని ప్రాంతాలలో subsidy wells ఇవ్వడం, ఇంకా చిన్న నీటివనరులను అభివృద్ధి పరిస్తే చాల ఉపయోగము పుంటుంది. సంవత్సరము లోపల ఫలితము ఇచ్చే స్కీములు చాలవున్నవి. 25 ఎకరాలలోపు వున్న కుంటలు సమితి లెవెల్లో repair చేయడానికి అవకాశాలన్నవి కాని సమితులకు నిధులు చాల కొద్దిగా వున్నవి ఒక్కొక్క సమితికి 5,6 వేలు కంటే ఎక్కువగా ఇవ్వడము లేదు అది దురదృష్టకరమైన విషయము. ఒక్కొక్క సమితిలో 70,80 మైసరు ఇరిగేషన్ వర్క్సు వున్నవి.

ఇది ఆలోచించి మెట్ట తాలూకాలకు సహాయము చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఆయిల్ ఇంజనీరింగుని, పంపు సెట్టుగాని, బోరింగ్ సెట్టుగాని రైతులకు ఎక్కువగా ఇచ్చి సహాయము చేయడము కూడ ఆలోచించాలని అనుకుంటున్నాను. రైతులకు పరపతి సౌకర్యాలు దొరకడము లేదు. భూమి రసభా భ్యాంకులు పెట్టారు. ప్రతి తాలూకాలో ఈ భ్యాంకులు పెడుతున్నారు కాని ఏ రైతుకు సంవత్సరములో ఒక అప్పులు ఇవ్వలేని పద్ధతిలో ఇవ్వడం చట్టాలు అడ్డువడుతున్నవి. ఆ అడ్డంకులను తొలగించి రైతులకు ఎక్కువగా సహాయ పడాలని మనవి చేస్తున్నాను. రైతుకు విత్తనాలు, ఎరువులు, పీడి పురుగులు పోవడానికి మందులు సరఫరా చేసే ధరలకు సకాలములో అందచేయలేక పోవడం పెద్ద అటంకముగా కనిపిస్తున్నది. ఇకముందు అయినా మెట్ట తాలూకాలలో పుస్త రైతులకు మంచి విత్తనాలు, ఎరువులు సరఫరా చేయడానికి తగు శ్రద్ధ తీసుకొంటారని ఆశిస్తున్నాను. ఉదయగిరి తాలూకా చాల వెనుకబడివున్న ప్రాంతము అక్కడ మోటరుతోనే సాగుచేస్తూ జీవితాలు కొన సాగిస్తున్నారు. 3 ప్రణాళికలు అయినా మోటరుతోనే రైతులు మన దేశములో ఇంకా పున్నారంటే చాల హాస్యాస్పదమైన విషయము.

డెల్టా ప్రాంతంలో విద్యుచ్ఛక్తి ఇస్తున్నారు. రోడ్లు వేస్తున్నారు. హాస్పిటల్సు నిర్మిస్తున్నారు. కాలేజీలు పెడుతున్నారు కాని మెట్ట తాలూకాలలో ఒక హైస్కూలు కావాలంటే 10, 15 వేల రూపాయలు కట్టితేగాని జిల్లా పరిషత్తువారు open చేయమంటున్నారు. అప్పర్ ప్రయిమరీస్కూలు కావాలంటే కనీసం 2 వేల రూపాయలైన పెట్టి ఒక బిల్డింగు కట్టించ మంటున్నారు. మెట్ట తాలూకాలలో అసలు బీదప్రజలు, తినడానికి తిండి లేక, వుండడానికి ఇల్లు లేక నానాఅవస్థ పడు తున్నప్పుడు ఆ విధంగా కట్టగలరా అని అడుగుతున్నాను. కోవూరు తాలూకాలో కాలేజీ కట్టాలంటే 3 లక్షలు వసూలుచేసి యిచ్చి, 80 ఎకరాల స్థలము ఇచ్చారు. ఉదయగిరి తాలూకాలో ఏ హైస్కూలు కయినా 10 వేల కట్టాలంటే తాలూకా మొత్తము మీద వసూలు చేసినా 10 వేల రూపాయలు దొరికే పరిస్థితి లేదు. అటువంటిది relax చేసి, వెనుకబడిన ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధవహించాలని కోరుతున్నాను.

ఎలాంటి పీటీ వనరులు లేని తాలూకా ఉదయగిరి తాలూకా. కోవూరు తాలూకాకు విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరా చేశారు. అక్కడ ఒక్క సెంటు భూమికూడ సాగుచేయడానికి కరెంటును ఉపయోగించడము లేదు. ఏదో ఇళ్లలో దీపాలకు ఉపయోగించుకొంటున్నారు. అదే విద్యుచ్ఛక్తి మెట్ట ప్రాంతాలైన ఉదయగిరి తాలూకాలో ఇస్తే రైతులు మోటరుతోనే పరిస్థితి పోయి విద్యుచ్ఛక్తిని ఉపయోగించు కొని బావుల ఆధారముతో ఎక్కువ పండించే అవకాశము వుంటుంది. అందువల్ల మెట్ట తాలూకాల అభివృద్ధి కోసము విద్యుచ్ఛక్తి ఇస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఉదయగిరి తాలూకాలో గండిపాలెం ప్రాజెక్టు అని ఒక మీడియమ్ ప్రాజెక్టు వుంది. దాదాపు ఒక్కోటి అవుతుంది. 13 వేల ఎకరాలు సాగుదలకు వస్తుంది. 20 గ్రామాలు బాగుపడుతాయి. అది ఎప్పుడో శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు కట్టించిన ప్రాజెక్టు అని, ఆ తరువాత తెగిపోయినదని అనుకుంటూ వుంటాము. అక్కడ ఆనవాలు వున్నది. ఏనాడో శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు కట్టించిన ప్రాజెక్టు 3 ప్రణాళికలు జరిగి నప్పటికి మన ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వాల ఇంతవరకు పునరుద్ధరించలేక పోయినవి అంటే చాల హాస్యాస్పదమైన విషయము. ఇది మీడియం సైజు ప్రాజెక్టు. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి నచ్చ చెప్పి అయినా ఈ ప్రాజెక్టు పని వెంటనే కొన సాగిస్తారని ఆశిస్తూ, ఈ టైము ఇచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు చెబుతూ విరమిస్తున్నాను.

Sri P. Anthony Reddy (Anantapur)—Mr Speaker, Sir: Our Veteran Parliamentarian, Sri Tenneti Viswanatham yesterday began his speech by quoting a wise saying that one should see himself as others see him. He meant that the Government should not be complacent of their successes, but they should also note always their own failures. I am sure, our Government which is headed by Sri K. Brahmananda Reddy, a man of immense common sense and tact will surely follow the wise saying quoted by our veteran parliamentarian.

If we just go through the improvements in the State for the last 2 or 3 years, I am sure, everybody will be satisfied. In the industrial sector, we have succeeded in getting a number of industries. The Detonators Factory, the Time-pieces Factory, the Synthetic Drugs Co., Heavy Electricals—I can quote a number of these industries that we started in the State. They are really a great asset to our State. In matters of irrigation, our Government has done really very good things. Nagarjunasagar, probably one of the greatest projects in the world, will come into effect next year when it is expected to give water for a few lakhs of acres. The High level canal which, as it were, brings Ganges to the drought-affected parts is already in progress and a few thousands of acres are being irrigated. By next July, I am sure a few more thousands of acres will be brought under irrigation. Similarly, in various other fields also our Government has been doing very good work for which we should congratulate the Government for their successes in those fields.

But in the administrative field, however, our Government, somehow, are not able to give good progress. We had a number of Administrative Reforms Committees, but somehow, the evils of our administrative procedure, the Government was not able to tackle properly. The first and the greatest evil in our administrative procedure is red-tapism. As a matter of fact, recently one Mr Jha, a retired I.C.S. gave a fine article in Andhra Pradesh Journal under the heading "Mr Red-tapism". He clearly brought out therein the mentality of those who sit at the Secretariat level. A few months before Sri B. R. K. Sastri, I.A.S. of our State, had written a similar article wherein the same idea has been expounded by him. Therefore, Sir, if our administration should progress properly, this problem should be tackled. The recent Administrative Reforms Committee headed by our Revenue Minister has given very good and practical suggestions. If those

are put into practice, I am sure things will improve to a very great extent

Another difficulty in our administration at the secretariat level is the tyranny of the Finance Department. At every stage, the Finance has a say in the matter. If there is an item involving an expenditure of Rs. 5 or 10, the Finance has a say in that matter. A few months back, at the Government of India level, some reforms have been made giving certain powers to the particular ministries. Our Administrative Reforms Committee too has suggested a few very good suggestions to reduce the tyranny of the Finance Department. They said "once allotment is made to a particular department, the Secretary of that department must have almost the final say in the allocation of funds for the various heads under the same department". When the financial allotment is made to a particular department, why should the Finance Department interfere into the actual expenditure of that particular department as long as that department gives its assurance that it will not ask for more funds? If interference of the Finance Department is reduced, I am sure the works will be very good and the things can progress much quicker than what it is, and to a very great extent this red-tapism will be reduced.

In the budget speech our Minister for Finance has told us about certain economic measures that have been introduced in the State to reduce expenditure. He says that the office establishments should be reduced by 10 per cent. As far as I know, this reduction has not taken place. Similarly, they said expenditure on office contingencies should be reduced by 10 per cent. Of course, 10 per cent reduction in contingencies is almost a non-entity in a State where some crores of rupees are being spent. Another measure is the stoppage of purchase of vehicles, new fast vehicles, for the purpose of tours, etc. This, I am told, has led to more wastage than economy. As far as I know, because we are having old vehicles, the maintenance expenditure for repairs, etc., comes to Rs. 400 to Rs. 500 a month, and if this is calculated over a period of two years, we could as well have a new vehicle and the maintenance for it would be much less. I would go even to the extent of suggesting that instead of Government itself supplying jeeps, etc., they can instruct or help the officers to buy their own vehicles or rent them as it used to be in the British administration. I think it will be a good economic measure that the Government would be adopting.

I would like to mention about the problem of the N G O s. This problem has not been tackled properly. The Government is increasing the number of N G O s, but they are not able to pay them properly. With a pittance, when the standard of living is rising by leaps and bounds, how can one expect a half-starved man to do full justice for his work? Can we expect any efficiency from a hungry man? It is impossible. Even if we raise the D A by a few rupees, I do not think the problem will be solved for a long time. Therefore, the Government should find out ways and means by which they can reduce the number of N G O s in the departments and increase their efficiency by giving them something really good in the matter of pay, so that they will be above want for the next five or 10 years. If they could formulate such a formula, to that extent the N G O will be a happy man and a happy man will always be an efficient man. Therefore, I am sure the Minister will note this point.

Next, I would like to mention one point which is not quite pertinent to this, but I think it is better I mention it. Recently, the Education Department has issued instructions to the various District Educational Officers in the State that there should be a common examination at the level of VII standard—i.e., upper primary stage. I for one would believe that though examinations are a necessary evil, still some examination must be held at every stage. But before a common examination is held at every stage, we must see that every school has a uniform system of staff pattern. At present, in upper primary schools that we are having in villages, a number of classes are handled by one person. We have schools where L T teachers handle classes, whereas in other schools, secondary grade teacher handles classes. So, disparity between various schools exists in the State and this disparity is very great. Therefore, the primary classes handled by a L T teacher will definitely be of a higher standard than primary schools where classes are handled by a secondary grade teacher, and again the standard in schools where one teacher handles several classes will be less than in those where several teachers handle different classes. If you hold a common examination with such disparities, I am sure, especially schools in our villages where they do not have enough educational environment will suffer and that will lead to a lot of agitation, and it will not in any way help to raise the standards. I am sure, our Finance Minister will note these things and see that this problem is solved in such a way that the village schools do not suffer.

Thank you, Sir.

شری سلطان صلاح الدین اونسی (نتہر گئی)۔ مسٹر اسپیکر سر۔ جو بچٹ ہمارے سامنے دشن کیا تھا اوسکے متعلق میں یہ عرض کرونگا کہ جہاں تک عوام کے احساسات اور اوہکی مشکلات کا تعلق ہے اس میں کوئی خوشہا نات نظر نہیں آئی البتہ ابنا ظاہر ہے کہ ٹیکسس میں اضافہ نہیں کیا گیا۔ لیکن عوام کی سہولت اور بھلائی کے لئے اس بحث میں کوئی حیر نہیں رکھی گئی۔ عوام کی حوصلہ سازی ضروریات میں اوں کے تعلق میں مہنگائی میں جو اضافہ ہو گیا ہے اور اوسکی وجہ سے عوام اپنی زندگی میں مصیبت سے گرا رہے ہیں اوسکو دور کرنے کے لئے کوئی چیز اس بحث میں نہیں رکھی گئی۔ خاص طور پر سہرحیدرآباد میں جو بیرونگاری پھیلی ہوئی ہے اوسکو دور کرنے کے لئے کوئی منصوبہ اس بحث میں پیش نہیں کیا گیا۔ بلکہ ہر سال جو دس لاکھ روپیہ اس عرض کے لئے رکھے جاتے ہیں بھیسے افسوس کے ساتھ کہہنا پڑتا ہے کہ وہ بھی مناسب طور پر استعمال نہیں ہوئے۔ اس تعلق سے ایک کمیٹی دائی گئی کہ کس طرح اس رقم کو صرف کیا جائے ہمارے پاس مسٹر صاحب اوس کمیٹی کے حیرس ہیں اوس کمیٹی کے قواعد سامنے گئے اوس میں یہ واضح طور پر بتایا گیا کہ ہر تین مہینے میں ایک بار اوس کمیٹی کا اجلاس ہوگا لیکن کئی دن مہینے گزر گئے اوس کمیٹی کا آج تک اجلاس نہیں ہوا۔ اس سلسلہ میں چار پانچ سٹرس کھولے گئے ان میں جو کام ہونا ہے وہ یہ ہے کہ لغاتے سامنے جاتے ہیں یا جیتریان بمائی جاتی ہیں۔ کیا اس قسم کے کاموں سے شہر کی بیرونگاری دور ہو سکتی ہے۔ وہاں جو لوگ کام کرتے ہیں اوسیں روآئے صرف ڈیڑھ روپیہ مردوری دیتی ہے جو کمیٹی سامنے لگتی ہے اوسیں صرف اپنے ہی لوگوں کو لیا گیا ہے۔ اس سے معلوم ہوتا ہے کہ وہ دس لاکھ روپیہ کانگریس کے الیکشن فنڈ کے طور پر رکھے گئے ہیں تاکہ اپنے بیرونگار ورکرز کی پرورش کی جائے اور آئندہ الیکشن میں اپنے موقف کو مضبوط کیا جائے۔ میں یہ پوچھنا چاہتا ہوں کہ گریسٹ پانچ برس سے اس کام کے لئے رقم رکوی جارہی ہے لیکن اعداد شمار کے دربعہ کیا آپ یہ تلاش کیں گے کہ کتنے بیرونگار لوگوں کو روگار دلایا گیا۔ واقعہ یہ ہے کہ اس تعلق سے آپ کے پاس کوئی منصوبہ نہیں ہے۔

کارپورس کے تعلق سے میں یہ عرض کرونگا کہ حیدرآباد میونسپل کارپوریشن کو گورنمنٹ مدد دی ہے۔ اور قانون بلدیہ کے تحت گورنمنٹ کو بلدیہ کا بچٹ منظور کرنے کا اختیار ہے۔ جب تک کہ گورنمنٹ منظوری نہ دے اوسکا نفاذ عمل میں نہیں آ سکتا۔ کارپوریشن کی جانب سے ری اسسیمیٹ کے سلسلہ میں مختلف مکانات کے ٹیکسس میں (۲) گنا اضافہ کر دیا گیا ہے۔ یہ جو چار گنا سالانہ ٹیکس میں اضافہ کیا گیا ہے اوسیں گورنمنٹ توجہ نہیں دے رہی ہے۔ عوام کی مشکلات سے دو چار ہونے جارہے ہیں اوس پر غور نہیں کیا جا رہا ہے۔

لوگ اب بے قرار ہو کر کارپورس کو درحواسیں دے رہے ہیں کہ ہم رندگی بھر
مکان میں رہیں گے اوسکے بعد یہ مکان کارپورس کو دے دینگے۔ (ناکہ
ٹیکس سے بچات ہو)۔

کارپورس ایک ڈائری سائے کرتی ہے اوسکا نام ہے ”آندھرا پردیس
آفیسل ڈائری“۔ اوسمیں حیدرآباد کی ایک پراسٹیٹیوٹ کی فوٹو سائے کیجانی ہے۔
میں یہ بوجھوں کا کہ کیا کارپورس کو کوئی اور تصویر میں ملی حویہ
تصویر سائے کیجی۔ یہ تصویر حیدرآباد کی ایک پراسٹیٹیوٹ کی ہے جو محبوب
کی مہدی میں رہتی ہے اور اس کا نام سرباج ہے۔ اس ڈائری میں ایک بوہارے
پرائم مسٹر کی فوٹو ہے اور ایک طرف یہ فوٹو ہے کیا ہمارے حیدرآباد کی
بھدی اور تمدن یہی ہے جس پر ہم ناکرتے ہیں۔ (انٹریس) (آریمل ممبر
نے ڈائری بتاتے ہوئے کہا) یہ آندھرا پردیس کی آفیسل ڈائری ہے۔ ایک طرف
تو شری لال ہادر شاستری کی تصویر ہے اور دوسری طرف ایک پراسٹیٹیوٹ کی
فوٹو سائے کیجی ہے مجھے بڑے افسوس کے ساتھ ان واقعات کو بتانا پڑتا ہے۔
ہم کو عور کرنا چاہئے کہ آج کس طرح کے حالات ہمارے سامنے آ رہے ہیں اور
کس طرح ہم انکا مقابلہ کر سکتے ہیں لیکن گورنمنٹ اس سلسلہ میں کسی قسم
کا قدم اٹھانا نہیں چاہتی۔

مسلم وفد بورڈ کے تعلق سے میں یہ کہوں گا کہ وفد بورڈ کے حالات کو
دیکھتے ہوئے گورنمنٹ نے اسکو تحلیل کر دیا ہے۔ اس تحلیل کی مدت میں مزید
بہ مہیے کی توسیع دی گئی ہے۔ لیکن میں چاہوں گا کہ الیکس سے پہلے وفد بورڈ
کو یہ بتایا جائے کیونکہ اگر اس سے پہلے اسکی تشکیل دی گئی تو صاف ظاہر ہوگا
بورڈ کے تعلق سے حسب عوامی نمائندگی کا سوال آتا ہے تو ایسے نمائندوں کو
مطرح کیا جاتا ہے جن پر عوام کا اعتماد ہے لیکن جن لوگوں پر عوام کا اعتماد
نہیں ہے ان لوگوں کو منتخب کیا جاتا ہے۔ ہر شخص کا ایک کردار ہوتا ہے۔
جہاں مسلم مذہب کے تعلق سے کوئی چیز آتی ہے تو وہاں ہر ایسے لوگوں کو
لیا جانا چاہئے جو مذہبی کردار کے حامل ہوں ویسے ہی لوگوں کو مسلم وفد
بورڈ کے لئے منتخب کیا جانا چاہئے۔

زبان اردو کے تعلق سے مجھے افسوس کے ساتھ کہنا پڑتا ہے کہ بعض لوگوں
نے اس کے خلاف بیان دیا ہے۔ مجھے خاص طور پر کمیونسٹ پارٹی کے تعلق سے
یہ کہنا پڑتا ہے کہ کونسل میں لیڈر آف دی اپوزیشن نے اسکی نائید میں
بیان دیا ہے وہ میرے ساتھ کمیٹی میں موجود تھے جو وزیر قانون نے طلب کی تھی
مخدوم صاحب وہاں موجود تھے انہوں نے کہا کہ اب جب کہ تلگو کو آندھرا
پردیش کی سرکاری زبان بنایا جا رہا ہے تو اردو کو بھی قانونی موقف عطا کیا

جائے۔ ہم کسی اور حیر کا مطالبہ نہیں کر رہے ہیں بلکہ ہم ان لوگوں کے خلاف نہیں ہیں
ہم نائنڈ کرے ہیں کہ آندھرا پردیش کی سرکاری رباں بلگو قرار دی جائے
لیکن ساتھ ہی ساتھ اردو کو بھی قانونی محفظ عطا کیا جائے۔ کونسل کے
اپورس لئڈر کہتے ہیں کہ ایسا ہونا چاہئے۔ لیکن اسمبلی میں حوالیدر اس
نارٹی کے ہیں وہ اس کے خلاف ہیں اس حوالہ کا اسٹیٹ کی جیو کمیونسٹ پارٹی
ہے وہ اس سلسلہ میں ادبی پالیسی کا اعلان کرے۔ یہ بات مناسب نہیں کہ وہاں
پر ایک بات کہجائے اور ہاں انکے بات کیجائے۔

ایک اور بات میں یہ عرض کروں گا کہ نظام آباد میں جو لوگ مسادات سے
متاثر ہوئے ہیں ان کو مدد دینی چاہئے۔ لیکن اب تک ان کو مدد نہیں دی گئی
یہ ایک بڑی بات ہے۔ وہاں پر لوگوں کا لاکھوں روپیوں کا نقصان ہو گیا
ہے لیکن ان کو مدد دینے کے لئے اب تک کسی قسم کی کارروائی نہیں کی گئی۔
اگر ان کی مدد نہیں کی گئی تو وہاں کے لوگوں میں شکوک اور شبہات پیدا ہو
جائیں گے۔ اور ان میں بد دلی پیدا ہو جائیگی۔ میرا یہ مطالبہ ہے کہ
پریسڈنٹ آف انڈیا مسلمانوں کی معاشی حالات کا جائزہ لیں اور ان کے مسائل
معلوم کرنے کے لئے انکے کمشنر سائیں۔ ورنہ صرف چند اشخاص مسلمانوں کے
سامنے رکھ کر یہ سمجھ لیا کہ ان کے کوئی مسائل نہیں ہیں۔ ہم کو اس معاملہ
پر غور کرنا چاہئے کہ آخر کیا بات ہے کہ جہاں پر مسلمانوں کی کچھ تجارت
ہے وہاں پر مسادات ہوتے ہیں اور ان کی تجارت کو نقصان پہنچایا جاتا ہے۔
جہاں پر ان کی بیڑیوں کی تجارت تھی وہاں پر مسادات ہوئے۔ بنگال میں
اونکی تجارت بھی وہاں مسادات ہوئے۔ فیروز آباد میں اونکی چوڑیوں کی
تجارت تھی وہاں پر مسادات ہوئے جہاں جہاں بھی اونکی تجارت ہے وہاں پر
مسادات ہوئے اور اونکی تجارت ختم کر دی جاتی ہے۔ دوسری طرف حالت یہ
ہے کہ ملازمتوں میں ان کا کوئی تناسب ہی نہیں ہے۔ اگر وہ کوئی کام کرنا
چاہتے ہیں تو اوسمین رکاوٹ پیدا کی جاتی ہے۔ اس لئے میں یہ کہوں گا کہ
جب تک ایک کمیٹی ٹھہرا کر اس کی تحقیقات نہ کیجائے مسلمانوں کے تحفظ کا سامان
نہیں ہوگا۔ اس لئے بہتر یہ ہے کہ ایک تحقیقاتی کمیٹی ٹھہرائی جائے اور اس کی
پوری پوری چھان بین کی جائے کہ ۱۸ برس گزر جانے کے بعد بھی مسادات کی
روک تھام کیوں نہ ہو سکی۔ دنیا کے سامنے تو آپ یہ بتاتے ہیں کہ ہمارے پاس
فلان منسٹر مسلمان ہے۔ نائب منسٹر مسلمان ہے۔ نائب صدر جمہوریہ مسلمان ہیں
وغیرہ وغیرہ۔ لیکن کیا بات ہے کہ مسادات اس قدر مستطہ پیلے پر کیوں
ہوتے ہیں۔ ایک چیز میں یہ عرض کروں گا کہ مسلمانوں کو ملازمت میں ان کی
آبادی کے تناسب سے ملازمتیں دی جائیں۔ رباں کے تعلق سے میں یہ عرض کروں گا کہ

حکومت تمام اسٹیٹ ایسی ایسی رہاں کے بعلو سے مطالبہ کررہی ہیں جو کوں وجہ
ہیں کہ اردو رہاں کا بھی تحفظ نہ کیا جائے۔

میں آپ کا مسکور ہوں کہ آپ نے مجھے تقریر کا موقع دیا۔

శ్రీమతి ఎ కమలాదేవి (ఆలేరు) — అధ్యక్షా, నాలుగురోజులనుంచి బడ్జెటుమీద చర్చల జరుగుతున్నాయి. ఒకటైదు యిప్పుడే కమ్యూనిస్టుపార్టీ గురించి మాట్లాడారు. అధికార భాష విషయంలో కమ్యూనిస్టుపార్టీ తన విధానాన్ని మొదటినుంచి ఖచ్చితంగానే చెబుతున్నది. తెలుగును అధికారభాషగా అంగీకరిస్తే, ఉర్దూను రీజనల్ భాషగా అంగీకరించాలని కమ్యూనిస్టుపార్టీ చెబుతున్నదని, శ్రీ ఒకటైదుగారికి చెబుతున్నాను ఈ ఉదయం శ్రీ భాట్టం శ్రీరామమూర్తిగారి ఉపన్యాసం విన్నాను మనం సోషలిజంవైపుకు పోతున్నట్లు ఎక్కడా కనుపించడంలేదు కాంగ్రెసు మహాసభల్లో సోషలిజం గురించి తీర్మానాలు చేస్తూ ఉంటారు దాని అమలుకు ఎట్టి చర్యలూ తీసుకోవడంలేదు. పైవాడు పైనే ఉంటున్నాడు క్రిందివాళ్లు క్రిందే ఉంటున్నారు తారతమ్యాలు తగ్గడంలేదు పైగా ఎక్కువ అయి పోతున్నాయి కనీసం ప్రజలలో ఉన్న ఎక్కువ తక్కువలను తగ్గించడానికైన ప్రయత్నాలు జరగడంలేదు.

తెలంగాణ, ఆంధ్రకలసి ఆంధ్రప్రదేశ్ అయింది మొత్తం ప్రజలలో ఉన్న disparity తగ్గించకపోయినా, ఈరెండు ప్రాంతాలలోనైనా తగ్గించడం అవసరం తెలంగాణా అభివృద్ధికొరకు కేటాయించిన డబ్బు, తెలంగాణాకు ఖర్చు పెట్టడంలేదు దీని గురించి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను గత మూడు సంవత్సరప్రణాళికలు ఈ వివిధంగా చేతనూ అంటే చెప్పడానికివీలులేదు. మనం 2వ ప్రణాళికమధ్యకాలంలో మన రెండు ప్రాంతాలవారము కలిశాము మూడవ ప్రణాళికలో లెక్కలు చూచినా ఇది కనబడుతుంది ఈ సంవత్సరం ఆర్థికమంత్రి చెన్నారెడ్డిగారు propose చేసిన budget చూస్తే ఆంధ్రప్రాంతంయొక్క income 109 కోట్ల రూపాయలు కాగా ఖర్చు 113 కోట్ల రూపాయలు. తెలంగాణా ప్రాంతంయొక్క income 68 కోట్ల రూపాయలుకాగా ఖర్చు 60 కోట్ల రూపాయలు పెట్టుతున్నాము నేను ఆంధ్ర తెలంగాణా feelings తేవడానికి చెప్పడంలేదు. చెన్నారెడ్డిగారు Finance Minister గా వుండి తెలంగాణాలోవున్న మిగులును ఆంధ్రప్రాంతంలో ఖర్చు చేయడం ఏమి సమంజసంగా కనబడడం లేదు. మనం సోషలిజంవైపు పురోగమించాలని చెప్పి ఒక ప్రాంతానికి మరొక ప్రాంతానికి మధ్యవున్న హెచ్చు తగ్గులను తగ్గించాలని చెప్పతూ ఉండి స్పష్టంలో ఒక ప్రాంతంలో వున్న ప్రజలు అట్టుడుగు వడి వున్నప్పుడు సోషలిజంవైపు మనం వివిధంగా పోతున్నామో ఆలోచించాలి చెన్నారెడ్డిగారు opposition లో వున్నప్పుడు తెలంగాణా ఫండ్స్ తెలంగాణా కమిటీకే ఇవ్వాలని సూచించడం జరిగింది. ఆ కమిటీయే తెలంగాణా నిధులు ఖర్చు చేయాలని చెప్పారు గాని ఈ సంవత్సరం మిగులు 5 కోట్ల రూపాయలు చూపించాం గాని ఆంధ్రప్రాంతానికి ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టుతున్నాము. మూడవ ప్రణాళిక లెక్కలచూస్తే ఆంధ్రలో ఎక్కువ అంటే అనుకున్నదానికన్న 17 కోట్లు అదనంగా తెలంగాణాలో అంచనాలకు తక్కువగా అంటే 17 కోట్లు minus ఖర్చు పెట్టాం ఇప్పుడు ఒక్కొక్క item తీసుకొని పరిశీలిస్తే 3 వ ప్రణాళికా కాలంలో ఆంధ్రలో 2 Medical Colleges క్రొత్తగా తెరవడం జరిగింది గాని తెలంగాణాకు ఒకటిలేదు తెలంగాణాలోవున్న Medical Collegeను Central Institute of Researchగా మార్చడంజరిగింది. Central

institute కాలంటే కొత్తది పెట్టుకోవచ్చుకదా అదే విధంగా Hospitals లో Beds increase చేయడానికి 139.17 కోట్లు ఆంధ్రలో ఖర్చు చేయబడితే తెలంగాణలో 63.37 కోట్లు రూపాయలు ఖర్చు చేయబడింది అదేవిధంగా Electricity చూస్తే మూడవ ప్రాంతంలో 750 గ్రామాలు ఆంధ్రలోనూ, 235 గ్రామాలు తెలంగాణలోనూ electrify చేయాలని target పెట్టుకున్నాం 4వ ప్రణాళిక కాలంలో ఆంధ్రలో 1350 తెలంగాణలో 301 గ్రామాలు మాత్రమే target పెట్టారు ఎ 4.1 కూడా లేదన్నమాట బాగా అభివృద్ధి అయిన ప్రాంతాలలోనే ఇంకా అభివృద్ధి జరుగుతోంది Educational గా చూస్తే తెలంగాణలోనూ ఆంధ్రలోనూ patterns స్వరూప ఉన్నాయి ఆంధ్రలో subjects ప్రకారం teachers ను ఎక్కువమైనారు తెలంగాణలో అవిధంగా కాదు ఆంధ్ర Pattern పెట్టుకోవాలని అనుకున్నాము అయితే ఇది కొత్తగా పెట్టిన స్కూల్స్ కే వర్తిస్తుంది గాని తెలంగాణలో teaching staff కొరత ఎంతో ఎక్కువగా ఉన్నా కూడా 1% శ్రద్ధ కూడా గవర్నమెంటు తీసుకోలేదు ఇక Welfare విషయాలే తీసుకుందాం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో 49 లక్షలు సంచయించి ఆంధ్రలో 20 లక్షలు, తెలంగాణలో 21 లక్షలు వుంటే ఆంధ్రలో 103.80 లక్షల రూపాయలు తెలంగాణలో 49.65 లక్షలు ఖర్చు పెట్టుతున్నారు ఇది జనాభా దామాషా ప్రకారం జరగలేదు న్యాయంగా చూస్తే ఈ Plan allotments జనాభా దామాషాలో జరుగలేదు కనీసం 21 నిష్పత్తిలో కూడా జరుగలేదు. ఇక technical education చూస్తే మన Planning Commission గాని, Central Government గాని మూడవ ప్రణాళిక కాలంలో ప్రతి జిల్లాకు ఒక Polytechnic పెట్టాలని చెప్పింది గాని మన ప్రభుత్వం ఏమి చేసింది? 9 Polytechnics ఆంధ్రలో 2 తెలంగాణలో తెరవడం జరిగింది తెలంగాణలోని 5 జిల్లాలలో Polytechnics లేవు. ఈ జిల్లాలకు Polytechnics కాలంటే ఎన్ని ప్రణాళికలు కావాలో తెలియదు చరిత్రంగా మనం లెక్కలు తీసుకొని చూస్తే ఎంతైనా వుంది కనీసం మనపై వేర్వేరు ప్రాంతాలవారు ఒకే రాష్ట్రం క్రిందికి వచ్చినా ఖర్చు పెట్టినవారు చూస్తే రెండు ప్రాంతాలలో ఒకే విధంగా ఒక level లో జరగడంలేదని విదితం అవుతుంది ఇక యీ budget లో పోచంపాడు ప్రాజెక్టు రకు 1 కోటి 20 లక్షలు కేటాయించారు ఏదో ఏదేవారి కన్నులు తుడిచేదానికి ఈ budget లో దీనిని చూపించి వుంటారేమో అని నా లనుమానం ఈ పోచంపాడు సమస్య వచ్చినప్పుడు ఎ.సి. సుబ్బారెడ్డిగారు మీ తెలంగాణ ఫండ్స్ ఇస్తే ఖర్చు పెట్టుతాము చేస్తాము అని అలాన్నారు. గత సంవత్సరం budget లో తెలంగాణలో ఖర్చు తగ్గించి మిగులు బడ్జెటు చూపిస్తు వచ్చారు మరి ఆమిగులు ఎందుకు చూపించారు? పోయినసారి 5 కోట్ల రూపాయలు మిగులు చూపించారు. మరి ఆడబ్బు ఎందుకు ఖర్చుచేయరు? ఈ బడ్జెటులో 1 కోటి 20 లక్షలు చూపించారేగాని దానిని వచ్చే సంవత్సరం ఖర్చు పెట్టరు అని వేసే రూఫ్ గా చెప్పుతున్నాను తెలంగాణ సభ్యులను సంతుష్టి పరచేదానికిగాని ఇంకోకటిమాత్రం కాదు పోచంపాడు ప్రాజెక్టు కూడా పూర్వం హైదరాబాదు గవర్నమెంటు 20 లక్షలు సాగు తేవాలని Plan వేస్తే ఈ గవర్నమెంటు 415 లక్షలకు దానిని కుదించి పెట్టారు పోనీ దానివైన వూరి చేకారా అంటే లేదు.

(Sri P. Narayana Reddy in the Chair)

ఒకకోటి రూపాయలు ఖర్చుపెట్టుతారా అని అనుమానంగావుంది భూములు మునిగి పోతూవుంటే acquire చేయడానికి ఒక కలెక్టరును వేశారు ఎవరెవరి భూములు మునిగిపోతున్నాయో లెక్కలు వేయ గలిగినారా? ఈ పరిస్థితులలో మనం అర్థికంగా ఎటువోతున్నామో దానిపై తెలుస్తుంది తెలంగాణాలోవున్న ఈ ఒకే ప్రాజెక్టును 4 సంవత్సరాలు pend 'గ్' లో పెట్టి ప్రతి బడ్జెటులో దానిని చూపిస్తూ రావడంలో ఉద్దేశ్యం ఏమిటో అలోచించాలి మన ఎవరోళ్ళున్న ఈ విధంగావున్నది ఇది ఆచారోల్పత్తికి తోడ్పడేదేనా? గత సంవత్సరంకన్నా ఈ సంవత్సరం రైతులకు అప్పులు ఇచ్చే విషయంలో ఏమైనా అభివృద్ధివుందా అంటే అటువంటిదేమిలేదు ఇక ఎరువులు సమస్య తీసుకుంటూ మన రాష్ట్రానికి Central Government 6 లక్షల టన్నులు allot చేసింది గాని మనకు వచ్చింది ఎంత అంటే 2/3 లక్షల టన్నులు ఆంధ్రప్రదేశ్ కు 12 లక్షల టన్నులు ఎరువులు అవసరంకాగా Central Government allot చేసింది 6 లక్షల టన్నులు మాత్రం కాగా అందులో మనకు actual గా చేసింది 2/3 లక్షల టన్నులు మాత్రము ఇది ఏవిధంగా రైతులకు సరిపడుతుంది మొన్న తాడేపల్లిగూడెంలో రైతు మహాసభ జరిగిననప్పుడు చాలామంది రైతులు ఈ సంగతి చెప్పారట ఒక్కొక్క గ్రామానికి ఒక కిలోగ్రాం చొప్పున ఇచ్చారట వ్యవసాయాభివృద్ధి దృష్ట్యా అలోచించినప్పుడు ఏవిధంగా సరిపడుతుందో అర్థం కావడంలేదు మరి Blackmarket లో ఎంత కావాలో అంత supply చేస్తున్నారు ఒక సంవి 30 రూపాయలది 100 రూపాయలకు కూడా బాక్సులో అమ్ముకుంటున్నారంటే దీనికి కారణం ఏమిట బాక్సులోకి ఈ సరుకు ఏవిధంగా నోతావుందో ఒకసారి మినిస్టరుగారు ఆలోచించి అంతే కాదు గ్రామాలలో వ్యవసాయం అభివృద్ధి కావాలంటే ఏవో పరపతి సంఘాలు ఏర్పాటుచేసి పర స్పష్టించడానికి ప్రయత్నం జరగలేదు దీనికిగాను ఆంధ్రలో ఒక పద్ధతి, తెలంగాణాలో వే పద్ధతివుంది తెలంగాణాలో land revenue కు 10/12 రెట్లు ఇవ్వవలసివుంది ఆంధ్రా భూమియొక్క valuation బట్టి వుంది తెలంగాణాకు కూడా ఈ పద్ధతి ప్రకారమే ఇవ్వాలని నిర్ణయం చేశారు ఇప్పుడు Central Bank నుంచి దీనికింద 239 పరపతి సంఘాలు ఉన్నాయి ఈ Central Bank నుంచి apex బ్యాంకులకు 30 నుండి 33 లక్షల రూపాయలు మాత్రమే లోను ఇస్తున్నారు క్రొత్త పద్ధతి ప్రకారం ఇవ్వాలంటే ఈ 239 సంఘాలవారికి అవిధంగా 30-33 లక్షలు ఇస్తేనేగాని సరిపడదు. అప్పులు ఇచ్చే రూపాయలను 40 దాకా లెక్కలు తయారుచేసి పంపితే మా భువనగిరి సెంట్రల్ బ్యాంకులో 6 లక్షలు కంటే ఎక్కువ ఇవ్వడానికి వీలులేకపోయింది ఏదో ప్రస్తుతంవున్న పద్ధతి మార్చి క్రొత్త పద్ధతిలో మేము అప్పులు ఇవ్వబోతున్నామని చెప్పినంత మాత్రాన లేక కాగితాలపై ఏదో ప్రాసినంతమాత్రాన రైతులకు మేలు చేకూడడంలేదు రైతులు చాలామంది బాధపడు తున్నారు. అదేవిధంగా ఈ crop loans ఇస్తున్నారు ఇంకా ఎక్కువగా ఇవ్వాలని వుందిగాని డబ్బు మాత్రం లేదు అంటారు ఆ crop loans కు కూడా డబ్బులేదు బ్యాంకుల్లో డబ్బు పెంచకపోవడంవల్ల ఈ crop loans కు కూడా డబ్బు ఇవ్వలేని స్థితిలో వున్నాం ఈవిధంగా అయితే వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి గాని, అర్థిక లోటును తీర్చుకోవడానికిగాని వీలుండదు మనం కరువు పరిస్థితిని ఎదుర్కోవాలన్న, ఇతర దేశాలమీద ఆధారపడకుండా వుండాలన్నా

వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోవాలి ఈ వ్యవసాయ వివృద్ధికి ప్రభుత్వం ఏమైనా కృషి చేస్తోందా అంటే వారు ఇచ్చిన అంకెలకు బట్టి ఏమీ చేయాలని పరిస్థితి కలుగుతుంది దీనికి సాధనాలు ఒక సామ్యము (solution) చెప్పారు ఎరువులు ఎక్కువ ఇస్తే అది కాని, బ్యాంకులద్వారా లోను, ఎక్కువ ఇవ్వడానికి ప్రయత్నిస్తే అది కాని చెప్పబడగా 1965-66లో ఆ సంస్థిత గురించి వెబుతూ అమెరికానుంచిగాని, ఇతర దేశాలనుంచి గాని ఆహార సహాయం లభించునట్లు ఆ దృష్ట్యా పరిస్థితిని చక్కబర్చుకోవచ్చుననే ఆశిస్తున్నాను అని చెప్పారు. ఇక్కడ మరే ఎంటలను అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి ఎరువులు ఎక్కువ ఇద్దామనే అభిప్రాయం మన ఆర్థిక సంస్థితిని చక్కవరుచుకోవడానికిగాని, కరువు పరిస్థితిని ఎదుర్కోవడానికిగాని అత్యంత లాంటి ఇంట దేశాలకు భిక్షంకోసం ప్రభుత్వం సోతుంది గాని వేరే మార్గం చూడాలి. ఎక్కడ ఏమీ ఎదురుపడని పిలిచి (ఏమయ్యా) నువ్వు బాగానే స్పృహకదా, భిక్షం ఎత్తుకోవడం ఎదురు, కష్టపడి పనిచేసుకోరాదా అంటే మా వుల్లే భిక్షం ఎత్తుకోవడం, అది రాదు అసాధ్యం చెయ్యరాదు అలాగే ఈ ప్రభుత్వంకూడా భిక్షం ఎత్తుకోవడమే వుచ్చిగా పెట్టుకుంటే మార్గం అది ప్రమాదానికి దారితీస్తుంది ఆభిక్షావ్రాతను మనం చేపట్టకూడదు కనుక మన అభివృద్ధి కోసం నైపు అటు లేకుండా మన ఆహారధాన్యాలను మనమే పెండించుకోవడానికి ఎందుకు ప్రయత్నించకూడదు? కేరళలోని రాష్ట్ర విషయంవేరు అక్కడ దాని అంశం కాని మన అభివృద్ధి కోసం ఏమీగా పంటపండి రాష్ట్రంకూడా అమెరికావైపు చేతులు చాచి భిక్షం ఎత్తుకొని ప్రయత్నించేది ఎంత మాత్రం సరైనది కాదని నేను మనని చెప్తున్నాను మన ఆహార సంస్థితిని చక్కబరుచుకోవడానికి, కరువు పరిస్థితిని దాటడానికి మనం గట్టిగా కృషి చేయాలని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ కె. వి. రెడ్డి (బోధన్) — అధ్యక్షా, ఆర్థిక శాఖామంత్రులు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటును నేను మునుపూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను బడ్జెటు విషయమై మాట్లాడేటప్పుడు ముఖ్యంగా ప్రతి వర్షం నభ్యులు చాలామంది ప్రజాపరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని కేటాయింపులు ఆరుగలేదనీ, ప్రభుత్వం అభివృద్ధి మార్గాన పోవడంలేదనీ విమర్శలు చేస్తున్నారు. అప్పుగారు గాని కలులాచేసినారు గాని మాట్లాడుతూ అదనపు పన్నులువేసి రైతులనుండి ఎరువు తీస్తున్నారు. రైతులకు అన్యాయం జరుగుతోందని చెప్పారు. కాని ఈనాడు అదనపు పన్నులు వేస్తున్నారంటే అది రైతుల సొంతదానికి భూములకు అదనంగా నీటి సదుపాయాలు కలుగజేయడంకొరకు ఎరువుల సృష్టికొరకు కట్టించి, విద్యుచ్ఛక్తిని ఎక్కువగా ఉత్పత్తి చేయడం కొరకు, చెరువులను బావులను నిర్మిస్తున్నాయి యడం కొరకు, త్రవ్వడంకొరకు ఈ అదనపు పన్నులు వేయక ఏమిటి. అందుచే ఎక్కువపెట్టే వ్యతిరేకించిన వారంతా ఈనాడు అదంతా మరచిపోయి బడ్జెట్టు నూరుకోట్లనుండి 70 కోట్లకు తగ్గి వచ్చింది; కేటాయింపులు సరిగాలేవు విద్యుచ్ఛక్తి గ్రామాలకు ఇవ్వలేదు. స్కూళ్ళకు భవనాలులేవు; విద్యార్థులు లేరు, పంతుళ్ళు లేరు అని చెబుతున్నారు. ఏ ప్రభుత్వం అయినా పన్నులు వేయటండా, పెంపులేకుండా ఏరకంగా ప్రజా అవసరాలకొరకు పథకాలు రూపొందిస్తుందో నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఈరకమైన election ఉపన్యాసాలవల్ల తాళంలేదు. ప్రభుత్వంతో సహకరించి, అదనంగా ప్రభుత్వానికి డబ్బువచ్చే మార్గాలలో సహకరించి, అడబ్బును సక్రమంగా ప్రజా అవసరాలకోసం వినియోగపడే విధంగా వారు ప్రభుత్వానికి లోడ్వడాని మనని చెప్తున్నారు.

ఇందాక లభ్య ఎన్నికల ఊపనాన ధోరణిలో మాట్లాడారు ఇంత రాజకీయ అనుభవంనుండి కూడా వారు ప్రభుత్వంపై విధంగా దుయ్యబట్టడం వారికి తగినవని, గత సంవత్సరం భారతదేశ ఎన్నో అంశాలను ఎదుర్కొనలసి వచ్చింది బయటదేశాలతోవచ్చిన యుద్ధాలవల్లనైతేనేమి దేశంలో ఏర్పడిన కరువు కారణాలవల్లనైతేనేమి అదనంగా డబ్బు ఖర్చుపెట్టవలసి వచ్చింది అందువల్లనే మన బడ్జెటును కొంత రగ్గించుకోవలసి వచ్చింది శ్రీమతి కమలాదేవిగారు మాట్లాడుతూ సోచంపాడు ప్రాజెక్టు డబ్బు రగ్గించారు అని సోచంపాడు ప్రాజెక్టుకుంటే ఎంతో ముందు మొదలుపెట్టే, మనూరు సూర్యకోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టినా ఈరోజుకు కూడా రైతాంగానికి వీరు ఇవ్వలేని పరిస్థితిలో నాగార్జునసాగర్ వుంది మన అందరి ఒత్తిడివల్ల, జిల్లాలలో ప్రజల అవసరాల దృష్ట్యా ఇవన్నీ పూర్తి చేయాలని ప్రభుత్వం ఎంతో ఆశతో ఎన్నో సనులు కలపెట్టింది నూరుకోట్లు కాదు, 500 కోట్లు ఖర్చుపెట్టినా కానీ మన అవసరాలను పూర్తిగా తీర్చుకోలేని పరిస్థితిలో మనం వున్నాం మనకు అవసరాలు ఎక్కువగా వున్నాయి డబ్బు తక్కువగావుంది ఈ సంగతిని గౌరవనీయులు గుర్తించి విమర్శించేటప్పుడు ఏది ఎంతవరకూ సాధ్యమో ఆలోచించి, ప్రభుత్వానికి కొన్ని నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలు ఇచ్చే ధోరణిలో వుండాలి అలా చేసినాడు ప్రభుత్వం ముందుకు పోవడానికి వీలు ఏర్పడుతుంది ప్రజావసరాలు తీర్చడానికి వీలుంటుంది అని మనవిచేస్తున్నాను అయితే ప్రభుత్వంలో కొంత దుబాదా వున్నమాట వాస్తవమే దానికి నేను కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకున్నాను కోఆపరేటివ్ సంస్థద్వారా రైతు మిల్లులు కట్టడానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటుంది దేశం అంతటా ఇప్పుడు రైతుమిల్లులు వున్నాయి ఎక్కడైనా తక్కువగావున్న ప్రాంతాల్లో ప్రజలే కట్టడానికి తయారుగా వున్నారు. వారు చిన్నచిన్న పరిశ్రమలు పెట్టుకోవడానికి సిద్ధంగా వున్నారు అటువంటప్పుడు వాటికోసం మనం పెద్ద పెట్టబడులు పెట్టడం సమంజసం కాదేమో? తొందరపడి డబ్బు ఖర్చుపెట్టడం అవుతుందేమో అనుకోవాలి. Food Corporation గిడ్డంగుల కొరకు లక్షలాది రూపాయలు ఖర్చుపెట్టినాం. ధాన్యాన్ని మూడు, నాలుగు నెలలు నిల్వ చేసేదానికి రైతులకు కొన్ని పద్ధతులున్నాయి. అటువంటప్పుడు ఇన్ని లక్షలూ ఖర్చుపెట్టి గిడ్డంగులు కట్టడం అంత సమంజసం కాదేమో, ఆస్పత్రులకోసం, ఇతర ప్రభుత్వ భవనాలకోసం లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నాం అది తగ్గించుకొని simple structure కట్టుకుంటే ఆ మిగిలిన డబ్బును ఆహార సమస్యను పరిష్కరించడానికి, ఇతర అభివృద్ధి పనులకు ఉపయోగించుకోవచ్చునని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. వాస్తవం జిల్లా అయిన విజయవాడ జిల్లాలో అదృష్టవశాత్తు 35 సంవత్సరాల క్రితం నిజాంసాగర్ ప్రాజెక్టు కట్టడంవల్ల అక్కడ వరిధాన్యం, చెరకు పండుతున్నది. పండించడం అంటే ఏదో కొద్ది మొత్తంలో లేదు 2½ లక్షల టన్నుల వరి ధాన్యాన్ని పండిస్తున్నారు. నగటున చూచుకుంటే ధాన్యం ధర 10 కోట్ల రూపాయలు, చెరకువల్ల వచ్చే పంచదార ధర చూచుకుంటే 6 నుండి 8 కోట్ల రూపాయలవరకు వుంది ప్రతి సంవత్సరం 18 కోట్ల రూపాయలను వ్యవసాయంమీద తీసే ప్రాజెక్టు అది అటువంటి ఆ ప్రాజెక్టు ఇప్పుడు దెబ్బతినిపోయిన సంగతి మీకందరకూ తెలుసు. చిన్న వ్యవసాయ శాఖామాత్యులు కూడా చెప్పారు పూడిక వేయడంవల్ల ఈ సంవత్సరం చెరకు ఏకరేణి తగ్గించాం, వరి కూడా చివరిభాగంలో దెబ్బతిన్నది అని ఈమధ్య ఆజిల్లాలోని రైతులు, ప్రజాసేవకులూ, అన్ని పార్టీలకు సంబంధించినవారుకూడా ఒక సదస్సుపెట్టి ఆ సమస్య యొక్క గంభీర్యాన్ని ప్రభుత్వం గుర్తించుకుండా అలస్యంచేస్తే వచ్చే ప్రమాదం గురించి వారంతా చెప్పారు. రెండున్నర లక్షల ఎకరాల్లో ఎకరాకు కనీసం 400 రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి నప్పటికీకూడా

340	3rd March, 1966	Annual Financial Statement (Budget)for the year 1966-67, (General Discussion)
-----	-----------------	--

ہوئے اور فیئاس ہر حو ہر سر اسکی وحہ سے بڑا ہے اوسکے ناوحد دیی کچھہ
سہرل گورنٹ سے امداد لیکر اور کچھہ ادی کوسسوں سے کام لیکر آج ہمارے
سامنے سرپلس بحث فیئاس مسٹر صاحب لے حو بیس کسا ہے وہ قابل سائنس ہے ۔
میں اس سلسلہ میں جید چہرین ہاور کے سامنے لانا چاہتا ہوں ۔ ہماری سرکار نے
اولڈ ایج پس کے نعلی سے ایک ہب اچھا قدم اٹھایا ہے ۔ اسکی وحہ سے معدور
اور لاجار لوگوں کو رندگی گزارے کا سہارا مل گیا ۔ مگر اسکی احرائ کے سلسلہ
میں حو دقین ہیں وہ ہب زیادہ ہیں ۔ ایک بیکی ہم نے کی لیکن وہ بیکی بھی ایک
مسئلہ بن گئی ہے ۔ ایسے لوگ جن کے نام ہس سیکس ہو گئی ہے اوکو سب
آٹھ مہیے سے وظیفہ ہیں ملا حسکی وحہ سے وہ لوگ مصیبتوں اور بریساموں میں
مبتلا ہیں ۔ اسمیں سک ہیں کہ ہمارے فئاس مسٹر صاحب ۔ ہوم مسٹر صاحب
اور حیر مسٹر صاحب کی دلچسپی کی وحہ سے اسکی منظوری ہو آگئی لیکن رقم
ہیں ملی ۔ ایک اور چہر میں ہاور کی توحہ میں اور فیئاس مسٹر صاحب کی بوحہ
میں لانا چاہتا ہوں وہ یہ ہے کہ جن لوگوں کو منظوری آگئی ہے اونکی تعداد
ایک طرف ہے اور دوسری طرف جن لوگوں کو لٹر احرا ہو گئے ہیں کہ آپ کا
یتس منظور ہو گیا ہے اونکی تعداد دوسری طرف ہے ۔ لیکن ال سب لوگوں کو
نقرید آئے مہیے سے رقم ہیں ملی ہے ۔ حسکی وحہ سے ایک ہنگامہ اور ہمرا
بیا ہو گیا ہے ۔ جن لوگوں کے نام لیٹرس آگئے ہیں کہ آپ کا پس منظور ہو گیا ہے
اون کے واسطے حب ہم بمائدگی کرنا چاہیے ہیں نو معلوم ہوتا ہے کہ اس
کے لئے بحث ہیں رہا ۔ ہم نے ایک اچھا قدم تو اٹھایا لیکن اوس بر عمل برابر
ہیں ہو رہا ہے ۔ اس لئے میں کہہتا کہ اسکے ہراس اور کانس بر کافی عور کر کے
ایک لائحہ عمل بنا کر اوس بر عمل کرنا چاہئے ۔ ناکہ حقیقت میں ہراروں لوگوں
کا فائدہ ہو اور دوسروں کو اس پر نکتہ چینی کا موقع نہ ملے ۔ اگر اس وب آپ یل
کر تحصیل کا دورہ کریں نو معلوم ہوگا کہ وہاں ایک ہنگامہ چا ہوا ہے وہاں
بر ان کارروائیوں کی تکمیل کے لئے صرف دو یا بی آدمیوں کو بٹھایا گیا ہے ۔ جو
کافی ہیں ہیں ۔ ایک تو اونکی عمر کی تصدیق کا سوال ہے جسکے لئے دوڑ دھوپ
کرنا پڑتا ہے ۔ دوسرے اور امور بھی ہیں ۔ میں ریکوسٹ کرونگا کہ اس سلسلہ
میں جلد ار جلد کارروائیوں کی تکمیل کی جائے ۔

ہمارے فیئاس مسٹر صاحب نے کریومر ایڈسٹیر کھولنے کے نعلی سے جو
کہا ہے اوسکو میں ویلکم کرنا ہوں ۔ ہم سب لوگ ویلکم کرے ہیں ۔ اس سلسلہ
میں فیئاس مسٹر صاحب نے جو خیالات ظاہر کئے ہیں وہ بڑا اچھا موو ہے ۔ لیکن
اسکی وجہ سے کوئی شخص کوتاہ خیالی کی بنا پر یہ خیال نہ کرے کہ اسکی وجہ
ہمارے سکٹر پر یا ہمارے ڈو میں ہر انکرو جمنٹ ہوگا ۔ اس وب عوام کو پرائس
بڑھنے کی وجہ سے تربستانی کا سامنا کرنا پڑ رہا ہے ۔ اس وب یہ کریومر ایڈسٹیر

بھیلنگی اور اسکے کاروبار چلنے لگے تو برائیس حدود نہ خود گر جائیگی۔ چنانچہ
بمحاب اور لدھانہ میں یہ انڈسٹری قائم کی گئی ہیں اور وہاں مصدوطی سے یہ
کام ہو رہا ہے۔ اس سے دو قسم کے مسائل حل ہو جائیں گے۔ ایک نو روزگار ملے گا
اور دوسرے برائیس سرحد تک ہوگی۔ لیکن اس نالیسی کو انفورس کرے اور اوسکو
امپلمنٹ کرے کے لئے سختی سے انتظام کرنا چاہئے۔ سٹرل اسٹورس کو
انالسن کر کے حکومت لے بڑا اچھا اقدام کیا ہے۔ اسکی وجہ کافی حراں بھیل رہی
تھی۔ اب ساری دمہ داری ڈائرکٹرس اور ڈپارٹمنٹ پر پڑ گئی ہے۔ ورنہ سپلائی
کے سلسلہ میں وہ لوگ کہیں بھی دم کیا کر سکیں ہیں سٹرل اسٹورس سے سپلائی
ہیں ہو رہا ہے۔ اب ڈائرکٹرس رسائنسل ہو گئے ہیں اور یہ دمہ داری اول پر
رہیگی۔ اگر کوئی حراں بند ہوگی تو ڈائرکٹرس کے دماغ میں یہ حیر رہیگی کہ اسکا
دمہ دار میں ہوں۔ ورنہ اب تک اسکی دمہ داری سٹرل اسٹورس پر رہتی تھی۔
اس سلسلہ میں میں فنانس مسٹر صاحب کی بوجہ میں ایک چپر لانا چاہتا ہوں۔
انالسن کے بعد وہاں کے لوگوں کا رٹریجمنٹ نہیں کرنا چاہئے۔ بلکہ جہاں تک
ہوسکے اونکو کسی نہ کسی محکمہ میں انراب کرنا چاہئے۔ ایک حیر اور میں یہ
کہہ سکتا کہ آئندہ نکال دیے کے بعد وہاں کا حومریلس اسٹاف ہے وہ نلدیہ کے
لئے ایک بوجہ بنا ہوا ہے۔ اونکو بھی کہیں نہ کہیں انراب کرنا چاہئے۔
رٹریجمنٹ کا خیال آج کے حالات میں نہیں کرنا چاہئے۔

ایک اور خاص حیر میں فنانس مسٹر صاحب کی بوجہ میں لانا چاہتا ہوں۔
اکریکٹوسروس کے سلسلہ میں حولوگ ناہر بھیجے جاتے ہیں۔ یج۔ آر۔ سی۔ پی کے
سلسلہ میں جو لوگ آسام یا دوسرے مقامات کو بھیجے جاتے ہیں تو اونکو
ایک قسم کا انسٹو ہوتا ہے۔ اگر وہ سکڈ لفٹ ہے تو اوسکو کپان پایا جاتا
ہے یا دوسری قسم کی سہولتیں دی جاتی ہیں۔ اوسکی سیالری بڑھائی جاتی ہے۔
چونکہ وہ اپنی عملی وعیرہ کو یہیں جھوڑ کر جاتا ہے اسلئے اونکو یہ سہولتیں
دی جاتی ہیں۔ ڈا حروں کے نعلی سے بھی ہم کو ایسا انسٹیو دینا چاہئے۔
ورنہ ایک مسئلہ کھڑا ہو جاتا ہے۔ جس آدمی کو ناہر بھیجے گی کوشس کی جاتی
ہے یا تو وہ رجسٹر لے لیتا ہے یا بیمار پڑ جاتا ہے۔ یا اوسکے لئے دوڑ دھوب کرنا
ہے اس لئے میں یہ کہہ سکتا کہ ڈاکٹروں کے نعلی سے بھی ایسا انسٹیو ہونا چاہئے
تاکہ وہ لوگ ناہر کسی اعتراض کے بغیر جاسکیں اس سلسلہ میں ہم خود آگے
بڑھ کر ایک اچھا قدم اٹھائیں تو مناسب ہوگا۔

میں ہاور کے سامنے ایک اور چپر لانا چاہتا ہوں وہ یہ ہے کہ ہمارے آس
پاس کے اسٹیشن میں ملارمین سرکار کی عمر وطیقہ (۵۰) سال سے بڑھا کر (۵۸) سال
کر دی گئی ہے۔ اس لئے میں یہ کہہ سکتا کہ ہمارے پاس بھی خاص خاص محکموں
کے تعلق سے یہ عمر بڑھائی جائے۔ خصوصاً میڈیکل ڈپارٹمنٹ کے لوگ او

دوسرے ٹیکمیکل لوگوں کی عمر بڑھا کر (۵۸) سال کر دی جائے تو مناسب ہے۔ جیہٹ مسٹر صاحب نے بھی اکثر تقاریر میں اس کا تذکرہ کیا ہے۔ ٹیکمیکل لوگ ہیں جنکی ٹریسنگ پر کافی روپیہ خرچ ہوا ہے اسی طرح میڈیس میں بھی اسے لوگ ہیں جنکی خدمات مرید بن سال کے لئے ہم اوپل کر سکتے ہیں۔ اگر ایسا کیا جائے تو کافی اچھا ہوگا۔ میں اب کے سامنے ایک اور حیر لانا چاہا ہوں کہ اکثر مقامات پر رباں کے مسئلہ پر سیرنڈنٹ صاحب اسے ماتحتیں کو دلاتے ہیں۔ کسی کو کرناٹک کا ہے کہہ کر ڈراتے ہیں کسی کو مرہٹواہ کا ہے کہہ کر ڈراتے ہیں۔ یہ بھر صوبہ واری دھیب کے تحت لوگوں کو ڈرایا جاتا ہے۔ یا پرانا سلوگن لگایا جاتا ہے۔ اگر کوئی ہمدو ہے تو اوسکو کمیونسٹ کہہ کر ڈرایا جاتا ہے اور مسلمان ہے تو رضاکار ہے کہہ کر ڈرایا جاتا ہے۔ اسکی وجہ سے اڈمنسٹریس میں بڑی حرافی پیدا ہو جاتی ہے۔ اسکو کسی وقت بھی ٹالریٹ نہیں کرنا چاہئے۔ اس سے ہمارے مخالفین اور وہ لوگ جو ہمارے اڈمنسٹریس میں حرافی دیکھنا چاہتے ہیں نا جائز فائدہ اٹھاتے ہیں۔ اور ہمارے کارنامے کو خراب کرنا چاہتے ہیں۔ ایک ایسٹ ہل کو ماونٹین بنا کر بیس کرتے ہیں۔ اگر کسی ملازم میں کوئی ڈیفیکٹ ہے وہ سوسر سیو ہے اوسکے خیالات قوم کے خلاف ہیں تو ضرور ایکس لسا پاہئے۔ اسکو سسپنڈ کرنا چاہئے اسکو حل بھیجا جائے۔ مگر کسی ڈائرکٹر کو یا کسی عہدہ دار کو اسکا حق نہیں پہونچتا کہ وہ کسی کی لائٹنی کے بارے میں شبہہ کرے۔ یا کسی کی رباں کے بارے میں یا صوبہ کے بارے میں تنگ بطری سے بیس آئے۔ اس سے لوگوں میں فوسٹریس پیدا ہوتا ہے۔ ہم کو ایسا نہیں کرنا چاہئے۔ ہمارے فیاس مسٹر صاحب نے اس سلسلہ میں جن خیالات کا اظہار کیا ہے اوسکو ہر گلی کوچہ میں ابریسیٹ کیا گیا۔ اس سلسلہ میں کہونگا کہ ایک سرکیولر نکالنا چاہئے کہ جہاں کہیں ایسے واقعات ہوتے ہیں اونکا سدناپ کیا جائے۔

اسکے بعد پیٹ کا اہم مسئلہ ہے۔ اسکے بارے میں میں یہ کہونگا کہ ووڈ کا مسئلہ حل کرے کے لئے حتی الامکاں کوشش کی جا رہی ہے لیکن ہماری مشنری میں جو دیلی کامیاں ہیں اونکو دور کرنا چاہئے۔

ہماری جو اڈمنسٹریٹیو مشنری ہے اوسکے مسائل کے بارے میں اگر میں کچھ نہ کہوں تو یہ بات مناسب نہ ہوگی۔ میں چاہتا ہوں کہ فیاس مسٹر صاحب اوں کے درد۔ اوپکی عرب اور اوپکی قرصداری پر غور کریں۔ اوں کے گھر پر جو سکھ آنا ہے پٹھان آنا ہے اوس پر غور کریں۔ اوسکا بچہ جو بیمار پڑا رہتا ہے اوسپر غور کریں اور اس نقطہ نظر سے بن۔ جی۔ اور کے مسئلہ کو حل کریں۔ اور اوں کے

(ప్రజలు చచ్చే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంటే ప్రభుత్వం కన్ను తెరవకుండా ఉండటం చాలా శోచనీయమైన విషయము శాశ్వతంగా ఈ కరువు నివారణ చేయటానికి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఏమీ కృషిచేయటం లేదు మూడు ప్రణాళికలు పూర్తయినవికాని శాశ్వత కరువు నివారణకు ఏమీ కృషి చేయలేదు ఈ కరువు నివారణ చేయటానికి ప్రభుత్వం గట్టిగా కృషిచేయాలి. లేకపోతే రాయలసీమ ప్రజలు ఏకుమ్మడిగా ప్రభుత్వాన్ని ఎదురు తిరగవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుందని హెచ్చరిస్తున్నాను రాయలసీమకు ప్రత్యేకంగా ఒక డెవలప్ మెంట్ బోర్డు పెట్టి, ఆ బోర్డుకు 300 కోట్ల రూ. శాంక్షన్ చేసి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు అమలు జరిపించండి దానికి గాను ఒక లోన్ స్కెమ్ చేయండి లేకపోతే అడబ్బు రాబట్టటానికి సెంట్రల్ గవర్నమెంటుమీద పత్తిడి తీసుకురండి ఎట్లాగో అట్లా ఆపైకం సంపాదించి సంవత్సరానికి 50 కోట్లు చొప్పున ఆ బోర్డుకు అప్పగించి పనులు చేయించండి ఆ బోర్డులో ప్రోవీడెన్స్ ఫండ్ కు కూడా స్పృహ ఉంది, ఈ నిర్మాణ కార్యక్రమాలకు పూనుకోవాలని కోరుతున్నాను రాయలసీమ మొత్తానికి డ్రైడ్ డ్రాగ్రాఫిక్ సర్వే చేసి నీటి లోతు కనిపెట్టి మేప్స్ ప్రకటించి ప్రభుత్వమే బీదల భూములలో బావులు త్రవ్వించాలి కండిషనల్ పట్టాలు ఉన్న బీదలైతులకు సబ్సిడీ వెల్స్, కాంపెనీస్ లున్న ఈ ప్రభుత్వం ఇవ్వలేక పోతున్నది. కండిషనల్ పట్టాలు ఉన్నచోట్ల 3,4,5 ఎకరాలు ఉన్నవారికి ప్రభుత్వమే బావులు త్రవ్వించాలి కావాలంటే, దానిపైన వాటర్ షిప్ చేసి డబ్బువసూలు చేయవచ్చును చెరువులలోకూడా బావులు త్రవ్వించాలి చెరువు కట్టలకు దూరంగా బావి త్రవ్వినై కట్టపడిపోవటానికి అవకాశం ఉండదు చెరువులో బావులు త్రవ్వినై కట్ట పడిపోతుందని ఇంజనీర్స్ అటంకం చెబుతున్నారు కట్టకు దూరంగా బావి త్రవ్వినై కట్టకు అవయం ఉండదు కాబట్టి కట్టకు దూరంగా చెరువులో బావులు త్రవ్వించాలని కోరుతున్నాను ఆ విధంగా చేస్తే, వాసలు లేనప్పుడు ఆ చెరువుక్రింద ఉన్నటువంటి అయకట్టులో నగమైనా పొగయి పంట పండటానికి అవకాశం ఉంటుంది ఎలక్ట్రిసిటీ ప్రతి బావికి సప్లయ చేయాలి. ఎక్కడెక్కడ ముడి నీరుకు ఖనిజసంపద ఉంటుందో అక్కడ పెద్దపెద్ద పరిశ్రమలు పెట్టటానికి ప్రభుత్వం ముందుకురావాలి మదనపల్లి తాలూకాలో ఫుడ్ డ్రస్టిబ్యూషన్ ఇదివరకు పంచాయితీ బోర్డు అధ్యక్షులద్వారా జరుగుతూ ఉండేది వారు అంతా మదనపల్లిలోనే ఇచ్చిన మూటలు అమ్ముకోని ప్రక్కన ఉన్న మైసూర్ షేటుకు దాటిస్తూ ఉంటే ప్రజలకు దావ్యం దొరకక పెద్ద గగ్గోలు పెట్టిన తర్వాత, మరికొందరికి తహశీల్ దాగ్ పర్మిట్స్ ఇచ్చారు కొంతమందికి పెషల్ పర్మిట్స్ అని ఇచ్చి, వారిద్వారా వారం వారం బియ్యం మాకలు ప్రజలకు అందించారు ఈ సమితి అధ్యక్షుడు వచ్చి వారందరి పర్మిట్స్ కేన్సిల్ చేయించారు. తాళంలేకుండా పడిన ధరకు సక్రమంగా ఆమ్మకం చేస్తున్నవారిని 24 పందిని కేన్సిల్ చేయించి తిరిగి బ్లాక్ మార్కెట్ చేస్తున్నవారికి ఈ స్టోర్స్ అప్పగించారు. అది ప్రభుత్వం విచారించాలని కోరుతున్నాను అతడు తహశీల్ దార్ మోడ పత్రిడి తీసుకువచ్చి ఇటువంటివి చేస్తుంటే, దానివల్ల ప్రజలకు అన్యాయం జరుగుతుంటే, ప్రభుత్వం కన్నులు మూసుకొని ఉండకూడదు, పెంటవే దీనిని విచారించవలసినదని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ గోపిడి గంగారెడ్డి (ముదోల్):—అధ్యక్షా, ఈ 15 వ బడ్జెట్ సమావేశములో పాల్గొనటానికి నాకు అవకాశం ఇచ్చినటువంటి ప్రజలకు, ఈ ఆర్థికమంత్రిగారికి నా అభినందనలు అర్పిస్తున్నాను. పోచంపాడు ప్రాజెక్టుకొరకు ఎన్నాళ్లనుండ్—పవాటుకాలంనుండి—దానిని సర్వే చేయించి ఆ ప్రాజెక్టుక్రింద మునిగిపోయే గ్రామాల ప్రజలకు పునరావాస కార్యక్రమాలు ఏవిధంగా చేయాలనే ఆలోచన ఉంటూ ఉన్నది. ఈనాటికి కూడా అటువంటివారికి ఆలా మునిగిపోయే గ్రామాలవారికి

కాంపెన్ సేషన్ ఇచ్చి, వారికి పునరావాస సృజకర్యం చేస్తామని హామీ ఇచ్చినది ఇంకెవరులేదు ఈ సంవత్సరం రెండు గ్రామాలవారు తేచిపోవాలని చెప్పారుగాని, వారికి పునరావాసం కోసం ఏమీ ఇంతవరకు నిశ్చయం చేయించలేదు ఎట్టి ఏర్పాటు చేయలేదు.

చవుడు భూములుగాని, పరభూములుగాని, వెయ్యి, రెండువేలకు తక్కువ లేటుపంట అదాయం వాళ్లకు కలిగే అవకాశం ఉన్నది మునిగిపోయినటువంటివి రిజి 400, 500 రూపాయలు ఇచ్చినట్లయితే సరిపోవడంలేదు హాకిస్టాన్ లో వాడపడి భారదేశానికివచ్చి ఇక్కడ ఉండే కన్స్ట్రక్షన్ లకు భూములు ఇస్తున్నారు అదేనిధంగా ప్రాజెక్టులో మునిగిపోయిన భూములు గలవారికి కూడ అదే per centage ప్రకారం సొగుకు లాంటి అయిన భూమి ఇచ్చినట్లయితే చాలా న్యాయం అవుతుందని నేను అంటున్నాను ఒకటి రెండువేలకు అయినది ఉంటే ఆ తథాయులకు అక్కడికి చేరాలంటే వారం దినాలు గడువు ఇచ్చినప్పటికీ అసాధారణంగా వూరి పోవాలనేది ఎంతో చేసినప్పటికీ, అక్కడ అన్ని విధాల సౌకర్యాలు కలిగిస్తుంటే ఎంతో బాధపడి ఏడ్వడంకూడ జరుగుతుంది తరతరాలనుంచి ఉన్న భూమిని, సేద్యం చేయటంకూ ఉన్నదానిని ఈనాడు వదిలిపోవాలి అనుకొన్నప్పటికీ ఎంతబాధ కలుగుతుందో అంటుంటే తెలిసిన ఏమియు. అల్లడు ఎంత గోప్పవాడైనప్పటికీ పెండ్లిచేసే తన యింటినుంచి పిల్లను అప్పగించేటప్పుడు అల్లి అబ్బలు ఏడవక తప్పదు అదే మోస్తరుగా ఈనాడు ప్రాజెక్టులో మునిగిపోయే భూమికి ఎంత compensation ఇచ్చినప్పటికీ వాళ్ల కంటినుంచి నీరు రాకత్తుడు అందుచేత మొట్టమొదట పునరావాసంకోసం ఏర్పాటుచేయవలసివంటిది ఉంటే చాలా అన్యాయం అవుతుంది అని నేను మనవిచేస్తున్నాను రైతులు market కు ధాన్యం తీసుకువస్తున్నారు. ధాన్యం తీసుకువచ్చిన రైతుకు sales tax exemption చేయాలని చట్టం ఉన్నప్పటికీ, మద్రాసులో ఏదో తీర్పు జరిగినదట అటువంటిది ఉండదు అని ఈనాడు Hyderabad State లో కూడ రైతులకు sales tax తీసుకుంటున్నారు ఒక విధంగా చూసినటువంటిది ఉంటే— చట్టంలో మూతం రైతులకు exemption అని, ఉంటే ఇంకో విధంగా చూచినట్లయితే sales tax వాళ్లు కమిషన్ ఏజెంటులకు చెప్పి, మీకు హామీనదిగా ఇది తీసుకోబడుతుందని 100 కి రు 2-40 తీసుకోబడుతుందని చెప్పినారు. ఆ కమిషన్ ఏజెంటుకు 100 కి రు 1½ దొరుకుతున్నది ఇది నేను ఎక్కడనుంచి కట్టాలి అని రైతుల దగ్గరనుంచి తీసుకుంటున్నారు దీని విషయమై నేను call attention motion ఇచ్చినాను 7, 8 రోజులు అయింది. ఇంకా ఏమిరాలేదు ప్రపంచానికి, మన భారతదేశానికి వెన్నెముక అయినటువంటివాడు రైతు. ఈనాడు రైతుకు అనుకూలంగా ఉండే పద్ధతిలో సేద్యంచేసినట్లయితే చాలవంట వండుతుంది ఇక్కడ ఇతరదేశాలనుంచి భిక్షం అడిగే కొరత ఉండదని నా నమ్మకం. భూమికి ఎరువులు ఇచ్చే పద్ధతి, భూసొరార్ని పరీక్షించే పద్ధతి, భూసొరార్ని పోషించటంవంటి పద్ధతి ఒక movement గా జరిపినటువంటిది ఉంటే వ్యవసాయంలో పంట పండు తుంది. గాని ఏదోకాగితాలమీద అమెరికానుంచి నిపుణులు వ్రాసినారు అంటే పంట బాగా పండడానికి వీలు ఉండదు అందుచేత ఎరువులు ఇచ్చేదానికి మొదలు భూసొర పరీక్షణ కావాలి. ఈ భూమిలో ఏమిస్తున్న తక్కువ ఉన్నది ఏమిస్తున్న ఇవ్వాలి అని ఆవిధంగా ఈనాడు మన వ్యవసాయశాఖలో జరుగు తున్నట్లులేదు. ఈనాడు చూస్తున్నాము. ఎరువు కావాలంటే పట్నారీ సంతకం కావాలి. పట్నారీ

సంతకం అయిన తరువాత సర్పంచ్ సంతకం కానాలి సర్పంచ్ సంతకం అయినాక **village level worker** సంతకం కానాలి వీళ్ళు అందరి సంతకం ఎందుకు? వీరందరి పని ఏమిటి? ఊరిలో కాగితాలపై సంతకాలు కావడమే అవసరమా? మొట్టమొదట భూసొరి సరిహద్దులపై ప్రభుత్వం ప్రయత్నించాలి అంతేగాని, ఇటువంటి లెక్కలన్నీ తయారు చేయడం ఏనిదంగా వుంటుందంటే ఆస్తియుజనాసంతో సమ్మిచ్చెట్టుకొంద కూర్చుని లెక్కలు తయారుచేసినట్లుగా వుంటుంది, ఇంక పంట పండింది, బంత పండలేదనే ఈ లెక్కలు ఈ విషయాలన్నీ ఆలోచించవలసినదిగా నేను కోరుతూ విరమిస్తున్నాను

శ్రీ కె లక్ష్మీనరసింహారెడ్డి (వరదన్నపేట) — అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన ఆర్థికమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ను ప్రతిపాదనలను నేను బలపరుస్తున్నాను అయితే ఇందులో రైతులకు సంబంధించి అధికార్పత్తికి దోహదకరంగా వుండుటకుగాను, ఎక్కువ కేటాయింపలేదని మాత్రం చెబుతున్నాను అందుకు ప్రయత్నించాలని కూడా కోరుతున్నాను అంటే రైతులకు అవసరమైన ఋణ సౌకర్యం, ఎలక్ట్రిసిటీ సప్లయ, చిన్న నీటి వనరుల ఏర్పాటు ఇటువంటివాటి విషయంలో ప్రాధాన్యత చూపించాలి మన మీనాడు గోడౌన్స్ వివరీతంగా కడుతున్నాము, మరొక ప్రక్కన ధాన్యం కొరత వుందని అనుకుంటున్నాము ఇది ఏవిధంగా వున్నదో ఆలోచించండి రైతులకు పంటవచ్చిన తరువాత ఇంతకు వారి నుండే (45 రూపాయలకు రీసురుంటాము) తీసుకుంటాము అని చెప్పి కొంత అడ్వాన్సుగా ఇస్తే వారికి చాలా ప్రోత్సాహకరంగా వుంటుంది అలాగే ఎరువుల రూపంలో ఇచ్చి ధాన్యం రూపంలో తరువాత ఆ మేరకు రీసురున్నప్పటికీ కూడా బాగుంటుంది ఎంతసేపూ ప్రభుత్వం పట్టణాలవైపు మాత్రమే ప్రాధాన్యత చూచి, వారికి కావలసిన సౌకర్యాలగూర్చే ఆలోచిస్తున్నది తప్ప, పల్లెటూళ్లగూర్చి, రైతాంగం యొక్క అవసరాలనుగూర్చి ఎక్కువగా ఆలోచించడంలేదు పట్టణాలన్నీ స్వర్ణతూల్యంగా చేసుకుంటూ పోవడంవల్ల పల్లెటూళ్లలో వుండడానికి ఎక్కువమంది ఉత్సాహపడడంలేదు అందరూ పట్టణాలకే రావాలని ఉద్దేశ్యం ప్రబలినది. అందువలన పల్లెటూళ్లు వెనకబడిపోతున్నవి తెలివిగలవారు, చదువు కున్నవారు, పల్లెపట్టులను బాగువరచగలిగిన వారందరూ పట్టణాలకు వచ్చేస్తున్నారు పట్టణాలలో ఏ పని అయినా ఇట్టే అయిపోతుంది, పల్లెటూళ్లలో పని అనేటప్పటికీ కంట్రీబ్యూషన్ లేనిదే చేయరు పరిశ్రమలన్నీ పట్టణాలలో ఏర్పాటు చేయడం గాకుండా, నీటి వనరులు, రైల్వేలైన్లువున్న పల్లె ప్రాంతాలలోకూడా కొన్ని పరిశ్రమలను ఏర్పాటుచేస్తే ఆ ప్రాంతాలుకూడా బాగువడడానికి అవకాశముంటుందని మనవిజేస్తున్నాను గ్రామీణ ప్రాంతంలో రెండు మూడు రోజులకుపై కరెంటు లేకపోయినా ఏమీ జరగదు పట్టణంలో మాత్రం రెండు నిమిషాలు లేకపోతే ఎంతో అర్వాటం జరుగుతుంది సినిమాలు, ఇతరత్రా సౌక్య వినియోగం, మిగతా లగ్జరీ వ్యవహారాలకు సంబంధించి కొంత తగ్గిస్తే బాగుంటుందనుకుంటున్నాను

అలాగే ప్రభుత్వ ఆఫీసులలో పెద్ద చిన్న అనే తారతమ్యంలేకుండా, ఆయా పనులకు సంబంధించి అప్లికేషన్లు వరుసనాగీగా, రొటేషన్ ప్రకారం టెకవ్ చేస్తే అందరికీ న్యాయం చేకూరడానికి అవకాశ ముంటుంది దానివలన ప్రతి విషయానికి లీడర్లు వెంటాడగగడం, పైరసీ చేసుకోవలసి రావడం తగ్గుతుంది.

శ్రీ ఎ. రంగారెడ్డి (నగరం) — అధ్యక్షా, మన ఆర్థికమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటు ప్రతిపాదనలను వ్యాదయ వూర్వకంగా బలపరుస్తూ ఈ సందర్భంలో కొన్ని సూచనలు చెప్పదలచుకున్నాను.

డాక్టర్ చెన్నారెడ్డిగారు ఆర్థికమంత్రిగావుండి, ఎంతో చాకచక్యంతో, చెట్టచేటులో, అతి శ్రద్ధతో, కష్టపడి, డిపార్టుమెంటువారిని శ్రమపెట్టి నెల రోజులుగా తయారిన పేపర్లు బడ్జెటులో రాజకీయపు టెక్సుగడ వుందని కొంత మంది విమర్శిస్తే నాకు చాలా ఆశ్చర్యం కలిగింది ఇందులో రాజకీయపు టెక్సుగడ ఏమి వుందో మాకు అర్థం కావడంలేదు అంతేగాక, ఇంటర్ రాజకీయపు టెక్సుగడవుందా, లేక వారి ఉపన్యాసాలలో రాజకీయపు టెక్సుగడ వుందా అనే సందేహం కూడా కలుగుతున్నది కొటారి వెంకటేశ్వర్లు, పిల్లలమ్మరి వెంకటేశ్వర్లు నందిగామ తాలూకాలోని ఎన్నికల సమయంలో జరిగిన విధంగా నడిగూడెంలో మాదిరిగా లచ్చన్నగారు ఇవ్వాల తమ రాజకీయ ఉపన్యాసాన్ని, ఇస్తూ ఎన్నికల కాంపైన్ ఇక్కడనే ప్రారంభించారా? అనే సందేహం కూడా కలుగుతున్నది. కాని, ఆంధ్ర ప్రజానీకం మూతం అంత కళ్ళు మూసుకుని కూర్చోలేదు. మూడు జనరల్ ఎన్నికలు జరిగిన తరువాత, చాలా చైతన్యవంతులై, ఎక్కడ ఏపార్టీ, ఎవరిని గెలిపించాలి అనే విషయంలో దృఢ నిశ్చయంతో ఆంధ్ర ప్రజానీకంవుంది అంచేత, లచ్చన్నగారివంటి వారి ఉపన్యాసాలకు వారు తొంగిపోరని మనవి జేస్తున్నాను.

ఇంక ముఖ్యమైన ఇతర విషయాలకు వస్తే మన ఈనాడు ఆహార సమస్య దేశాన్ని ఎదుర్కొంటున్నది. ఈ సంవత్సరం మనదేశం కరువు కాటకాలకు గురికావడం చాలా దురదృష్టవశాత్తూ నిశ్చయం. అయితే, ఈ విషయంలో మన ప్రభుత్వం గాని, కేంద్ర ప్రభుత్వంగాని, చేస్తున్న కృషిలో రోపమేమీ లేదనే విషయం సభ్యులందరికీ తెలుసు. కాని, భగవంతుడు పక్షపాత దృష్టితో వుండడంవలన, వర్షాభావంతో ఆహారకొరత ఏర్పడింది గత సంవత్సరం సూర్యాపేట తాలూకాలో, మూసీప్రాజెక్టు రైట్ కెనాల్ కు సంబంధించి, పోలాలు దున్నే తరుణంలో కాల్యతేగి సంపూర్ణంగా ఎండి నోవడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చినప్పుడు ప్రజలందరూ గుమిగూడి వారి పరిస్థితి గూర్చి చెప్పరున్నారు. ఆ చాల్య బందోబస్తు పోయింది. ఆ ఆయకట్టు ఇంకా పడావు వుంది. పని మూతం ప్రారంభించలేదు. తెలంగాణాలో, ముఖ్యంగా సూర్యాపేట తాలూకాలో, వచ్చే సంవత్సరం మనుషులను మనుషులు పీక్కుతినే పరిస్థితి ఏర్పడుతుందని చెబుతున్నాను ఇంకా మూడు మాసాల టైము వుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు, చెన్నారెడ్డిగారు ఈ విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకుని తగు చర్యలు. ఇప్పుడే తీసుకోక పోయినట్లయితే నేను ఇంత కుముందు చెప్పినట్లు సూర్యాపేట తాలూకాలో మనుషులను మనుషులే క్కుతినే పరిస్థితి వస్తుంది, ఆహారం మూతం తినడానికి దొరకదని మనవిజేస్తున్నాను.

మైదారు ఇరిగేషనుకై మన ప్రభుత్వం చాల శ్రద్ధతో ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించి రైతుల అవసరాలు తీర్చాలని అనుకుంటున్నప్పటికీ చెరువులు, కుంటలు, బావుల కోసం మైనారు ఇరిగేషను డిపార్టుమెంటులో జాప్యం బాగా జరుగుతోంది. ఒక స్కీము విషయమై మంత్రిగారు ఈషి చేయాలని చెప్పినప్పటికీ కూడ ఈనాడు చేసే పనికి మూడు మాసాలు జాప్యం అవుతోందంటే ఇది భరించరాని విషయం. మైనారు ఇరిగేషను పనులలో జాప్యం వల్ల రైతులు ప్రతి నిత్యం సూర్యోదయం నుంచి సాయంత్రం వరకు అనేక బాధలు అనుభవించ వలసి వస్తోంది. ప్రభుత్వం కాలమాన పరిస్థితులు దృష్టిలో పెట్టుకొని వర్షాధారపరిష్కార పరిస్థితులకూడ దృష్టిలో పెట్టుకొని జాప్యంలేకుండా పనులు సాగించేటట్లు చేయాలని మనవిచేస్తూ నేను విరమిస్తున్నాను.

(శ్రీ కె. గురుస్వామిరెడ్డి : (కనిగిరి) — అధ్యక్షా, ఆర్థికశాఖా మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటులో ప్రధానంగా కరువుతో బాధపడే ప్రాంతాల ప్రజల గురించి బావులకు కూడ ప్రావిజను లేదనేది స్పష్టంగా అర్థమవుతోంది కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వచ్చి 19 సం.లు అయినప్పటికీ కూడ—అనేక ప్రాంతాల కరువుతో బాధపడుతున్న విషయం చూస్తున్నాము. అక్కడకు ఆఫీసరులు రావడం, సమావేశాలు జరిపి పాదావిడి చేయడం, కోఫీ తాలూకాలను కరువు తాలూకాలుగా ప్రకటిస్తున్నాము అని చెప్పడం తప్ప కరువు నివారణకు తీసుకున్న చర్యలు ఏమీలేవని స్పష్టంగా అర్థమవుతోంది. నెల్లూరు జిల్లాలో కనిగిరి, పాదిరి, దర్శి—ఈనాడు తాలూకాలను కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటించారు. కాని, ఆ తరువాత అక్కడ తీసుకున్న చర్యలు ఏమీలేవు బావులను లోతు చేయించడం కోసం ఒక్కొక్క నియోజక వర్గములో 10-20 బావులకు ఇచ్చారు కాని, జనసామాన్యానికి సంబంధించి నిరుద్యోగ ముతో బాధపడేవారికి, తిండిలేక మలమలమాడి చస్తున్నవారికి ఏలాంటి సౌకర్యం చేయడంకోసంకూడ చర్యలు తీసుకోలేదని స్పష్టంగా అర్థమవుతోంది వ్యవసాయ కార్మికవర్గమంతా నిరుద్యోగముతో బాధపడుతోంది పేద రైతాంగం కూడ నిరుద్యోగంతో బాధపడుతోంది. అలాంటి వారికి పని చూపించడానికి ఇందులో ఏమీ లేదని స్పష్టంగా అర్థమవుతోంది పనులులేవు, పంటలు పూర్తిగా దెబ్బ తిన్నాయి. వరి, జొన్నపంట పైరులు మూత్రమే కాక రాగి పంట సగం కూడ పండలేదు. ధాన్యాల ధరలు విపరీతంగా పెరిగాయి సజ్జ, రాగి కూడ బస్తా 63-65 రు.ల వరకు అమ్ముతున్నాయి. శీర్షి 9 అణలకు పైగా అమ్ముతోంది మెట్ట ప్రాంతాలలో గ్రామాలలో 90 వర్సంటు జనం తినే ఆహారం సజ్జ, రాగి, వాటి ధరలు పెరిగిపోయి, వారికి అందుబాటులో లేవు ప్రతి సంవత్సరం కరువు వస్తున్నప్పుడు ప్రభుత్వం శాశ్వత నివారణచర్యలు తీసుకుంటున్నదా అంటే లేదనే చెప్పాలి. ప్రాజెక్టుల విషయం తీసుకున్నా, విద్యుచ్ఛక్తి విషయం తీసుకున్నా మెట్ట ప్రాంతాల వారికి సహకారం లభించడం లేదని స్పష్టంగా అర్థమవుతోంది కృష్ణా, గుంటూరు, గోదావరి జిల్లాలను తీసుకుంటే ప్రతి నియోజకవర్గములోనూ, ప్రతి తాలూకాలోనూ, ఏ కొద్ది గ్రామాలకోతప్ప అన్ని గ్రామాలకు కూడ విద్యుచ్ఛక్తి ఉంది అక్కడ కృష్ణా, గోదావరి నదుల ద్వారా నీటిని అందజేస్తున్నారు అక్కడ పంటలు బాగా పండుతున్నాయి శాశ్వతంగా కరువుతో బాధపడే ప్రాంతాలకు కాంగ్రెసు పరిపాలన 19 సంవత్సరాలనుంచి వుండి కూడ కొంతవరకైనా నివారణోపాయాలు కనిపెట్టారా అంటే లేదని స్పష్టంగా అర్థమవుతోంది. సమావేశాలు జరిపి, కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటించడం తప్ప రెండు చర్య ఈనాడు ప్రభుత్వం తీసుకోవడంలేదు. కరువు ప్రాంతాలకు ప్రయారిటీ ఇచ్చి విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యాలు కల్పించడం, మైనారు ఇరిగేషను ప్రాజెక్టులు ఎక్కువగా కట్టించడం, మీడియం ప్రాజెక్టులు

శ్రీ. విజయరంగారావు (మెట్ వల్లి) — అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన అర్థికశాఖామూల్యులు ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెటును బలపరుస్తున్నాను. ఈ బడ్జెటు మనం 15 సంవత్సరాల స్థానింగు పూర్తి చేసుకున్న తరువాత ఈ సమయంలో మనముందర వచ్చింది. 15 సంవత్సరాల ప్రణాళికలు నిజయవంతంగా పూర్తిచేసుకొన్న తరువాత ఆర్థిక పరిస్థితులు కొంతవరకు బాగుపడిన వనడంలో సందేహంలేదు. సంవత్తి చాలనుట్టుకు పెరిగింది సంవత్తి అన్ని ప్రాంతాలలో ఒకే విధముగా సమన్వయముగా పెరగలేదు. దీనికి ముఖ్యంగా ప్రణాళికలో అన్ని ప్రాంతాలకు వచ్చేట్టు సరిగాలేకుండా కొన్ని ప్రాంతాలకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యం ఇవ్వడం కొన్ని ప్రాంతాలను neglect చేయడం ఈమాదిరిగా జరిగింది. అందుకని ప్రత్యేకంగా ఆ ప్రాంతాలలో అట్లాంటివి ఎక్కడైతే అవకాశాలు కలిగించబడలేదో అక్కడ కష్టనష్టాలకు గురై పోరులు బాధపడడం జరుగుచున్నది మొత్తం తెలంగాణలో ఒకేఒక ప్రాంతం అంది. ఆ ప్రాంతం పూర్తిచేస్తేనేగాని తెలంగాణలో గ్రామీణ పౌరులు వ్యవసాయదారులు బాగుపడడానికి

వీలులేదు. అది పోచంపాడు ప్రాజెక్టు అందరు తెలంగాణా సభ్యులు పార్టీ భేదాలు లేకుండా ఏక కంఠంతో దాని గురించి నొక్కినొక్కి చెబుతూనే ఉన్నారు ఒకటే ప్రాజెక్టు అయినప్పటికీ కూడా ప్రాజెక్టు మొదలు పెట్టినప్పటినుంచి దానికి ఆటంకాలు వస్తూనే ఉన్నాయి దీని చరిత్ర ఆటంకాలతో ప్రాంతమైనది ఆటంకాలతోనే పూర్తవుతుందనే అనుమానం ప్రజలలో వస్తున్నది

States Reorganisation తో నదీ జలాల సమస్య పరిష్కారం కాకపోవడం దానితో కొంత సమయం పోయిన తరువాతనే ఒక సంవత్సరం తరువాత పునాదిరాయికి కీ శ్రీ జవహర్లాల్ నెహ్రూగారిచేత వేసుకొనడం జరిగింది కాని ఏదైనప్పటికీ దానియొక్క అభివృద్ధి చూస్తే **execution of work** చురుకుగా జరగడంలేదని చెప్పవలసి వస్తుంది కేటాయించిన బడ్జెటు అంతెను చూస్తే, మూడవ ప్రణాళికలో నాలుగు కోట్ల డబ్బు ఈ ప్రాజెక్టుకి ఖర్చుపెట్టాలని అనుకున్నాము అది చీర రివైజ్డ్ బడ్జెటు వచ్చేసరికి 3 67 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేసుకోవాలని అనుకున్నాము అందులో కోత వేయబడినది అది మూడం నాలుగవ స్టేజీ వచ్చినప్పుడు 25 కోట్లు ఇస్తే నాలుగవ స్టేజీ పూర్తయేవరకు ప్రాజెక్టు పూర్తి అవుతుందా అని ప్రజలకు అనుమానంగా ఉంది ప్రాజెక్టుకి 41 కోట్లు కావలసిఉంటే కేవలం 25 కోట్లు కేటాయించబడింది అదికూడా ఖర్చు కావడం గురించి పూర్తిగా అనుమానంగా ఉంది మొదటి సంవత్సరంలోనూ చూస్తే కేవలం నామకార్తముగా పోచంపాడు ప్రాజెక్టు తెలంగాణాలో ఉన్నదనే మాటగా 1.2 కోట్లు పెట్టారు ఈ బాధతో కరీంనగర్ జిల్లా శాసనసభ్యులందరము ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరకు వెళ్లి ఈ డబ్బు సరిపోదు ఇంకా ఆరేడుకోట్లు ఈసంవత్సరమే కేటాయించాలని అడిగినాము పని ఎట్లా జరుగుతున్నదో చూస్తాము, పని జరిగితే డబ్బు అవసరం ఉంటే కల్పిస్తాం అని చెప్పారు పని ఎట్లా జరుగుతుంది? సగచేసే బు ఎవరు? డిపార్టుమెంటు బాధ్యతకాదా? **Staff** ను ఎత్తివేసి **circles** ఎత్తివేసి డబ్బు ఖర్చు అయిన దానిని బట్టి ఎక్కువ ఇస్తాము అనే ధోరణితో ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుంటే అది తెలంగాణాకు కరీంనగర్ జిల్లాకు న్యాయంచేసినట్లు కాదని మనవిచేస్తున్నాను మూడు ప్రణాళికలు అయినప్పటికీ మా ఏరియా బాగుపడలేదనడానికి నిదర్శనం చెబుతున్నాను మూసేవల శాఖా జీవనోపాధికోసం బొంబాయి అహమ్మదాబాదు తరలి వెళుతుంటారు 15 సంవత్సరాల తరువాత ఆనంఖ్య తగ్గిందా ఉద్యోగ అవకాశాలువచ్చినవా అంటే చాల నిరాశ జనకంగా డబ్బులు, ట్రబులు సంఖ్య పెరిగింది. ప్రాజెక్టువస్తే కొంత ఉద్యోగావకాశాలు దొరుకుతాయని అనుకున్నాము అది నిస్పృహ అయినది మూసేవలలో బీడి పరిశ్రమ ఉంది మధ్యపడేకే, గుజరాతు ప్రాంతంనుండి పెట్టుబడి దారులువచ్చి తెలంగాణాలోని బీడి ఆకును వినియోగించుకుంటూ కొన్ని లక్షల రూపాయలు కొన్ని సంవత్సరాలనుంచి గడిస్తున్నారు. కార్మికులు వేలసంఖ్యలో ఉన్నారు వారి పరిస్థితి అధోగతిలో ఉన్నది. ఒక అద్దె ఇల్లు తీసుకుంటారు ఏ హైజిక్ సినిమాలు ఉండవు లేదని ఆక్తు వనిచేస్తున్నదా అనేది అనుమానమే అంతేకాదు రు 175 లు ప్రతి వేయి బీడిలకు ఇస్తున్నారు ఇది ఒక రూపాయి చొప్పున ఎక్కువ చేయాలని కోరడమే కాకుండా ప్రభుత్వ దృష్టికి తేవలసివచ్చింది ఇవ్వాళ ప్రణికలో చూసే ఉంటారు. విజాపూరులో ఆరువేలమంది బీడి కార్మికులు ఇవ్వాళనుంచి **strike** చేయడం అల్లర్లు జరిగే చూచుకుంటున్నాయి దానికి సంబంధించిన **strike** మా ప్రాంతానికి వస్తుందేమోనని ఆందోళనగాఉంది బీడి పరిశ్రమ యజమానులు ప్రతి సంవత్సరం లక్ష రూపాయలు తీసుకువెళ్లుతున్నారు కార్మికులకు అధికమైన సౌకర్యము, లేదని వేజ్ ఎక్కువ చేయడానికి వారిని మందలించాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ బి. లక్ష్మీకాంతారావు (ఇందూర్) — అధ్యక్షా, ఆర్థికభాషామాత్యులు ఎనిమిదవ ఏట మిగులు బడ్జెటును అమోదిస్తూ ఒకటి రెండు విషయాలు ప్రభుత్వదృష్టికి చేవాలని అనుకుంటున్నాను. ఈ బడ్జెటు ప్రసంగంలో మంత్రిగారు పోషించాడు ప్రాజెక్టు గురించి ఒక పేర్కొన్న చేర్పులు

చూపించాలో అంత శ్రద్ధ చూపడం జరగడం లేదని ఒక భావం వస్తున్నట్లు చినిపిస్తున్నది. శ్రీమతి కమలాదేవిగారు చెప్పిన వ్యాఖ్యానంలో మెడికల్ ఘేసిలిటీస్ లోనూ, కాలేజీల పీల్చలోనూ, గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి ఇవ్వడంలోనూ ఇవన్నీ కూడా ఏదామాషాలో జరగాలో ఆ డామాషాలో పని జరగడం లేదని వారు చెప్పారు. ఆ తర్వాత శ్రీ కె. వి. రెడ్డిగారు నిజాంసాగర్ 40% silt రావడంవల్ల స్వయం టండని నూచించారు. ఇవన్నీ చూచినప్పుడు అక్కడ పనుల విషయంలో ఎంతయితే సాధారణ అవసరమో అంత ఇవ్వడం జరగడం లేదా అని సందేహం వస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను దానితో పాటు తెలంగాణా ఆంధ్రల మధ్య ఏదైతే leeway or gap ఉందో దానిని వీలయినంత త్వరలో దగ్గరగా తీసుకురావాలనే దృఢసంకల్పంతో పనిచేస్తున్నాము. అటువంటి సంకల్పం ఉన్నప్పుడు కార్యక్రమం దానికి అనుగుణంగా ఉన్నప్పుడు ఏ gap ఉందో దానిని పూర్తి చేసుకొనడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. మనం చెప్పినదానికి జరుగుతున్నదానికి పరస్పర విరుద్ధముగా ఉంటే ఎప్పుడైనా దానికి దగ్గర రావడానికి వీలుండదని ఈ సందర్భంలో మనవి చేస్తున్నాను. తప్పని సరిగా ఈ విషయాలను గమనించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంకొక విషయం. తెలంగాణా రివిన్యూస్ 65 కోట్లు గాంచగా 60 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేయడం జరుగుతున్నది 5 కోట్లు మిగులు కూడా ఉందని బడ్జెటులో చూపించబడినది. పోషించాడు రీజియన్ ల్ ప్రాజెక్టు అని అందరూ గుర్తిస్తున్నారు. అందరూ సభ్యులు గుర్తిస్తున్నారు అందరూ సభ్యులు అదే విధముగా అభివృద్ధిపడుతున్నారు. అటువంటప్పుడు ఆ మిగులును పోషించాడు గురించి కేటాయించి కనీసం ఏ టెంపో అయితే జరుగుతున్నదో దానిని maintain చేస్తే ప్రజానీకానికి సంతృప్తికరంగా ఉంటుందని ఈ సందర్భంలో మనవి చేస్తున్నాను దానిని పున పరిశీలన చేస్తారని అభిప్రాయం ఎలక్ట్రిసిటీ గురించి కూడా ఒక విషయం మనవి చేయవలసి ఉన్నది Co-operative sector లో ఎన్నో మిల్లు ఉన్నాయి ఎలక్ట్రిసిటీ కోసం 32 కోట్లు ప్రతిపాదించబడ్డాయి. అందులో 3 కోట్లు మాత్రం rural electrification కోసం కేటాయించడం జరిగింది. ఈ కొద్ది మొత్తంలో 10-15 లక్షలకంటే ఎక్కువ రాదని కనిపిస్తున్నది. ఈ 15 లక్షలలో ఎన్ని గ్రామాలు

electrification చేయగలుగుతామనేది ఆలోచించవలసి ఉన్నది వ్యవసాయాది వ్యవసాయ అందరము మాట్లాడుతున్నాము విద్యుచ్ఛక్తి చాల అవసరమని అందరము గుర్తిస్తున్నాము. Rural electrification కి 3 కోట్లు కేటాయించినప్పుడు ఏవిధంగా ఆ అవసరాన్ని పూర్తిచేయగలుగుతామనేది ఆలోచించవలసి వున్నది ఒక్కొక్క ఫ్యాక్టరీకి 50 వేల ఖర్చుపెట్టి కో అవరేటివ్ సెక్టరులో కట్టడానికి ఉద్దేశపడుతున్నాము ఇటువంటిది ఒక కాలము ఆపుకొని rural electrification కి ఎక్కువ మొత్తము అయిస్తే చాల లాభదాయకముగా వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాము మా నియోజక వర్గములో 1942 నా యన్ ఎలకటర్ని సిద్ధిపేట రోడ్డు ప్రాంతంవలదినని 1966 లో వున్నాము ఇంకవరకు ఆ రోడ్డు పూర్తి కాలేదు ప్రత్యేకముగా ఇది దృష్టిలో పెట్టుకొని వెంటనే ఈ రోడ్డును పూర్తి చేయాలని మనవి చేస్తున్నాము

శ్రీ యన్ మోహనరావు (హన్మంట్) — అధ్యక్షా, ఈజిడ్డెటు వరుసగా అలవాటుగా పెడుతున్న ఎడ్జెటుగా వుంది కాని ఏదైతే సోషలిజం సాధించుతామని చెప్పిమో ఆమాటలు అన్ని కంగోషగానే మిగిలిపోయినవి ఈ సోషలిజం రాకపోయినా ప్రజాస్వామిక పద్ధతిలో అయినా పరిపాలన సాగుతుందని ప్రజలకు ఆశవుంది కనీసము దానికి అయినా చర్యలు ప్రభుత్వము తీసుకొనడము లేదని చెప్పవలసివుంటుంది దేశానికి వెన్నెముక రైతు అని ప్రతిపాది చెప్పడము అలవాటుగావుంది కాని రైతులమీద ప్రతిపాది పన్నులు వేయడము అది రైతుల అభివృద్ధికొరకు ఉపయోగిస్తామని చెప్పడము అలవాటుగా వుంది నీటి వనరులకు, విద్యుచ్ఛక్తికి ప్రాధాన్యత ఇచ్చి కరువు కాలకాలమంది బయటపడ దానికి డబ్బు కేటాయించవలసిన అవసరము వుంది అది ఎక్కడ కన్పించడములేదు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన రోజులలో వేసినప్పుడు ప్రాజెక్టు మనకు వస్తుంది అని, మనము తెలంగాణాలోవుండడము వల్ల అది రాలేదని అది మనము భరించలేమని రకరకాలుగా ప్రజలకు చెప్పడము జరిగింది కాని ఆ ప్రాజెక్టు ఫలితము తెలంగాణా రైతాంగము అనుభవించే పరిస్థితి రాలేదు అంటే తెలంగాణా గురించి కేవలము మాటలు చెప్పడమేకాని ఏమాత్రము శ్రద్ధ తీసుకొనడములేదని చెప్పవలసి వుంటుంది. ఆంధ్ర, తెలంగాణా అని భేదములేదు కాని ప్రభుత్వము పోలించే మనసువల్ల ఈమాట చెప్పవలసి వస్తున్నది. ప్రజలలో అసంతృప్తి వుంది ఆ అసంతృప్తి మరీ ప్రజలరూపము దాల్చుకుండా వుండడానికి గాను, తెలంగాణా ప్రజల కోరిక విజయవంతము కావడానికి కావలసిన steps తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాము. ఇంతకుముందు మాట్లాడువారు 5 కోట్లు తెలంగాణాకు సంబంధించిన డబ్బు excess వుందని చెప్పారు. ప్రభుత్వము వైపునుంచి ఖర్చుపెట్టడానికి డబ్బులేకపోయినప్పటికీ తెలంగాణా డబ్బు అయినా ఖర్చు పెట్టడానికి ఏమి అటంకము వస్తున్నదో అర్థము కావడములేదు దీనికి అర్థికమంత్రిగారు సమాధానము చెప్పవలసిన అవసరంవుంది

ఈ సందర్భములో ప్రాజెక్టులులేవు విద్యుచ్ఛక్తిని ఉపయోగించి వ్యవసాయోత్పత్తిని పెంచడానికి రైతులు ఎంతో ఉత్సాహపడుతున్నారు. కాని విద్యుచ్ఛక్తికి ఎక్కువ మొత్తము కేటాయించలేదు. విద్యుచ్ఛక్తికి, నీటి వనరులకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చి ఈసంవత్సరము 5 కోట్లు ఖర్చుపెట్టి, plans work out చేసి తెలంగాణా ప్రజల అవసరాలు పూర్తిచేస్తారని ఆశిస్తున్నాము

పోయిన అసెంబ్లీ సమావేశములో రాష్ట్రమంతా కరువు ఏర్పడినదని చెప్పారు వరంగల్లు జిల్లా affect అయినదని చెప్పారు. రెమిషను ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వము ఇంతవరకు ఆర్డరు

clear గా జారీ చేయలేదు రెమిషను ఇవ్వడానికి గ్రామాలలో ఆనవారీ దస్తాలు ఇప్పుడు తయారుచేస్తున్నారు ఈ పరిపాలన మొగలాయి దర్బారు అని చెప్పేలా లేక ప్రజా ప్రతినిధులు సోగింజే పరిపాలనా అనేది గుండెమీద చేయవేసుకొని ఆలోచించాలి మనవిచేస్తున్నాను రైతులనుంచి వచ్చిన మంత్రులు వున్నారు పబ్లిసిటీలు వారికి దక్షిణ ఏమైన ఇస్తే రైతులకు మొత్తము రెమిషన్ ఇస్తామనే ప్రితితో రాజ్యము సాగుతున్నది ఈనాడు గ్రామాలలో మంత్రుల రాజ్యముకాదు కలెక్టర్ల రాజ్యముకాదు పబ్లిసిటీలరాజ్యము సాగుతున్నది వారి ఇష్టానుసారమీద దయాదాక్షిణ్యాలమీద ఆనవారీ దస్తాలు తయారవుతున్నవి అబ్బి, ఖరీఫ్ కి రెమిషన్ ఇస్తా ఏమైన రైతులకు సహాయము చేయడమకంటే clear గా చెబితే బాగుంటుంది ఇవ్వబోతున్నామనే మాటలు చెబితే, దాని ద్వారా రైతులకు చిక్కులు కల్గింజే పద్ధతికి వస్తుచెప్పి, వెంటనే రెమిషన్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను 2 రోజులక్రితము డెప్యూటీ కలెక్టరుతో మాట్లాడడము జరిగింది crop average చూస్తున్నారని ఆణలతోపు పంటవుందా లేక పైన వుందా అని చూస్తున్నారని చెప్పారు పంటకు average ఏమిటో అర్థము కావడములేదు. పూర్తిగా పండలేదని అన్నప్పుడు 4 అణాలపంట పండినదా 6 అణాలపంట పండినదా లేక వేరుసెనగ ఎంత పండినది, జొన్న ఎంత పండినది సెనర ఎంత పండినది, వీటి average చూసినప్పుడు అది రెమిషన్ రూల్నుక్రిందకు వస్తుందా రాదా అని చెప్పేవాడవ హాస్యస్వరము అట్లా కాకుండా పంటలు దెబ్బ తిన్నవి కాబట్టి రెమిషన్ ఇవ్వండి రెమిషన్ ఇవ్వడానికి వీలులేదంటే అది వేరుసంగతి ఏమాత్రము సౌకర్యము చేయదలచుకొన్నా clear instructions ఇస్తేబాగుంటుంది

ఏమాత్రము పన్నులు చేయడములేదని చెప్పారు పన్నులు చేయకపోవడానికి ప్రధాన కారణము 1967 ఎలక్షన్లలో వారికి అనుకూలమైన అభిప్రాయమురాదని మిగులు బడ్జెటుచూపిస్తూ ప్రజలను సంతృప్తిపరచాలని అనుకొంటున్నారు ఇప్పుడున్న పన్నుల భారముతోనే రైతులు అనేక అవస్థలకు గురి అవుతున్నారు పన్నులు ఏరకముగా తగ్గుతాయో అనే ఆవేదనలో ఆందోళనతో వున్నారు

అదనపుశిస్తు గురించి మన హైకోర్టు తీర్పు ఇచ్చినది అసెంబ్లీలో అప్పీజిషన్ వైపు పెద్ద ఆందోళన చేయడము జరిగింది ప్రజలు వేలసంఖ్యలో పెద్దపెద్ద యాత్రలు సాగించారు ఏమిచేసినా ప్రజలకు వినవడలేదు హైకోర్టు అదనపు శిస్తుచట్టము చెల్లదని తీర్పు ఇచ్చిన తరువాత రైతులను బజారులోకి ఈడ్చి, సుప్రీంకోర్టులో మురాఫా కోరవలసిన అవసరము ఎందుకు వచ్చినది రైతులపైన ప్రభుత్వానికి అభిమానమువుంటే దానిని ఆపుచేసి కొత్తపద్ధతిని ఆలోచించవలసి వుంటుంది. ప్రభుత్వము సుప్రీంకోర్టుకు పోయి రైతులకు వ్యతిరేకమైన steps తీసుకొంటున్నది కాని అనుకూలమైన చర్యలు తీసుకొనడములేదనేది స్పష్టమవుతున్నది

ఇక వ్యవసాయ కూలీల పరిస్థితి చాల అధ్వాన్నముగా ఘోరంగావున్నది గ్రామాలలో ఇవాళ సమలులేవు ధరలు విపరీతముగా పెరిగిపోతున్నవి కనీస వేతనాలకంటే ఎక్కువ ఇచ్చే సెంటర్లు అనేకము వున్నవి అక్కడ ఇన్స్పెక్టర్లు వారి ఏమీ పనిలేదని అలా చూస్తూ కూర్చున్నారు లేబరు మినిష్టరుగారికి ఈ వ్యవహారాలు తెలియవా? ఈరోజు ఇచ్చే wages సరిపోతాయా? బీడిపర్మిషనువుంది 4 సంవత్సరాలమంచి వ్యవహారము నడుస్తున్నది. ఇన్స్పెక్టరు కనీస వేతనాల చట్టము ఆమలు జరిపే బాధ్యత ప్రభుత్వము తీసుకొనడములేదు యజమానులు కోట్ల రూపాయలు

లాభాలు సంపాదిస్తున్నారు workers చాల లబ్ధులకు గురి అవుతున్నారు నిజయ రంగాధిపతి గారు చెప్పినట్లు నిజామాబాద్ లో సమ్మె చేశారు లక్కడేకాదు లండన్ లోనూ బీడి పరిశ్రమలోని కార్మికులు సక్రమమైన సౌకర్యాలు అనుభవించే దానికి నీలగా చట్టము చేయవలసిన అవసరము వుంది

గండి రామవరం ప్రాజెక్టు గురించి ప్రసారం చెప్పినట్లుకాని ప్రభుత్వము ఏమీ ఆలోచన చేయడము లేదు ఈరోజు ధర్మసాగరం ద్వారా వరంగల్లు జిల్లానికి నీరు సీసుకొంటున్నారు ధర్మసాగరం వెనుకవున్న గ్రామాలలోని రైతుల పొట్టకొట్టారు వారికి నీరు కావాలంటే పోలీసులను పంపించి, concentration camps పెట్టి 3 వోజులలో వరుసగా 100 మందిని చితక గొట్టారు అధికారంవారి చేతులలో వుంది కదా అవి ఏదైన చేయవచ్చునన్న మాట అక్కడ రైతులు ఇంకొక మార్గము చూపించారు ధూళిమెట్ట దగ్గరి ఒక వాగువుంది దానిని divert చేసి గండి రామవరందగ్గర ఒక పెద్ద నరపును నిర్మిస్తే అక్కడ రైతులు సాగుచేయడానికి, వారి అవసరాలు పూర్తి అవుతాయి వరంగల్లు సీటీ నీటి సమస్య పరిష్కారమవుతుంది అదేమీ చేయకుండా పోలీసులను పెట్టి వ్యవసాయము చేయదలచుకంటే వచ్చే సంవత్సరాలలోపల వివరీతమైన గండరగోళము రేగుతుంది దానికి బాధ్యత ప్రభుత్వము వహించవలసి వుంటుంది ఆ పరిస్థితి రాకుండా వుండడానికి వెంటనే ఈ ప్రాజెక్టు సర్వే take up చేసి వారికి కావలసిన సహాయము చేయాలని కోరుతున్నాను

సెక్లర్ ప్రాసిక్యూటర్ గురించి వరంగల్లులో ఒక పెద్దకథగా చెప్పుకొంటున్నారు సెషను కోర్టు నుంచి సెక్లర్ ప్రాసిక్యూటర్ కావలసిన అవసరమువుంది సెషన్లు జడ్జి కలెక్టరు ఒక పేనల్ (panel) పంపించారు ఆ panel లోపల అనేక పేర్లు వున్నవి వాటి జోలిక నేను పోవడంలేదు సురల panel పంపించమండే పంపించారు దానిలోనుంచి ఒక జూనియర్ ని, అనుభవములేని ఆయనను సెక్లర్ ప్రాసిక్యూటరుగా appoint చేశారట ఇట్లా వుండే అడ్మినిస్ట్రేషన్ సరిగా నడుస్తుందా? కేవలము తమపార్టీ గ్రూపుతో అడ్మినిస్ట్రేషన్ సాగాలనుకంటే ప్రజలు ఆశించే కనీస న్యాయమైనా జరగకుండాపోయే ప్రమాదము వుంది ముందు అయినా ఇటువంటివి జరగకుండా చూస్తారని ఆశిస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ డి వెంకయ్య (మధిర) — అధ్యక్షా, ఆర్థికమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటును హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను కంభం జిల్లాలో ఈ సంవత్సరం కనివివి ఎరుగవి కరువు వచ్చింది మా పెద్దలు సుమారు 100 సంవత్సరములనుండి కరువు ఏమిటో తెలియని కంభం జిల్లాలో ఈ సంవత్సరం కరువు వచ్చిందని చెబుతున్నారు రైతులు వ్యవసాయంమీద పెట్టుబడిపెట్టి పంట చేతికి వచ్చే సమయంలో వర్ష కారణంగా కరువు ఏర్పడింది గ్రామాల్లో పశువులకు మంచినీరు కూడా దొరికే స్థితి లేకుండా పోయింది ప్రభుత్వం కరువు సమస్యల కొన్ని చేస్తున్నా అవి చాలవని అనిపిస్తోంది ప్రభుత్వం కరువు సమస్యలకింద చిన్నచిన్న కుంటలు, మైనర్ ఇరిగేషన్ పనులు ఇవ్వాలని ఉద్దేశించినట్లు కనిపిస్తోంది అలాంటివి అన్ని గ్రామాలలో వుండవు కనుక చిన్నచిన్న రోడ్ల పనులు కూడా తీసికొంటే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను

నా నియోజకవర్గం కమ్మం జిల్లాలో తెలంగాణాలో చివరిభాగం నైజాం ప్రభుత్వంవున్న కాలంలోకూడా ఇది చివరి భాగం కావటంవల్ల రవాణా సౌకర్యాలు, నీటి వనరులు సరిగా చూచే

అవకాశంలేకుండా పోయింది జిల్లా పరిషత్తులు, పంచాయితీ సమితులు వచ్చాక కొద్దో గొప్పో పనులు జరుగుతున్నాయి. ఆ ప్రాంతంలో రవాణా సౌకర్యాలు మౌఖికాలేవు జిల్లా పరిషత్తు చేసినవి కొద్దీ చాలవు కనుక కరువు పనులు అన్ని ప్రాంతాలలో సమానావకాశాలు కల్పించాలని నుంచి చేస్తున్నాను. తెలంగాణాలో భూమి తనఖా ద్వారాకు ప్రతి తాలూకాలో ఏర్పాటు చేయటం జరిగింది. వాటికి కొన్ని స్కీములు అప్పగించటం జరిగింది. ఎకరానికి 350 రూపాయలు సహాయంచేసే అవకాశం లభించింది. వాల్యుయేషన్ పైన ఎకరానికి ఇంత అని రైతులకు ఇస్తే కాని మనం భూమి తనఖా బ్యాంకులద్వారా సహాయం చేయలేమని అనిపిస్తోంది. ప్రస్తుతం తెలంగాణాలో వున్న భూమి తనఖా బ్యాంకులకు ఒక్క అవకాశం మాత్రమే వుంది. బావులకు విద్యుచ్ఛక్తి మోటార్లు అయిల్ ఇంజన్స్ కు అయితేనే ఇవ్వాలి మిగిలిన వాటిని ఇచ్చే అవకాశంలేదు. నల్గొండలో ఒక కాన్పురెన్స్ జరిగింది దానికి అర్థిక మంత్రిగారు వచ్చారు. వారిద్వారాకి ఈ విషయం తీసుకువచ్చినప్పుడు వారు పరిశీలించి చెప్పటం జరిగింది. అది చాలా సంతోషం. ఒక జిల్లాలో ఇప్పుడు అపేక్షించే ఇంజనీర్లు ఒక ఇంజనీరు వుండటంవల్ల ప్రతిగ్రామంలో జరిగే పనికి సహాయం అందవేయలేకుండా వున్నారని అందువల్ల ప్రతి సమితికి ఒక ఛేర్మన్ సూపర్ వైజర్ వుంటే అక్కడ జరిగే పనులు చెక్ చేసే అవకాశం వుంటుంది. వారిని సమితిలో నియమించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి.కె.ఆర్ శర్మ (కర్నూలు) — అధ్యక్షా, ఇది మూడవ సంవత్సర ప్రణాళిక అయిన తరువాత దానియొక్క extending బడ్జెట్, నాల్గవ ప్రణాళిక ప్రారంభ సంవత్సరం బడ్జెట్ అనేది కాక సంది బడ్జెట్ గా మాత్రమే ప్రవేశ పెట్టారు. పదకాలు బ్రహ్మాండంగా వున్నాయి. కాని ఫలితాలు ఏమీ రాలేదని మూడవ ప్రణాళిక యొక్క పర్యవసానంవల్ల తేలిన ముఖ్యమైన విషయం. ఈమధ్యనే కొత్త నినాదం ప్రారంభించాము, అఖి భారత్ నొద్దయిలో ప్రభుత్వం ఏమీ మొదలు పెట్టందంటే—నిన్ననే ప్రతికల్ప చదివి వుంటారు. పరిపాలనలో వివక్ష తీసుకు రావాలని, revolution in administration రావాలని నిన్ననే పార్లమెంటులో ఇంచురాగాంధీ అన్నారు. ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ లో రివల్యూషన్ ఇప్పుడిప్పుడే కరుక్కొంటున్నాము. ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ ఇంతగా బూజువట్టిందని 18 సంవత్సరాల తర్వాత తెలుసుకోవటం గమనార్హమైన విషయం. Administrative Reforms Committee తీర్మానాలు చూస్తున్నామని ప్రతిరాష్ట్రంలోనూ Administrative Reforms Committee వేయటం, వాటిద్వారా పరిపాలనా యంత్రాంగాన్ని సరిదిద్దటం, పరిపాలన సాగించటం మనం చూస్తున్నాము. ముఖ్యంగా పరిపాలనా యంత్రాంగం బాగు పడాలంటే అవినీతి పోవాలి. దేశంలో రెండు విధాలైన అవినీతి వుందని మనం చెబుతున్నాము. డబ్బుకు కక్కుర్తిపడిన అవినీతి ఒకటి పాలిటికల్ ఇంటర్ ఫెయరెన్స్ వల్ల కలిగే అవినీతి ఒకటి పరిపాలనా వ్యవస్థలో రాజకీయమైన ఇంటర్ ఫెయరెన్స్ చాలా పెచ్చుగా వుందని గత సంవత్సరం బ్రహ్మాండమైన నివేదిక బైట పడటం తటస్థించింది. అదిగాక ఈనాడు పరిపాలనా వ్యవస్థలో, పరిపాలనా యంత్రాంగంలో కానరాని మార్పులు తీసుకు రావాలంటే మొట్ట మొదట మనం పరిపాలనలో పడిపించే పరిపాలనా యంత్రాన్ని యంత్రంగా వుంచడానికి మనం పూనుకోవలసిందే కాబట్టి యంత్రం బూజువట్టే పరిస్థితిలోవుంది. జిల్లా పరిషత్, పంచాయితీ సమితుల్లో ఇక్కడవున్న మినిస్టర్లు జోక్యం కల్పించుకోవటంవల్ల ఇది ప్రజాస్వామ్య సిద్ధాంతాలలో జరిగే పరిపాలనా యంత్రాంగంకాదు. ముతా విరంకుత్యాన్ని యధాతథంగా నిలిపి నిర్ధారణ చేసుకొని చిరస్థాయిగా వుంచుకొనే పద్ధతిలో

పరిపాలన సాగుతున్నది దానికి ఒక నిదర్శనం చెబుతాను కర్నూలు మునిసిపాలిటీ స్పెషల్ ఆఫీసరు లంచగొండి అని, ట్రాప్ కేసులో పట్టుపడ్డాడు పట్టుపడిన తర్వాత గవర్నమెంటుకు రిపోర్టు వెళ్ళినా—అతన్ని అక్కడ 28 వ తేదీనాడు పట్టుకొంటే ఇంతవరకు సస్పెన్షన్‌లో పెట్టలేదు ఇక్కడ వున్న మంత్రులకు జిల్లా పరిషత్ ఛైర్మన్‌కు ఆయన ముఖ్యమైన బంధువు ఆయన D విశ్వనాథరెడ్డి ఉన్నానియీ వైస్ ఛాన్సలర్‌గారి తమ్ముడు అనంతస్వరం జిల్లా పరిషత్ ఛైర్మన్‌గారి బావమరిది నీలం సంజీవరెడ్డిగారికి దగ్గర బంధువు ఇతన్ని 28 వ తేది trap చేసి పట్టుకొంటే మరుసటి నెల 16 వ తేదీవరకు సస్పెన్షన్‌ఆర్డర్స్ ఇవ్వలేదంటే పరిపాలనా యంత్రాంగం సక్రమంగా పోషిగా, ఎలాంటి తప్పులేకుండా జరుగుతున్నదని ఎలా చెప్పటం? నేను స్వయంగా బ్రహ్మానందరెడ్డి గారికి మునిసిపల్ మంత్రిగారికి యాంటీ కరప్షన్ బ్యూరో డైరెక్టరుగారికి తంతులు ఇచ్చాను టెలిఫోన్ చేశాను పరిస్థితులు ఇట్లా జరిగాయి అని స్వయంగా బ్రహ్మానందరెడ్డి గారికి చెప్పాను. అయినా 18 రోజులు అయిన తరువాత కూడా ఆయనను సస్పెండ్ చేయలేదు.

The House then adjourned till Half Past Eight of the clock on Friday, the 4th March, 1966

